

ಪರಿಕರ್ಮಾ ಚ ಸೂತ್ರಂ ಚ ಸ್ತೋಮಿ ಪ್ರಥಮಾನುಯೋಗಸೂರ್ಯಗತೇ॥
ಸಾಧ್ಯಂ ಚೂಲಿಕರ್ಯಾಷಿ ಚ ಹಂಚವಿಧಂ ದೃಷ್ಟಿವಾದಂ ಚ ॥೯॥

೧೦. ತುಭಾಶುಖಮರ್ಮಗಳ ತೀವ್ರ ಮಂದ ಮಧ್ಯಮರೀತಿಗಳಿಂದ ಸುವಿದುಃಖಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿಷಯವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ವಿಪಾಕ ಸೂತ್ರಾಗವೆಂದು ಹೇಣಿರು. ಇದು ಒಂದು ಕೋಟಿ ಏಂಬತ್ತುನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಪದಗಳುಳ್ಳದೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮೇಲೆ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಹನ್ನೊಂದು ಅಂಗಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕುಕೋಟಿ ಹದಿನ್ಯದು ಲಕ್ಷ ಎರಡುಸಾವಿರ ಪದಗಳಿರುತ್ತವೆ ॥೧೦-೧೧॥

ಪರಿಕರ್ಮಾಸೂತ್ರ ಪ್ರಥಮಾನುಯೋಗ ಪೂರ್ವಗತ ಚೂಲಿಕೆಗಳಿಂಬ ಬದು ಭೇದಗಳಳ್ಳಿ ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ದೃಷ್ಟಿವಾದಾಂಗವನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ವಿಕೀಷಣನೆ

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಬದು ಭೇದಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಕರ್ಮಾವು ಚಂದ್ರಪ್ರಜ್ಞಾತ್ಮಿ ಸೂರ್ಯಪ್ರಜ್ಞಾತ್ಮಿ ಜಂಬೂದ್ವಿಪ್ರಜ್ಞಾತ್ಮಿ ದ್ವಿಪ್ರಸಾಗರಪ್ರಜ್ಞಾತ್ಮಿ ವಾಯಿಂ ಪ್ರಜ್ಞಾತ್ಮಿಗಳಿಂಬ ಬದು ಅಂತಭೇದಗಳುಳ್ಳದಾಗಿದೆ.

ಚಂದ್ರಪ್ರಜ್ಞಾತ್ಮಿಯು ಚಂದ್ರನ ಆಯುಷ್ಯ ಗಮನ ವೈಭವ ವೋದಲಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವುದೂ ಮೂಲವತ್ತಾರು ಲಕ್ಷ ಬದು ಸಾವಿರ ಪದಗಳುಳ್ಳದೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸೂರ್ಯಪ್ರಜ್ಞಾತ್ಮಿಯು ಸೂರ್ಯನ ಆಯುಷ್ಯ ಗಮನ ವೈಭವಾದಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವುದೂ ಬದು ಲಕ್ಷ ಮೂರು ಸಾವಿರ ಪದಗಳುಳ್ಳದೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಜಂಬೂದ್ವಿಪ್ರಜ್ಞಾತ್ಮಿಯು ಸಮಸ್ತಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನೂ ವರ್ಣಿಸಿರುವುದೂ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಇಪ್ಪತ್ತು ದುಸಾವಿರ ಪದಗಳುಳ್ಳದೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ದ್ವಿಪ್ರಸಾಗರಪ್ರಜ್ಞಾತ್ಮಿಯು ಅಸಂಖ್ಯಾತದ್ವಿಪ್ರಗಳ ಮತ್ತೆ ಸಮಯದ್ರಿಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವುದೂ ಬವತ್ತೆರಡು ಲಕ್ಷ ಮೂಲವತ್ತಾರು ಸಾವಿರ ಪದಗಳುಳ್ಳದೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ವಾಯಿಂಪ್ರಜ್ಞಾತ್ಮಿಯು ಜೀವ ಅಜ್ಞೇವಾದಿದ್ರವ್ಯಗಳ ರಹಸ್ಯತ್ವ ಅರ್ಹಾಸಿತ್ತೆ ವೋದಲಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವುದೂ ಎಂಬತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಮೂಲವತ್ತಾರುಸಾವಿರ ಪದಗಳುಳ್ಳದೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಜೀವವು ಕರ್ಮವನ್ನು ವಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಕರ್ಮಘಳಲವನ್ನು ಭೋಗಿಸಿಂವು ದಕ್ಕು ಸ್ವತಂತ್ರವು, ಸರ್ವವಾಯಿಯಲ್ಲ, ಪ್ರಥಿವಾದಿಪಂಚಭೋಗ ಇಂದಂಟಾಗುವುದಲ್ಲ, ಅಣಿಪರಿವರ್ಣಾಳುಳ್ಳದಲ್ಲ. ಇವೇ ವೋದಲಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವುದಾದ ಸೂತ್ರವು (ದೃಷ್ಟಿವಾದಾಂಗದ ಎರಡನೆಯ ಭೇದವು) ಎಂಬತ್ತೆಂಬು ಲಕ್ಷ ಪದಗಳುಳ್ಳದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ದೃಷ್ಟಿವಾದಾಂಗದ ಮೂರನೆಯ ಭೇದವಾದ ಪ್ರಥಮಾನುಯೋಗವು ತ್ರಿಪ್ರಷ್ಟಿಲಾಕಾಪುರುಷರ ಪ್ರರಾಣಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವುದೂ ಬದುಸಾವಿರ ಪದಗಳುಳ್ಳದೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಭೇದವಾದ ಪೂರ್ವಗತವು ಸಮಸ್ತಪದಾಧಿಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ ವಿನಾಶ ಸ್ಥಿರತ್ವ ವೋದಲಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವುದೂ ತೊಂತ್ರೆದು ಕೋಟಿ ಬವತ್ತು ಲಕ್ಷ ಬದು ಪದಗಳುಳ್ಳದೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ವಿಕೀಷಣನವು ಮುಂದೆ ಮಾಡಲ್ಪಡುವುದು.

ಬದನೆಯ ಭೇದವಾದ ಚೂಲಿಕೆಯು ಜಲಗಳ ಸ್ವಲ್ಪತ್ವ ಮಾಯಾಗಳಾರು ರೂಪಗಳಾರು ಆಕಾಶಗಳಾರು ಎಂದು ಬದು ಅಂತಭೇದಗಳುಳ್ಳದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಪ್ರಗಳಲ್ಲಿ :-

ಜಲಗಮನ ಜಲಸ್ತಂಭನ ವೋದಲಾದುವುಗಳಿಗೆ ಕಾರಣಗಳಾದ ಮಂತ್ರ ತಪ ವೋದಲಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ವೋದಲನೆಯು ಜಲಗತವು ಎರಡು ಕೋಟಿ ಬಂಬತ್ತು ಲಕ್ಷ ಎಂಬತ್ತೊಂಬತ್ತು ಸಾವಿರದ್ವಾರ್ತು ಪದಗಳುಳ್ಳದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪೂರ್ವಾಗತಂ ತು ಚತುರ್ಥಾರ್ಥಾದಿತಮುತ್ವಾದಪೂರ್ವಾನೂರ್ಜ್ಯ
ಮಹಂ ॥

ಅಗ್ರಾಯಣೀಯಾನ್ವಿತಾದೇ ಪುರುಣೀಯಾನುಪ್ರವಾದಂ ಚ ॥೧೦॥

ಭೂಗಮನಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳಾದ ಮಂತ್ರತಂತ್ರಾದಿಗಳನ್ನೂ ವಾಸ್ತುವಿದೇ ಹೊದಲಾದುವುಗಳನ್ನೂ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವುದಾದ ಸ್ಥಳಗತವೂ ಎರಡು ಕೋಟಿ ಒಂಬತ್ತು ಲಕ್ಷ ಎಂಬತ್ತೊಂಬತ್ತು ಸಾವಿರದ ಇನ್ನೂರು ಪದಗಳುಳ್ಳ ದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇಂದ್ರಜಾಲ ಮಹೇಂದ್ರಜಾಲ ಹೊದಲಾದ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವುದಾದ ವಾಯಂಗಳವು ಎರಡುಕೋಟಿ ಒಂಬತ್ತು ಲಕ್ಷ ಎಂಬತ್ತೊಂಬತ್ತು ಸಾವಿರದ ಇನ್ನೂರು ಪದಗಳುಳ್ಳ ದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಹುಲಿ ಸಿಹ ಹಿಕೆ ಕರಡಿ ಹೊದಲಾದ ಪ್ರಾಗಳ ಸ್ಪೃಹಾಪದಿಂದ ಪರಿಣಮಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳಾದ ಮಂತ್ರತಂತ್ರಗಳನ್ನೂ ಬಿತ್ತರಕರ್ಮ ರಕಾಯಿನವಿಳಿ ಹೊದಲಾದುವುಗಳನ್ನೂ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವುದಾದ ರೂಪಗತವೂ ಎರಡುಕೋಟಿ ಒಂಬತ್ತುಲಕ್ಷ ಎಂಬತ್ತೊಂಬತ್ತು ಸಾವಿರದ ಇನ್ನೂರು ಪದಗಳುಳ್ಳ ದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಅಕಾಶಗಮನಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳಾದ ಮಂತ್ರ ತಂತ್ರ ತಪ ಹೊದಲಾದುವುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವುದಾದ ಅಕಾಶಗತವೂ ಎರಡುಕೋಟಿ ಒಂಬತ್ತು ಲಕ್ಷ ಎಂಬತ್ತೊಂಬತ್ತು ಸಾವಿರದ ಇನ್ನೂರು ಪದಗಳುಳ್ಳ ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ॥೧೧॥

ದೃಷ್ಟಿವಾದಾಗಂದ ನಾಲ್ಕನೀಯ ಭೇದವಾದ ಪೂರ್ವಾತಪ್ಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಗಿ ಮೇಲೆ ವರ್ಣಣಸ್ವಲ್ಪಚೈತ್ಯಾದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಭೇದಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಜ್ಞನಃ ಅದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯಗಳಿಂದ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ:—

ಪೂರ್ವಾಗತವಾದರೂ ಐ ಉತ್ತರಾದಪೂರ್ವಾಗತ ಇ ಅಗ್ರಾಯಣೀಯಂಪೂರ್ವಾಗತ ಇ ಏಯಾನುವಾದಪೂರ್ವಾಗತ ಇ ಅಸ್ತಿನಾಸ್ತಿಪ್ರವಾದಪೂರ್ವಾಗತ ಇ ಜ್ಞಾನಪ್ರವಾದಪೂರ್ವಾಗತ ಇ ಸತ್ಯಪ್ರವಾದಪೂರ್ವಾಗತ ಇ ಅತ್ಯಂಪ್ರವಾದಪೂರ್ವಾಗತ ಇ ಕರ್ಮಪ್ರವಾದಪೂರ್ವಾಗತ ಇ ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಪೂರ್ವಾಗತ ಇ ವಿದ್ಯಾನುವಾದಪೂರ್ವಾಗತ ಇ ಕಲಾಂವಾದಪೂರ್ವಾಗತ ಇ ಪಾರಾಣಾವಾಯಪೂರ್ವಾಗತ ಇ ಶ್ರಯಾವಿಶಾಲಪೂರ್ವಾಗತ ಇ ಲೋಕ

ಸಂತತಮಹಮಭಿನಂದೇ ತಥಾಸ್ತಿನಾಸ್ತಿಪ್ರವಾದಪೂರ್ವಾಗತಂ ಚ ।
ಜ್ಞಾನಪ್ರವಾದಸತ್ಯಪ್ರವಾದಮಾತ್ರಪ್ರವಾದಂ ಚ ॥೧೧॥

ಕರ್ಮಪ್ರವಾದವಿನಾದೇಭ ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನನಾಮಧೀಯಂ ಚ ।
ದಕಂಪಂ ವಿದ್ಯಾಧಾರಂ ಸ್ವಫುವಿದ್ಯಾನುಪ್ರವಾದಂ ಚ ॥೧೨॥

ಒಂದು ಸಾರಪೂರ್ವಾಗಳಿಂದು ದದಿನಾಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟದೆ. ಆ ದದಿನಾಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಾಗಳನ್ನು ನಾನು ಸ್ತುತಿಸುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಿಶೀಷವರ್ಣಣ:— ೧. ಉತ್ತರಾದಪೂರ್ವಾಗತ ಜೀವ ಹೊದಲಾದ ದ್ರವ್ಯಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ ವಿನಾಶ ಸ್ಥಿರತ್ವ (ಉತ್ತರಾದ ವ್ಯಯ ಧೌರ್ಯ) ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ವರ್ಣಣಸುವುದೂ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಪದಗಳುಳ್ಳದೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

೨. ಅಗ್ರಾಯಣೀಯಪೂರ್ವಾಗತ ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಅಂದರೆ ಹಂಚಾಸ್ತಿಕಾಯ ಇಡ್ಡು ರ್ವಾ ಸಮ್ಮತತ್ವಾ ನವವಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ನರಂಗಗಳನ್ನೂ ವರ್ಣಣಸುವುದೂ ತೊಂಬತ್ತುಮೂರು ಲಕ್ಷ ಪದಗಳುಳ್ಳದೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

೩. ಏಯಾನುವಾದಪೂರ್ವಾಗತ ಜಕ್ಕವರ್ತಿ ದೇವೇದ್ರ, ಧರ್ಜೀಂದ್ರ, ಕೀವಲ ಹೊದಲಾದ ಪೂರಾಣಪುರುಷರ ಶಕ್ತಿಪೂರ್ಹಿಮೆಯನ್ನು ವರ್ಣಣಸುವುದೂ ಎಷ್ಟುಲಕ್ಷ ಪದಗಳುಳ್ಳದೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

೪. ಅಸ್ತಿನಾಸ್ತಿಪ್ರವಾದಪೂರ್ವಾಗತ ಅನೇಕವಿಧಗಳಿಂದ ಜೀವ ಅಜೀವ ಧರ್ಮ ಅರ್ಥಂ ಅಕಾಶ ಕಾಲಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವನಾಸ್ತಿತ್ವಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಂ ವುದೂ ಅರುವತ್ತು ಲಕ್ಷ ಪದಗಳುಳ್ಳದೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

೫. ಜ್ಞಾನಪ್ರವಾದಪೂರ್ವಾಗತ ಮತಿಜ್ಞಾನ ಶ್ರುತಿಜ್ಞಾನ ಅವಧಿಜ್ಞಾನ ಮನಃಪರಿಣಾಮಜ್ಞಾನ ಕೇವಲಜ್ಞಾನ ಕುಮಾತಿಜ್ಞಾನ ಕುಶುತಿಜ್ಞಾನ ವಿಘಂಗಿಜ್ಞಾನಗಳಿಂಬ ಎಂಟುಜ್ಞಾನಗಳನ್ನೂ ಆ ಜ್ಞಾನೋದಯದ ಕಾರಣಗಳನ್ನೂ ಆ ಜ್ಞಾನಗಳ ಅತ್ಯಂಗಳನ್ನೂ ವರ್ಣಣಸುವುದೂ ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯು ಕಡವೆಯಾದ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಪದಗಳುಳ್ಳದೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

೬. ಸತ್ಯಪ್ರವಾದಪೂರ್ವವು ವಚನಗುಪ್ತಿಯನ್ನೂ ಮಾತ್ರಾಗಳು ಹಂಟ್ಯಾವ ಕಂತ ತಾಲು ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನೂ ಮಾತನಾಡುವ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ದೀಪ್ತಿಂದಿರು ತ್ರಿಂದಿರು ಮೊದಲಾದ ಪೂರ್ವ ಗಳನ್ನೂ ಶುಭಾಶ್ಯಾಮರೂಪವಾದ ವಚನಪ್ರಯೋಗವನ್ನೂ ವರ್ಣಸುವುದೂ ಒಂದುಕೋಟಿ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮೇಲೆ ಆರು ಪದಗಳುಳ್ಳದೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

೭. ಅತ್ಯಪ್ರವಾದಪೂರ್ವವು ಜೀವದ ಜ್ಞಾನಮಯತ್ವ ಸುವಿಮಯತ್ವ ಕ್ರಿತ್ಯ ಭೋಕ್ತ್ವತ್ವ ಮೊದಲಾದ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ವರ್ಣಸುವುದೂ ಇಪ್ಪತ್ತಾರುಕೋಟಿ ಪದಗಳುಳ್ಳದೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

೮. ಕರ್ಮಪ್ರವಾದಪೂರ್ವವು ಕರ್ಮಗಳ ಬಂಧ, ಉದಯ ಉದ್ದಿರಣ, ಉಪಶಮ, ನಿರ್ಜರಿ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವರ್ಣಸುವುದೂ ಒಂದುಕೋಟಿ ಎಂಬತ್ತುಲಕ್ಷ ಪದಗಳುಳ್ಳದೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

೯. ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಪೂರ್ವವು ದ್ರವ್ಯ ಪ್ರಯಾಂತಿಗಳನ್ನೂ ಭೋಗೋ ಪಭೋಗವಸ್ತುಗಳ ತಾಗವಿಧಿಯನ್ನೂ ಉಪವಾಸಾದ ವ್ರತನಿಯಮಗಳನ್ನೂ ವರ್ಣಸುವುದೂ ಎಂಬತ್ತುನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಪದಗಳುಳ್ಳದೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

೧೦. ವಿದ್ಾನುವಾದಪೂರ್ವವು ಅಂಗುಷ್ಠಪ್ರಸೇನ ಮೊದಲಾದ ಏಳು ನೂರು ಕ್ಷೇದ್ರವಿದ್ಯೆಗಳನ್ನೂ ರೋಹಿಣಿ ಮೊದಲಾದ ಐದುನೂರು ಮಹಾ ವಿದ್ಯೆಗಳನ್ನೂ ಅವುಗಳ ಮಂತ್ರ ತಂತ್ರವಿಧಾನಗಳನ್ನೂ ಅಷ್ಟಾಂಗಿಮಿತ್ರಗಳನ್ನೂ ವರ್ಣಸುವುದೂ ಒಂದುಕೋಟಿ ಹತ್ತುಲಕ್ಷ ಪದಗಳುಳ್ಳದೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

೧೧. ಕಲ್ಯಾಣವಾದಪೂರ್ವವು ತೀಥಂಕರರು ಬಲದೇವರು ವಾಸುದೇವರು ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳು ಮೊದಲಾದವರ ಅಭ್ಯಾಸದಯ-ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ವರ್ಣಸುವುದೂ ಇಪ್ಪತ್ತಾರುಕೋಟಿ ಪದಗಳುಳ್ಳದೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

೧೨. ಪೂರ್ಣಾವಾಯಪೂರ್ವವು ಪೂರ್ಣಾವಾನವಾಯಗಳ ವಿಭಾಗ, ಆಯುವೇದ-ವೈದ್ಯತಾಸ್ತು ಮಂತ್ರವಾದ ಗಾರುಡವಾದ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ವರ್ಣಸುವುದೂ ಹದಿಮೂರುಕೋಟಿ ಪದಗಳುಳ್ಳದೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕಲ್ಯಾಣನಾಮಧೀಯಂ ಹಾರಣಾವಾಯಂ ಕೃಯಾವಿಕಾಲಂ ಜಿ ।
ಅಥ ಲೋಕಿಂದುಸಾರಂ ನಂದೇ ಲೋಕಾಗ್ರಸಾರಪದಂ ॥೧॥
ದತ ಚ ಜತುರ್ವರ್ತ ಚಾಷ್ವಾವಷ್ವಾದತಚ ದ್ವಯೋದ್ವಿಷಷಟ್ಣಂ ಜಿ ।
ಹೋಡತ ಚ ವಿಂತಕಿಂ ಚ ಶ್ರಿಂತತಮಃ ಹಂಚದತ ಚ ತಥಾ ॥೧೪॥

೧೩. ಕೃಯಾವಿಕಾಲಪೂರ್ವವು ವಿಷ್ವತ್ತರದು ಕಲೆಗಳನ್ನೂ ಭಂದಸ್ಯ ಅಲಂಕಾರ ಮೊದಲಾದಂತಹಗಳನ್ನೂ ವರ್ಣಸುವುದೂ ಒಂಬತ್ತುಕೋಟಿ ಪದಗಳುಳ್ಳದೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. (ಇಲ್ಲಿ ಕಲೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾದ್ದರೂ ಕೆಲವು ಜೈನಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಎಪ್ಪತ್ತರದು ಕಲೆಗಳಿಂದ ಹೇಳಿದೆ.)

೧೪. ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಸಾರವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ ಮುಖ್ಯಸಾರವಾದ ಮೋಕ್ಷ ಸುವಿದ ಸಾಧನಾನುವಾನು ಮೊದಲಾದಂತಹಗಳ ಸ್ಥಾನವಾದ ಲೋಕಿಂದು ಸಾರವು ಮೂರುಲೋಕಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನೂ ಮೋಕ್ಷಸ್ವರೂಪವನ್ನೂ ಮೋಕ್ಷ ಸುವಿದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನೂ ವರ್ಣಸುವುದೂ ಹನ್ನರಂತಕೋಟಿ ಒವತ್ತುಲಕ್ಷ ಪದಗಳುಳ್ಳದೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ ॥೧೦-೧೧॥

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಪೂರ್ಣಗಳನ್ನೂ ಸ್ತುತಿಸಿ ಆಪೂರ್ವಗಳ ಅಧಿಕಾರವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ ಪ್ರತಿಯೋಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಪೂರ್ಬತತ್ವಗಳನ್ನೂ ಸಂಪೂರ್ಣಕರವಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗೆ ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಾರೆ : -

ಹದಿನಾಲ್ಕು ಪೂರ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಉತ್ತಾದಪೂರ್ವವು ಹತ್ತು ಅಧಿಕಾರಗಳುಳ್ಳದೂ ಏರಡನೆಯ ಆಗ್ರಾಯಣೀಯಪೂರ್ವವು ಹದಿನಾಲ್ಕು ಅಧಿಕಾರಗಳುಳ್ಳದೂ ಮೂರನೆಯ ವೀರಯಾನುವಾದಪೂರ್ವವು ಎಂಟು ಅಧಿಕಾರಗಳುಳ್ಳದೂ ನಾಲ್ಕು ನೆಯ ಅಸ್ತಿನಾಸ್ತಿಪ್ರವಾದ ಪೂರ್ವವು ಹದಿನೆಂಟು ಅಧಿಕಾರಗಳುಳ್ಳದೂ ಬದನೆಯ ಜ್ಞಾನಪ್ರವಾದ ಪೂರ್ವವು ಹನ್ನರದು ಅಧಿಕಾರಗಳುಳ್ಳದೂ ಆರನೆಯ ಸತ್ಯಪ್ರವಾದ ಪೂರ್ವವು ಹನ್ನರದು ಅಧಿಕಾರಗಳುಳ್ಳದೂ ಏಳನೆಯ ಆತ್ಮಪ್ರವಾದ ಪೂರ್ವವು ಹದಿನಾರು ಅಧಿಕಾರಗಳು ಇಂದ್ರಾ ಎಂಬನೆಯ ಕರ್ಮಪ್ರವಾದಪೂರ್ವವು ಇಪ್ಪತ್ತು ಅಧಿಕಾರಗಳುಳ್ಳದೂ ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಪೂರ್ವವು ಮೂವತ್ತು ಅಧಿಕಾರಗಳುಳ್ಳದೂ

ವಸ್ತುನಿಡಕ ದಶಾನ್ಯೇಷ್ಟನುಕೂನಂ ಭಾಷಿತಾನಿ ಸೂರ್ಯಾಜಾಂ ॥
ಪ್ರತಿನಸ್ತು ಪ್ರಾಭೃತಕಾನಿ ವಿಶಂತಿಂ ವಿಶಂತಿಂ ನಾಮಿ ॥೧೫॥
ಸೂರ್ಯಾಂತಂ ಹ್ಯಾಪರಾಂತಂ ಧುವಾಧುವಚ್ಚವನಲಬ್ಜಿ ನಾಮಾನಿ ॥
ಅಧ್ಯವಸಂಪ್ರಸಂಧಿಂ ಚಾಪ್ಯಾಧಂ ಭೌಮಾವಯಾದ್ಯಂ ಜ ॥೧೬॥
ಸೂರ್ಯಾಧಾಕ್ಲಿನಿಯಂ ಜಾತಮತೀತಂ ತ್ವನಾಗತಂ ಕಾಲಂ ॥
ಸಿದ್ಧಮುವಾಧ್ಯಂ ಜ ತಥಾ ಜತುದರ್ಶವಸ್ತುನಿ ದ್ವಿತೀಯಾಸ್ಯ ॥೧೭॥
ಪಂಚಮವಸ್ತು ಜತುಧರಾಭೃತ ಕಸ್ಯಾನುಯೋಗನಾಮಾನಿ ॥
ಕೃತಿನೇದನೇ ತಭ್ಯೇವ ಸ್ವರ್ತನಕಮರ್ಪ್ರಕೃತಿನೇವ ॥೧೮॥

ಹತ್ತನೆಯ ವಿದ್ಯಾನುವಾದಪ್ರವರ್ವ ಹದಿನೆದು ಅಧಿಕಾರಗಳುಳ್ಳದೂ
ಹನ್ನಿಂದನೆಯ ಕಲ್ಯಾಣವಾದಪ್ರವರ್ವ ಹತ್ತು ಅಧಿಕಾರಗಳುಳ್ಳದೂ
ಹನ್ನಿರದನೆಯ ಪ್ರಾರ್ಥಾವಾಯಪ್ರವರ್ವ ಹತ್ತು ಅಧಿಕಾರಗಳುಳ್ಳದೂ ಹದಿ
ಮೂರನೆಯ ಶ್ರಯಾವಿಶಾಲಪ್ರವರ್ವ ಹತ್ತು ಅಧಿಕಾರಗಳುಳ್ಳದೂ ಹದಿ
ನಾಲ್ಕನೆಯ ಲೋಕಬಿಂದುಸಾರಪ್ರವರ್ವ ಹತ್ತು ಅಧಿಕಾರಗಳುಳ್ಳದೂ
ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅಧಿಕಾರವೆಂದರೂ ವಸ್ತುವೆಂದರೂ ಅಧ್ಯಾಯವೆಂದರೂ
ಇಲ್ಲಿ ಪರಾಭ್ರಮಾಚಕ್ಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಹದಿನಾಲ್ಕು ಪೂರ್ವಗಳಲ್ಲಿ ೧೯
ಅಧಿಕಾರ-ವಸ್ತುಗಳೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟತ್ತು ಪ್ರಾಭೃತಕ
ಗಳಂತೆ ಮೂರುಸಾವಿರದ ಒಂಬ್ಯೇನೂರು ಪ್ರಾಭೃತಕಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಅವು
ಗಳನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ॥೧೯-೨೦॥

ಹದಿನಾಲ್ಕು ಪೂರ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಏರಡನೆಯಾದಾದ ಆಗ್ರಾಯಾಣಿಯಪ್ರವರ್ವ
ಹದಿನಾಲ್ಕು ವಸ್ತುಗಳ ಹೆಸರುಗಳು ಈ ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತವೆ:-

೧. ಪೂರ್ವಾಂತ, ೨. ಅಪರಾಂತ, ೩. ಧುವ, ೪. ಅಧ್ಯವ.
೫. ಚ್ಯಾವನಲಬ್ಜಿ, ೬. ಅಧ್ಯವಸಂಪ್ರಸಂಧಿ, ೭. ಅಧರ, ೮. ಭೌಮಾವ
ಯಾದ್ಯ, ೯. ಸೂರ್ಯಾಧಾ, ೧೦. ಕಲ್ಯಾಣಿಯ, ೧೧. ಅತೀತಜ್ಞಾನ, ೧೨. ಅನಾ
ಗತಕಾಲ, ೧೩. ಸಿದ್ಧ, ೧೪. ಉಪಾಧ್ಯ ॥೨೧॥

ವಾಯಂದೆ ಏದನೆಯಾದಾದ ಚ್ಯಾವನಲಬ್ಜಿವಸ್ತುವಿನ ಕಮರ್ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂಬ
ನಾಲ್ಕನೆಯಾ ಪ್ರಾಭೃತಕದ ಯಾವ ಅನುಯೋಗವಿಶೇಷಗಳ ಹೆಸರುಗಳು

ಬಂಧನನಿಬಂಧನಪ್ರಕರಣಾಸುಪಕ್ರಮವುಭ್ಯಾದಿಯನೋಪ್ತಾ ॥
ಸಂಕ್ರಮಲೇಶ್ಯೇ ಜ ತಥಾ ಲೇಶ್ಯಾಯಾ ಕರ್ಮಪರಿಜಾನಾ ॥೧೯॥
ಸಾತಮಸಾತಂ ದೀಘಾಂ ಹ್ಯಸ್ತಂ ಭವಧಾರಣೀಯಾಸಂಜ್ಞಂ ಜ ॥
ಪುರುಪ್ರದಲಾತ್ಮನಾಮ ಜ ನಿಧತ್ತನುನಿಧತ್ತನಭಿನಾಮಿ ॥೨೦॥
ಸನಿಕಾಚಿತಮನಿಕಾಚಿತಮಧ ಕಮರ್ಸಾಸ್ಯಿತಿಕಪಕ್ಷಿನಷ್ಟಂಧಾ ॥
ಅಲ್ಲಬಹುತ್ತುಂ ಜ ಯಾಜೇ ತದ್ವಾರಾಜಾಂ ಜತುವಿಂತಂ ॥೨೧॥
ಕೋಟೀನಾಂ ದ್ವಾದಶತತಮಷ್ಟ್ಯಾಪಂಚಾತತಂ ಸಹಸ್ರಾಂ ॥
ಲಾಜ್ಯತ್ರ್ಯಾತೀತನೇವಚ ಹಂಚ ಜ ವಂದೇ ತ್ರುತಪದಾನಿ ॥೨೨॥

ಪೂರ್ವಸಂಪ್ರದಾಯಕೈ ಚ್ಯಾತಿಯಿಲ್ಲದೆ ದೊರಕಿರುತ್ತವೇ ಅವುಗಳನ್ನು ಈ
ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯಗಳಿಂದ ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಾರೆ :—

೧. ಕೃತಿ, ೨. ವೇದನಾ, ೩. ಸ್ವರ್ತನ, ೪. ಕಮರ್ಸ, ೫. ಪ್ರಕೃತಿ,
೬. ಬಂಧನ, ೭. ನಿಬಂಧನ, ೮. ಪ್ರಕ್ರಮ, ೯. ಅನುಪಕ್ರಮ, ೧೦. ಅಧ್ಯ
ದಯ, ೧೧. ಮೋಕ್ಷ, ೧೨. ಸಂಕ್ರಮ, ೧೩. ಲೇಶ್ಯಾ, ೧೪. ಕಮರ್ಸಲೇಶ್ಯಾ,
೧೫. ಪರಿಣಾಮಲೇಶ್ಯಾ, ೧೬. ಸಾತಮಸಾತ, ೧೭. ದೀಘಾ, ೧೮. ಹ್ಯಸ್ತ,
೧೯. ಭವಧಾರಣೀಯ, ೨೦. ಪುರುಪ್ರದಲಾತ್ಮ, ೨೧. ನಿಧತ್ತನುನಿಧತ್ತ,
೨೨. ಸನಿಕಾಚಿತಮನಿಕಾಚಿತ, ೨೩. ಕಮರ್ಸಾಸ್ಯಿತಿಕ, ೨೪. ಪಶ್ಚಿಮಷ್ಟಂಧ,
೨೫. ಅಲ್ಲಬಹುತ್ತು. ಏದನೆಯ ವಸ್ತುವಿನ ಕಮರ್ಸಪ್ರಕೃತಿಯಿಂಬ ನಾಲ್ಕನೆಯ
ಪ್ರಾಭೃತಕದ ಬಾಗಿಲಗಳಿಂತಿರುವ ಈ ಇಷ್ಟತ್ತೆದು ಅನುಯೋಗಗಳನ್ನು
ಪೂಜಿಸುತ್ತೇನೆ. (ಇಷ್ಟತ್ತನಾಲ್ಕು ಸಂಪ್ರಯಾನ್ಯ ಪೂತಿಮಾಡುವುದಾದ
ಅಲ್ಲಬಹುತ್ತುವೆಂದರೆ ಇಷ್ಟತ್ತೆದನೆಯ ಅನುಯೋಗವೆಂದರ್ಥವು) ॥೨೩-೨೫॥

ಈಗ ದ್ವಾದಶಾಂಗಗಳ ಒಟ್ಟು ಪದಚಂಪ್ಯೇಯಾನ್ಯ ಈ ಕೆಳಗೆ ಹೇಳು
ತ್ತಾರೆ :—

ದ್ವಾದಶಾಂಗಶ್ರುತದ ನೂರ ಹನ್ನಿರದುಕೋಣಿ ಎಂಬತ್ತಮೂರು ಲಕ್ಷ
ಬಂತ್ಯಾಂಬಿಸಾವಿರದ ಬದೇ ಪದಗಳನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ದ್ವಾದಶಾಂಗಶ್ರುತದ
ಪದಗಳ ಸಂಪ್ರಯಾ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು
ಖಾವಚು ॥೨೬॥

ಹೊಡಕತಂ ಚತುಸ್ಯಿಂಕತ್ತಿಸ್ಯಿಂಪೀನಾಂ ತ್ರೈಕಿಲಕ್ಷಾಣೆ ॥
ತತಸಂಖ್ಯಾಷ್ವಾಸಪ್ತತಿನುಷ್ವಾತೀತಿಂ ಚ ನದವಣಾನಾ ॥೨೫॥
ಸಾಮಾಯಿಕಂ ಚತುವಿಂಂತತಿಸ್ತವಂ ವಂದನಾ ಪ್ರತಿಕ್ರಮಣಂ ॥
ವೈನಯಿಕಂ ಕೃತಿಕಮ್ರಂ ಚ ಪ್ರಥಂದತನೈಕಾಲಿಕಂ ಚ ತಥಾ ॥೨೬॥

ಮುಂದೆ ಪದಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪದವು ಅಥ ಪದವೆಂದೂ ಪ್ರಮಾಣವದವೆಂದೂ ಮಧ್ಯಮವದವೆಂದೂ ಮೂರು ಪ್ರಕಾರ ವಾಗಿದೆ. ಇವ್ಯೇ ಅಕ್ಷರಗಳಿರಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವಿಲ್ಲದಿರುವುದೂ ಪತ್ತೆವಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಸೂಚಕವೂ ಆದ ಪದಕ್ಕೆ ಅಥವಾದವೆಂದೂ ಅಥಬೋಥಕವೂ ನಿಯಮಿತವೂ ಎಂಟು ಮೂರಲಾದ ಸಂಖ್ಯೆಯಿಲ್ಲ ಅಕ್ಷರಗಳುಳ್ಳದೂ ಶ್ಲೋಕದ ನಾಲ್ಕನೇಯ ಪಾದರೂಪವೂ ಆಗಬಾಹ್ಯಶ್ಲೂತದ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಬೋಧಕವೂ ಆದ ಪದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣವದವೆಂದೂ ಅಂಗಪ್ರವಿಷ್ಟಶ್ಲೂತದ ಸಂಖ್ಯೆಯಂತ್ರಂ ಹೇಳಿವ ಪದಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯಮವದವೆಂದೂ ಹೇಳರು.

ಸಾವಿರದ ಆರುನೂರ ಮೂರತ್ತುನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ಎಂಬತ್ತುಮೂರು ಲಕ್ಷ ಏಂಟುಸಾವಿರದ ಎಂಟುನೂರ ಮಾಬತ್ತುಂಟು (೧೯೬೪೩೦೧೮೧೮) ಪದಾಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಆದರೆ ಅಂಗಪ್ರವಿಷ್ಟಶ್ಲೂತವನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ ॥೨೭॥

ಸಮಸ್ತ ಶ್ಲೂತಜ್ಞನಿರ್ದಾರಣೆ ಅಕ್ಷರಗಳ ಸಮಾಹಿರಿದ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಮಧ್ಯಮಪದಾಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಕೆಳಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಅಕ್ಷರಗಳು ಉಳಿಯುತ್ತವೋ ಆ ಅಕ್ಷರಗಳಿಂದ ಅಂಗಬಾಹ್ಯಶ್ಲೂತಜ್ಞನಿರ್ದಾರಣೆಯನಿರ್ದಾರಣೆ. ಆ ಅಂಗಬಾಹ್ಯಶ್ಲೂತಜ್ಞನಿರ್ದಾರಣೆಯಿಂದ ಎಂಟು ಕೋಟಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಎಂಟುಸಾವಿರದ ನೂರೆಪ್ಪತ್ತಿರು ಅಕ್ಷರಗಳಿರುತ್ತವೇ. ಆನೇಕ ವಿಧವಾಗಿರುವ ಆ ಅಂಗಬಾಹ್ಯಶ್ಲೂತವನ್ನು ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯಗಳಿಂದ ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಾರೆ-

ಪ್ರಕೀಣಕಗಳಿಂದ ಹೆಸರಾಗಳುಕ್ಕಿವು ಸೂಕ್ತಾಧಿಪ್ರತಿಪಾದಕಗಳೂ ಆದ ೧. ಸಾಮಾಯಿಕ, ೨. ಚತುವಿಂತತಿಸ್ತವ, ೩. ವಂದನಾ, ೪. ಪ್ರತಿಕ್ರಮಣ, ೫. ವೈನಯಿಕ, ೬. ಕೃತಿಕಮ್ರಂ, ೭. ದಶವೈಕಾಲಿಕ, ೮. ಉತ್ತರಾಧ್ಯಯನ, ೯. ಕಲ್ಪವ್ಯವಹಾರ, ೧೦. ಕಲ್ಪಾ

ವರಮುತ್ತರಾಧ್ಯಯನನು ಕಲ್ಪವ್ಯವಹಾರನೇವನುಭಿವಂದೇ ॥
ಕಲ್ಪಕಲ್ಪಾಂ ಸ್ತೋಮಿ ಮಹಾಕಲ್ಪಂ ಪುಂಡರೀಕಂ ಚ ॥೨೮॥
ಪರಿಪಾಟ್ಯ ಪ್ರಣಿಪತಿಕೋಷ್ಠಿಹಂ ಮಹಾಪುಂಡರೀಕನಾಮ್ಯವ ॥
ನಿತ್ಯಾನ್ಯಿತೀಕಂ ಚ ಪ್ರಕೀಣಕಾನ್ಯಂಗಬಾಹ್ಯನಿ ॥೨೯॥

ಕಲ್ಪ, ೧೦. ಮಹಾಕಲ್ಪ, ೧೧. ಪುಂಡರೀಕ, ೧೨. ಮಹಾಪುಂಡರೀಕ, ೧೩. ಅರ್ತಿಕಗಳಿಂಬೀ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಅಂಗಬಾಹ್ಯಶ್ಲೂತಗಳನ್ನು ನಾನಂ ಕ್ರಮಾದಿಯ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಸ್ತುತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ವಿಶೇಷವಣಿ

(೧) ಗೃಹತ್ವಾಗಿಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಯಂತಿಗಳು ನಿಯಮಿತವಾದ ಮತ್ತು ನಿಯಮಿತವಲ್ಲದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಮಾಭಾವವನ್ನು ಧಾರಣಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಮಾಯಿಕವೆಂದು ಹೇಳರು. ಪರಪದಾಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸನ್ನಿಡದೆ ಅತ್ಯಸ್ತರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನಾಗಿರುವುದೆಂದು ಭಾವವು. ಈ ಸಾಮಾಯಿಕವು ಮುಂದೆ ಹೇಳುವಂತೆ ಆರು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿರುವುದು—

(೨) ಇಷ್ವಾನಿಷ್ಟಪದಾಧಿಗಳ ಹೇಳರಾಗಳಲ್ಲಿ ರಾಗದ್ವೈಗಳನ್ನು ಪಾದದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅಧವಾ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಕ್ರಯೀಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕವೆಂದು ಹೇಸರಿಸುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಾಮಸಾಮಾಯಿಕವೆಂದು ಹೇಳರು.

(೩) ಸುಂದರ ಮತ್ತು ಕುರೂಪವಾದ ಆಕಾರವುಳ್ಳ ಸ್ತೋಪರುಪರ ಸಂಬಂಧವಾದ ಮಂದ ಕಲ್ಲಿನ ಅಧವಾ ಮಣಿನ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ರಾಗದ್ವೈಗಳನ್ನು ಪಾದದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅಧವಾ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ‘ಸಾಮಾಯಿಕ’ ಭಾವವನ್ನು ಸ್ತಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾಪನಾ ಸಾಮಾಯಿಕವೆಂದು ಹೇಳರು.

(೪) ಸರ್ವೇವ ಅಧವಾ ನಿರ್ಜೀವವಾದ ಇಷ್ವಾನಿಷ್ಟಪದ್ವಾಗಳಲ್ಲಿ ರಾಗದ್ವೈಗಳನ್ನು ಪಾದದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅಧವಾ ಸಾಮಾಯಿಕವಿಧಿಯನ್ನು ತಿಳಿದಿದ್ದು ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆದರ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ಅಂತಹ ಸಮಯದ ಅತ್ಯದ್ವಾರಕ್ಕೆ ದ್ವರ್ವಾಸಾಮಾಯಿಕವೆಂದು ಹೇಳರು.

(೪) ತನಗೆ ಇಪ್ಪುವಾದ ಮತ್ತು ಅನಿಪ್ಪುವಾದ ಗ್ರಾಮ ನಗರ ಅರಣ್ಯ ವೊದಲಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ರಾಗದೈತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಾಮಾಜಿಕವೆಂದು ಹೇಶರು.

(೫) ತನಗೆ ಇಪ್ಪುವಾದ ಅಥವಾ ಅನಿಪ್ಪುವಾದ ದಿವಸ ನಕ್ಷತ್ರ ಪಕ್ಷಿ ಮತ್ತು ವೊದಲಾದ ಕಾಲಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ರಾಗದೈತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲಸಾಮಾಜಿಕವೆಂದು ಹೇಶರು.

(೬) ಜೀವಾದಿತತ್ತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ದತ್ತಚಿತ್ತನಾಗಿ ರಾಗದೈತ್ಯಾದಿ ಕ್ಷಾಯ ಭಾವವನ್ನು ದೂರವಹಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕವಿಧಿಯನ್ನು ತಿಳಿದು ಅದರ ಉಪಯೋಗದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ತವಿರುವ ಆತ್ಮಕ್ಕಾಗಿ ಭಾವಸಾಮಾಜಿಕವೆಂದು ಹೇಶರು.

೩. ವೃಷಭಾದಿ ಚತುರ್ವಿಂಶತಿ ತೀಥಂಕರರ ಮೂವತ್ತುನಾಲ್ಕು ಅತಿರಿಯಗಳನ್ನು ಅಪ್ಪುಮಹಾಪೂರ್ತಿಹಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಲಾಂಭಸಗಳನ್ನೂ ತರೀರ ವರ್ಣಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಚತುರ್ವಿಂಶತಿಸ್ತ್ರೇವೆಂದು ಹೇಶರು.

೪. ಅರ್ಹದಾದಿಪಂಚಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ತೀಥಂಕರರಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂಬ್ಯರ ಸ್ತುತಿಯಾಂತ್ರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಕ್ಕೆ ವಂದನೆಯೆಂದು ಹೇಶರು.

೫. ಪ್ರಮಾದದಿಂದ-ಅಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ದೋಷವನ್ನು ನಿರಾಕರಣಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಂದರೆ ದೋಷವು ಇಲ್ಲದಂತಾಗಲೆಂದು ಭಾಬಿಸುವ ದಕ್ಕಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಮಣವೆಂದು ಹೇಶರು. ಇದು ದೃಷಿಕ, ರಾತ್ರಿಕ, ಪಾಕ್ಕಿಕ, ಚಾತುವರ್ಣಿಕ, ಸಾಂಪತ್ತಿಕ, ಕಾರ್ಯಾಪಧಿಕ, ಉತ್ತಮಾಧಿಕಗಳಿಂಬ ಏಳಂ ಅಂತಭೀರ್ದೇಗಳಾಳ್ಳುದಾಗಿರುತ್ತದೆ -

(೧) ದಿವಸ-ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ದೋಷವನ್ನು ದೂರವಹಾಡುವುದಕ್ಕೆ ದೃಷಿಕಪ್ರತಿಕ್ರಮಣವೆಂದು ಹೇಶರು.

(೨) ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ದೋಷವನ್ನು ದೂರವಹಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರಾತ್ರಿಕಪ್ರತಿಕ್ರಮಣವೆಂದು ಹೇಶರು.

(೩) ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ-ಹದಿನ್ಯೆದು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ದೋಷವನ್ನು ದೂರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪಾಕ್ಕಿಕಪ್ರತಿಕ್ರಮಣವೆಂದು ಹೇಶರು.

(೪) ಚಾತುವರ್ಣಸಗರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ದೋಷವನ್ನು ದೂರವಹಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಚಾತುವರ್ಣಸಿಕಪ್ರತಿಕ್ರಮಣವೆಂದು ಹೇಶರು.

(೫) ವರಂಪದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ದೋಷವನ್ನು ದೂರವಹಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಂಪತ್ತಿಕಪ್ರತಿಕ್ರಮಣವೆಂದು ಹೇಶರು.

(೬) ನಡೆಯುವಾಗ ಉಂಟಾದ ದೋಷವನ್ನು ದೂರವಹಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಾಪಧಿಕ ಪ್ರತಿಕ್ರಮಣವೆಂದು ಹೇಶರು.

(೭) ಉತ್ತಮವಿವಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವಾವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ದೋಷವನ್ನು ದೂರವಹಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮಾಧಿಕಪ್ರತಿಕ್ರಮಣವೆಂದು ಹೇಶರು.

೧. ಜ್ಞಾನವಿನಯಂ, ದರ್ಶನವಿನಯ, ಚಾರಿತ್ರಾವಿನಯ, ತಪ್ಯಿ ವಿನಯ, ಉಪಚಾರವಿನಯಗಳಿಂಬೇ ಒದು ವಿನಯಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಕಕ್ಕೆ ವೈಸಿಯಿಂದು ಹೇಶರು.

೨. ದಿಕ್ಕೇಯನ್ನು ತೇಗೆದೂಳುವ ಕ್ರಿಯಾ-ವಿಧಾನ ವೊದಲಾದುವುಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಕಕ್ಕೆ ಕೃತಿಕರ್ಮವೆಂದು ಹೇಶರು.

೩. ದುರುಮಷ್ಟಿತ ಮೊದಲಾದ ಹತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಮುನಿಗಳ ಆಚರಣಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಕಕ್ಕೆ ದಶವೈಕಾಲಿಕವೆಂದು ಹೇಶರು.

೪. ನಾನಾಪ್ರಕಾರವಾದ ಉಪಸರ್ಗಗಳನ್ನೂ ಪರೀಪಹಗಳನ್ನೂ ಸಹಿಸುವ ವಿಧಾನಗಳನ್ನೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಹಿಸುವುದರಿಂದಾಗುವ ಘಳಗಳನ್ನೂ ವರ್ಣಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಕಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಾಧ್ಯಯನವೆಂದು ಹೇಶರು.

೫. ಯತಿಗಳ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಲ್ಪು-ಅಚರಣವನ್ನೂ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿದರೆ ಪಾರ್ಯತ್ವಪನ್ನೂ ವರ್ಣಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಕಕ್ಕೆ ಕಲ್ಪುವೈಹಾರ ವೆಂದು ಹೇಶರು.

೧೦. ದೃವ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾಲ ಭಾವಗಳನ್ನನುಸರಿಸಿ ಗೃಹಸ್ಥರ ಮತ್ತು ಯತಿಗಳ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಅಚರಣವನ್ನೂ ಅಯೋಗ್ಯವಾದ ಅಚರಣವನ್ನೂ ವರ್ಣಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಕಕ್ಕೆ ಕಲ್ಪುವೈಹಾರ ವೆಂದು ಹೇಶರು.

ಪ್ರದ್ವಳಮಯಾದೇಹೀಕ್ತಂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಂ ಸಸ್ರಭೇದಮವಧಿಂ ಚ ॥
ದೇಶಾವಧಿ ಪರಮಾವಧಿ ಸನಾದವಧಿ ಭೇದಮಭಿವಂದೇ ॥೨೬॥

೧೦. ದೀಕ್ಷಾ, ಶ್ರೀ, ಗೋಪ್ಯಾಷಣ, ಆತ್ಮಸಂಸ್ಕಾರ, ಭಾವನಾ, ಉತ್ತಮಾರ್ಥಗಳಿಂಬಿ ಅರು ಕಾಲನಿಯಮವುಳ್ಳದಾದ ಮನಿಗಳ ಆಚರಣ ವನ್ನು ಪರಿಸುವ ಪ್ರಕೀರ್ಣಕಕ್ಕೆ ಮಹಾಕಲ್ಪ ವೆಂದು ಹೇಳಿ.

೧೧. ಭವನವಾಸಿ ವೃಂಡರಿಕ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳಾಗಿ ಹಂಟಿವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳಾದ ತಪಸ್ಯ, ಮೊದಲಾದುಪುರ್ಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವ ಪ್ರಕೀರ್ಣಕಕ್ಕೆ ಪ್ರಂಡರೀಕವೆಂದು ಹೇಳಿ.

೧೨. ಮಹಧ್ವರಕದೇವತೆಗಳೂ ದೇವಿಯರೂ ಅಪ್ಯರಸ್ತೀಯರೂ ಅಗಿ ಹಂಟಿವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕಾರಣಗಳಿರುತ್ತವೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಸುವ ಪ್ರಕೀರ್ಣಕಕ್ಕೆ ಮಹಾಕೃಂಡರೀಕವೆಂದು ಹೇಳಿ.

೧೩. ಮನುಪ್ಯರ ವಯಸ್ಸು ತಕ್ಷಿ ಮೊದಲಾದುಪುರ್ಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಸೂಕ್ತ, ಸ್ವಾಲ್ಭಾಗಣಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಯಾತ್ಮಿತ್ವವನ್ನು ಪರಿಸುವ ಪ್ರಕೀರ್ಣಕಕ್ಕೆ ಅರ್ಥಿತಿಕವೆಂದು ಹೇಳಿ.

೧೪. ಶಂಕ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ಅಧ್ಯಸ್ತರೂಪವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಿಗಳೂ ಹದಿನಾಲ್ಕೇ ಸಂಖ್ಯೆಯಾಳ್ಳನ್ನು ಆದ ಈ ಸಾಮಾಂಯಿಕ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಕೀರ್ಣಕಗಳನ್ನು ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತೇನೆ ॥೨೭-೨೮॥

ಯಾವ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಅನೇಕವಿಷಯಗಳು ನಿರ್ಣಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೋ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಧಿಜ್ಞಾನವೆಂದು ಹೇಳಿ. ಪ್ರದ್ವಳಗಳೇ ಎಲ್ಲ ಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಂದರೆ ವಿಷಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವಧಿಯಿಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡಿಸುವುದೂ ಮತಿಶ್ರಾತಜ್ಞಾನಗಳಂತೆ ಪರೋಕ್ಷವಲ್ಲಿದೂ-ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವೂ ಬಾಧಾರಾಂತ ವಾದ ಭೇದಗಳಾಳ್ಳದೂ ದೇಶಾವಧಿಪರಮಾವಧಿ ಸಮಾವಧಿಗಳಿಂಬ ಮೂರಂ ಭೇದಗಳಾಳ್ಳದೂ ಆದ ಅವಧಿಜ್ಞಾನವನ್ನೂ ಮಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಪರಮಾನಂತರ ಜ್ಞಾನಗಳು ಸರಿವಿದ್ಯ ಮಂತ್ರಮಹಿಂಗೆಣಂ ॥
ಉಜುವಿಪುಲಮತಿವಿಕಲ್ಪಂ ಸ್ವಾತ್ಮನಿ ಮನಃಪರ್ಯಾಯಜ್ಞಾನಂ ॥೨೯॥

ವಿಶೇಷವರಣನೆ

ಮತಿಶ್ರಾತಜ್ಞಾನಗಳು ಇಂದಿಯಗಳ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನ ಸಹಾಯ ದಿಂದುಂಟಾಗುವುದರಿಂದ ಅವು ಪರೋಕ್ಷಜ್ಞಾನಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅವಧಿ ಮನಃಪರ್ಯಾಯ ಕೇವಲಜ್ಞಾನಗಳಿಗೆ ಇಂದಿಯಗಳ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಆತ್ಮಸಹಾಯದಿಂದೇ ಉಂಟಾಗುವುದರಿಂದ ಈ ಜ್ಞಾನಗಳು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಜ್ಞಾನಗಳಿನಿಂದು ಸುತ್ತುವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಅವಧಿ ಮನಃಪರ್ಯಾಯಜ್ಞಾನಗಳು ಏಕಲಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಜ್ಞಾನಗಳಿಂದೂ ಕೇವಲಜ್ಞಾನಗಳಿಂದು ಸಕಲಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಜ್ಞಾನವೆಂದೂ ಹೇಳಲ್ಪಡಿರುತ್ತವೆ.

ಅವಧಿಕ್ಷಾನಾವರಣಕರ್ಮದ ಕ್ಷಯೋಪಶಮದ ತಾರತಮ್ಯದಿಂದ ಈ ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ದೇಶಾವಧಿ ಪರಮಾವಧಿ ಸಮಾವಧಿಗಳಿಂದು ಮೂರು ಭೇದಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಪರಮಾವಧಿ ಸಮಾವಧಿಜ್ಞಾನಗಳಿರುದು ಚರಮಶರೀರಿಗಳಾದ ಅಂದರೆ ತದ್ವವೇ ಮೊಕ್ಷಗಾಮಿಗಳಾದ ಮನಿಗಳಿಗೆಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ದೇಶಾವಧಿ ಜ್ಞಾನವು ಇತರರಲ್ಲಿಯೂ ಉಂಟಾಗಬಹುದು. ದೇಶಾವಧಿ ಪರಮಾವಧಿ ಜ್ಞಾನಾವರಣೀಯಕರ್ಮಗಳ ಕ್ಷಯೋಪಶಮದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಭೇದಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಜ್ಞಾನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜಘನೋತ್ಪಾದಿವಿಕಲ್ಪಗಳು ಉಂಟಾಗುವುವು. ಆದರೆ ಸಮಾವಧಿಜ್ಞಾನಾವರಣೀಯಕರ್ಮದ ಕ್ಷಯೋಪಶಮದಲ್ಲಿ ಜಘನೋತ್ಪಾದಿ ಭೇದಗಳಲ್ಲಿದಿರುವುದರಿಂದ ಆದರಲ್ಲಿ ವಿಕಲ್ಪಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಸಹೋತ್ಪಾದಿ ಅಗಿರುತ್ತದೆ. ಗೌಮಟಸಾರ ಜೀವಕಾಂಡದ ಜ್ಞಾನಮಾರ್ಗಣಯಲ್ಲಿ ಈ ಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶೇಷವರಣನೆ ಮಾಡಲ್ಪಡಿರುವುದು ॥೨೯॥

ಮನಃಪರ್ಯಾಯಜ್ಞಾನಾವರಣೀಯಕರ್ಮರೂಪತನಾದ ತಮ್ಮ ಆತ್ಮನಿಂದ ಬೇರೆಯವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿದು ಅಪಾರವಾದ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ದುಷಾರಾರವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಿವಾದ ಅಪರಾಜತಮಂತ್ರಗಳಾಳ್ಳವರೂ ವಿಶ್ವಾಸಾರಿತಪ್ರಕ್ಷೇಪಣವರೂ ಆದ ಮಹಿಂ

ಗಳಂದ ಪೂಜತವಾದ ಗುಣಗಳುಳ್ಳದೂ ಖರಜಮತಿ ವಿಪ್ರಲಮತಿಗಳಿಂಬಿ
ಭೇದಗಳುಳ್ಳದೂ ಆದ ಮನಃಪರ್ಯಾಯಚಾಳ್ಳನವನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ವಿಶೇಷವರಣ

‘ಮೇಘದಲ್ಲಿ ಚೆಂದ್ರನನ್ನು ನೋಡು’ ಎಂಬ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಚೆಂದ್ರ,
ನೆಂಬ ಚಾಳ್ಳನಕ್ಕೆ ಚೆಂದ್ರನೇ ಕಾರಣಲ್ಲಿದೆ ನಿಮಿತ್ತಕಾರಣವಾದ ಮೇಘವು
ಕಾರಣವಲ್ಪಟ್ಟೋ ಹಾಗೇಯೇ ಮನಃಪರ್ಯಾಯಚಾಳ್ಳನಾವರಣ ಏಂತಣಂತ
ರಾಯ ಕರ್ಮಗಳ ಕ್ಷಯಕ್ರಾಂತಮದಿಂದುಂಟಾಗುವ ಮನಃಪರ್ಯಾಯಚಾಳ್ಳನವು
ಬೇರೆಯವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ವಿಪರ್ಯಾಮಾರ್ಗಿಸ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಇಂದಿಯಗಳ
ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಆತ್ಮಸಾಪೇಕ್ಷಿಕವಾಗಿಯೇ ತಿಳಿಯುವುದರಿಂದ ಇದೂ ಮತ್ತಿ
ಚಾಳ್ಳನವೆಂದಾಗಲಿ ಪರೋಕ್ಷಚಾಳ್ಳನವೆಂದಾಗಲಿ ಹೇಳಲವಕಾಶಿಲ್ಲವು.

ಮನಃಪರ್ಯಾಯಚಾಳ್ಳನದಲ್ಲಿ ಖರಜಮತಿ ವಿಪ್ರಲಮತಿ ಮನಃ
ಪರ್ಯಾಯಚಾಳ್ಳನಗಳಿಂದ ಎರಡುಭೇದಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಖರಜಮತಿ
ಮನಃಪರ್ಯಾಯಚಾಳ್ಳನವು ಬೇರೆಯವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಭೂತಭವಷ್ಟು
ದ್ವರ್ತವರಾನಕಾಲಸಂಬಂಧಿಯಾದ ಜೀವಿತ ಮರಣ ಲಾಭ ಮೊದಲಾದ ಸರಳ
ವಿಪರ್ಯಾಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಬಲ್ಲದು. ಈ ಚಾಳ್ಳನವುಳ್ಳವನು ಜಫನ್ಯವಾಗಿ ತನ್ನ
ಮತ್ತು ಬೇರೆಯವರ ಎರಡು ಅಧಿವಾ ಮೂರು ಭವಗಳ ವಿಪರ್ಯಾಗಳನ್ನೂ
ಉತ್ಪನ್ಮೂಲವಾಗಿ ಏಳು ಅಧಿವಾ ಎಂಟು ಭವಗಳ ವಿಪರ್ಯಾಗಳನ್ನೂ ಕ್ಷೇತ್ರಪೇಕ್ಷೆ
ಯಿಂದ ಜಫನ್ಯವಾಗಿ ಮೂರು ಗಪ್ಪುತಿಯಿಂದ ಒಂಬತ್ತು ಗಪ್ಪುತಿಗಳ ವರೆಗಿನ
ವಿಪರ್ಯಾಗಳನ್ನೂ ಉತ್ಪನ್ಮೂಲವಾಗಿ ಮೂರು ಯೋಜನಗಳಿಂದ ಒಂಬತ್ತು
ಯೋಜನಗಳ ವರೆಗಿನ ವಿಪರ್ಯಾಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿಯಬಲ್ಲನು. (ಎರಡು ಹರಡಾರಿ
ಗಳಿಗೆ ಗಪ್ಪುತಿಯಿಂದೂ ನಾಲ್ಕು ಹರಡಾರಿಗಳಿಗೆ ಯೋಜನವೆಂದೂ ಹೇಬರು.)

ಎರಡನೆಯದಾದ ವಿಪ್ರಲಮತಿಮನಃಪರ್ಯಾಯಚಾಳ್ಳನವು ಬೇರೆಯವರ
ವಂಸಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ತ್ರಿಕಾಲಸಂಬಂಧಿತಾದ ಜೀವಿತ ಮರಣ ಲಾಭ ಅಲಾಭ
ಮೊದಲಾದ ಸರಳವಿಪರ್ಯಾಗಳನ್ನೂ ವಕ್ರವಿಪರ್ಯಾಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿಯಬಲ್ಲದು.
ಈ ಚಾಳ್ಳನವುಳ್ಳವನು ಜಫನ್ಯವಾಗಿ ತನ್ನ ಮತ್ತು ಬೇರೆಯವರ ಏಳು ಅಧಿವಾ
ಎಂಟು ಗಪ್ಪುತಿ ವಿಪರ್ಯಾಗಳನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ವಾಗಿ ಶಾಸ್ತ್ರವಾ ಶಾಸ್ತ್ರಾನಂತರ

ಜ್ಞಾಯಿಂಕವನೆಂತವೇಂದೆ ತ್ರಿಕಾಲಸರ್ವಾರ್ಥಯಿಂಗಪದವಭಾಸಂ ||
ಸಕಲಸುಖಧಾಮ ಸತತಂ ವಂದೇಹಂ ಕೇವಲಜಾಳನಂ ||೨೬||

ಪವನಂಭಿಷ್ಪವತೀಂ ನೇಂ ಜಾಳನಾನಿ ಸಮಸ್ತಲೋಕಜ್ಞಾಂಣಿ ||
ಉಳುಂ ಭವತಾಜಾಳನದಿಂ ಜಾಳನಫಲಂ ಸಾಖ್ಯಮಂಜ್ಯವನಂ ||೨೭||

ವಿಪರ್ಯಾಗಳನ್ನೂ ಕ್ಷೇತ್ರಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಜಫನ್ಯವಾಗಿ ಮೂರು ಯೋಜನಗಳಿಂದ
ಒಂಬತ್ತು ಯೋಜನಗಳ ವರೆಗಿನ ವಿಪರ್ಯಾಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿಯಬಲ್ಲನು ||೨೮||

ಸಮಸ್ತಜಾಳನಾವರಣಕರ್ಮದ ಮತ್ತು ದರ್ಶನಾವರಣ ಮೋಹನೀಯ
ಅಂತರಾಯಕರ್ಮಗಳ ಕ್ಷಯದಿಂದುಂಟಾದುದೂ ವಿನಾಶವಿಲ್ಲದುದೂ ಅದ್ವಿ
ತೀಯವೂ ತ್ರಿಕಾಲಗತವಾದ ಸಮಸ್ತವಿಪರ್ಯಾಗಳ ಕ್ರಮವೂ ಕರಣಾ-ಇಂದಿಯ
ಸಹಾಯವೂ ವ್ಯವಧಾನವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಏಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶವಳ್ಳುದೂ ಅಂದರೆ
ಆ ವಿಪರ್ಯಾಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದೂ ಅನಂತ ಸುಖಕ್ಕೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯ ಆದ ಕೇವಲ
ಚಾಳ್ಳನವನ್ನು ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ವುದಿಸುತ್ತೇನೆ. (ಕೇವಲಚಾಳ್ಳನವೆಂದರೆ
ಇಂದಿಯಾದಿಗಳ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದಿರುವ ಅಸಹಾಯಚಾಳ್ಳನವೆಂದರ್ಥವು) ||೨೯||

ಸಮಸ್ತಲೋಕಗಳಿಗೆ ನೇತ್ರಗಳಂತಿರುವ ಚಾಳ್ಳನಗಳನ್ನು ಮೇಲಿ
ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಸ್ತುತಿಸುವವನಾದ ನನಗೆ ಚಾಳ್ಳನಗಳಾದ ಪರಮೋ
ತ್ವವುತ್ತೀಯಂಳ್ಳುದೂ ಕೇವಲಚಾಳ್ಳನವೇ ಘಲವಾಗಿರುವುದೂ ನಾಶರಹಿತವೂ
ಅನಂತದರ್ಶನ ಅನಂತವೀಯಸಹಿತವೂ ಆದ ಅನಂತಸೌಖ್ಯವು ಶಿಂಹಾವಾಗಿ
ಪೂರ್ವವಾಗಲಿ ||೩೦||

ಸಂಸ್ಕತ ಕ್ರಿತಭಕ್ತಿಯು ಸಮಾಪ್ತನಾದು.

ಅಧ ಪೂರ್ಕತಶ್ಚತ್ವಭರ್ತುಃ

* ಸಿದ್ಧವರಸಾಸಕಾಣಂ ಸಿದ್ಧಾಣಂ ಕಮ್ಮಚಕ್ರಮುಕಾಣಂ ||
ಕಾಳಾಣ ಇಮುಕಾಣರಂ ಭಕ್ತಿಏ ಇವಾನಿ ಅಂಗಾಯಿಂ || ೧||
ಆಯಾರಂ ಸುದ್ದೆಯಡಂ ಶಾಣಂ ಸಮನಾಯಿವಾಹಪಣ್ಣತ್ತಿಏ ||
ಜಾಕಾಧಮ್ಮಕಹಾಣ ಉನಾಸಯೋಣಂ ಚ ಅಷ್ಟಯಾಣಂ || ೨||
ವಂದೇ ಅಂತಯೆಡದಸಂ ಅಣತ್ತರದಸಂ ಚ ಪಣ್ಣನಾಯಿರಣಂ ||
ವಯಾರಸಂ ಚ ತಹಾ ವಿವಾಯಿಸುತ್ತಂ ಇಮಂಸಾನಿ || ೩||

ಸಕಲಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವೂ ಶ್ರೀಪ್ತಿಪೂ ಅದ ಮತಪ್ರಜ್ಞವರೂ ಕರ್ಮ
ಸಮೂಹದಿಂದ ಬಿಡಲ್ಪಣಿವರೂ ಅದ ಸಿದ್ಧಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳಿಗೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ
ನಮಸ್ಕಾರವನ್ನ ಮಾಡಿ ದ್ವಾದಶಾಂಗಿಳಿನ್ನ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತೇನೆ || ೪||

೧. ಆಚಾರಾಂಗ, ೨. ಸೂತ್ರಕಾಂಗ, ೩. ಸ್ಥಾನಾಂಗ, ೪. ಸಮ
ವಾಯಾಂಗ, ೫. ವ್ಯಾಖ್ಯಾಪ್ರಜ್ಞಪ್ರಾಂಗ, ೬. ಜ್ಞಾತ್ಮಧರ್ಮ ಕಥಾಂಗ,
೭. ಉಪಾಸಕಾಧ್ಯಯಾಂಗ, ೮. ಪ್ರತ್ಯಾಕರಣಾಂಗ, ೯. ಅಂತಿದ್ದ
ಶಾಂಗ, ೧೦. ಅನುತ್ತರೋಪವಾದಿಕದಶಾಂಗ, ೧೧. ವಿಪಾಕಸೂತ್ರಾಂ
ಗಳ ಹಸ್ತೋಂಗಿಗಳಿನ್ನ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತೇನೆ || ೫-೬||

* ಸಿದ್ಧವರಶಾಸನವಾಂ ಸಿದ್ಧಾಣಂ ಕರ್ಮಚಕ್ರಮುಕಾಣಂ ||
ಕೃತ್ಯಾ ನಮಾಸ್ಯಾರಂ ಭಾಣ್ಯಾ ನಮಾಮ್ಯಾಗಾನಿ || ೭||
ಆಚಾರಂ ಸೂತ್ರಕೃತಂ ಸ್ಥಾನಂ ಸಮಮಾಯವ್ಯಾಪ್ತಾಪ್ರಜ್ಞಪ್ರಾಂ ||
ಜ್ಞಾತ್ಮಧರ್ಮಕಥಾಂ ಉಪಾಸಕಾಣಂ ಚಾದ್ಯಯಾನಂ || ೮||
ವಂದೇಂತಕೃತ್ಯಾರಂ ಅನುತ್ತರದರಶಂ ಚ ಪ್ರತ್ಯಾಕೃತಾಕರಣಂ ||
ವಿಕಾದರಂ ಚ ಕಥಾ ವಿಪಾಕಸೂತ್ರಂ ನಮಸ್ಕಾಮಿ || ೯||

*ಪರಿಯಮ್ಮ ಸುತ್ತಪದ್ಧನಾಣಂ ಯಾ ಪ್ರಸ್ವಗಯಂಜಂಲಿಯಾ ಚೇವ ||
ಪವರದರದಿಟ್ಟಿವಾದಂ ತಂ ಪಂಚವಿಹಂ ಪಣಿನದಾನಿ || ೧||
ಉಪಾಯಪ್ರಸ್ವನುಗಾಯಂಜೀಯೆ ವಿರಿಯೆತ್ತಿಳಿತ್ತಿಯೆ ಪವಾದಂ ||
ಜಾಕಾಸಜ್ಞ ಪವಾದಂ ಆದಾಕಮ್ಮಪ್ರವಾದಂ ಜ || ೨||
ಪಜ್ಞ ಕ್ವಾಣಂ ವಿಜ್ಞಾಣಿವಾಯ ಕಲ್ಲಾಣಿಜಾಮ ಪರಪ್ರಸ್ವಂ ||
ಜಾಕಾವಾಯೆಂ ಕಿರಿಯಾವಿಸಾಲಮಂಭ ಲೋಯಂಬಿಂದುಸಾರಸುದಂ || ೩||

ಪರಿಕರ್ಮ ಸೂತ್ರಪದ್ಧಮಾನಯೋಗ ಪೂರ್ವಗತ ಜೂಲಿಕೆಗ
ಉಂಬೀ ಒದು ಭೀರಗಳಿಂದ್ ಸರ್ವೇತ್ತಿಷ್ಟವಾದ ಹಸ್ತರದನೆಯ ದೃಷ್ಟಿ
ವಾದಾಂಗವನ್ನ ನಮಂಸ್ತರಿಸುತ್ತೇನೆ || ೪||

ನಾಲ್ಕುನೆಯ ಪೂರ್ವಗತದ ಅಂತಭೇದಗಳಾದ ೧. ಉತ್ಸಾಹ
ಪೂರ್ವ, ೨. ಆಗಾಯಣೀಯಪೂರ್ವ, ೩. ಏಯಾಸನವಾದಪೂರ್ವ,
೪. ಅಸ್ತಿನಾಸ್ತಿಪೂರ್ವವಾದಪೂರ್ವ, ೫. ಜ್ಞಾನಪೂರ್ವವಾದಪೂರ್ವ, ೬. ಸತ್ಯ
ಪೂರ್ವವಾದಪೂರ್ವ, ೭. ಅತ್ಯಪೂರ್ವವಾದಪೂರ್ವ, ೮. ಕರ್ಮಪೂರ್ವವಾದಪೂರ್ವ,
೯. ಪ್ರತ್ಯಾಪ್ಯಾನವಾದಪೂರ್ವ, ೧೦. ವಿದ್ಯಾನುವಾದಪೂರ್ವ, ೧೧.
ಕಲ್ಲಾಣವಾದಪೂರ್ವ, ೧೨. ಪೂರ್ವಾವಾಯೆಪೂರ್ವ, ೧೩. ಕ್ರಿಯಾ
ವಿಶಾಲಪೂರ್ವ, ೧೪. ಲೋಕಬಿಂದುಸಾರಪೂರ್ವಗಳಿಂಬೀ ಹದಿಸಾಲ್ಯಾ ಪೂರ್ವ
ಗಳನ್ನ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ || ೫-೬||

* ಪರಿಕರ್ಮಸೂತ್ರಪದ್ಧಮಾನಯೋಗಪೂರ್ವಗಾರಿಜೂಲಿಕಾಷ್ಟಿವ ||
ಪ್ರವರತರದ್ದಿಟ್ಟಿವಾದಂ ತಂ ಪಂಚವಿಹಂ ಪ್ರಣಿಪತಾನಿ || ೭||
ಉಪಾಯಪೂರ್ವಂ ಆಗಾಯಣೀಯಂ ಏಯಾಸನಾಸ್ತಿಪೂರ್ವವಾದಂ ||
ಜ್ಞಾನಪತ್ತಿಪೂರ್ವವಾದಂ ಆತ್ಮಕರ್ಮಪೂರ್ವವಾದಂ ಚ || ೮||
ಪ್ರತ್ಯಾಪ್ಯಾನವಾದಪೂರ್ವವಾದಂ ಕಲ್ಲಾಣವಾದಪೂರ್ವವಾದಂ ||
ಪೂರ್ವಾವಾಯೆಂ ವಿದ್ಯಾನುವಾದಪೂರ್ವವಾದಪೂರ್ವವಾದಂ || ೯||

ತದನ ಜಲುಡಗ ಅಟ್ಟುಟ್ಟಾರಸ ಬಾರಸ ತಹ ಯೆ ದೋಸು ಪ್ರವೈಸಂ॥
ದೋಲಸ ವೀಸಂ ತೀಸಂ ದಸಮವಿನ್ಯಾಯ ಪಟ್ಟಿರಸವತ್ತಾ ॥೨॥
ಪದೇಸಿಂ ಪ್ರವ್ಯಾಣಂ ಜಾವದಿಯೋ ವತು ಸಂಗಹೋ ಭಜಿಯೋ ॥
ಸೇಸಾಳಂ ಪ್ರವ್ಯಾಣಂ ದಸ ದಸ ವತ್ತಾ ಪಣಿವದಾವಿ ॥೩॥
ಎಕ್ಕೆ ಕ್ಯೆಮಿಯೆ ವತ್ತಾ ವೀಸಂ ವೀಸಂ ಪಾಹುಡಾ ಭಜಿಯೋ ॥
ವಿಸಮು ಸಮಾವಿಯು ವತ್ತಾ ಸವ್ಯೇ ಪ್ರಜ ಪಾಹುಡೇಹಿ ಸಮಾ ॥೪॥
ಪ್ರವ್ಯಾಣಂ ವತ್ತಾ ಸಯೆಂ ಹಂಚಾಳವದಿ ಹವಂತಿ ವತ್ತಾ ಶಿ ॥
ಪಾಹುಡಿಕ್ಕಿ ಸಹಸ್ರ ಜವಯೆಸಯೋ ಜಲುಡಸಾಳಂ ಶಿ ॥೧೦॥

ಮೇಲೆ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಪೂರ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಯಥಾಕ್ರಮವಾಗಿ ೧೦, ೧೧,
೧, ೧೮, ೧೨, ೧೨, ೨೦, ೨೫, ೧೦, ೧೦, ೧೦, ೧೦=
೧೯ ವಸ್ತು-ಅಧಿಕಾರಗಳೂ ಒಂದೊಂದು ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ಪ್ರಾಭು
ತಗಳಂತೆ ೨೦೦ ಪ್ರಾಭುತಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ವಂದಿ
ಸುತ್ತೇನೆ ॥೨-೧೦॥

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ನನ್ನಿಂದ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದಲೂ ಸ್ತೋತ್ರ
ಯಿಂದಲೂ ಪರವರಾಘದಿಂದಲೂ ಸ್ತುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರೂ ಶ್ರೀಪತ್ರವಾದ
ದ್ವಾದಶಾಂಗಾದ ಶ್ರುತವ್ಯಾಪರೂ ಏಕದೇಶಜನರಿಗೆ ಶ್ರೀಪತ್ರರಾದ ಗಣ

† ದತ ಚತುರ್ದಾಷ್ಟ್ಯ ಅಪ್ಪಾರಥ ದ್ವಾದತ ತಥಾ ತ ದ್ವಯೋ ಪೂರ್ವಯೋ ॥
ಮೇಂಡತ ವಿಂಕತಿ: ತ್ರಿತತ್ತೇ ದತಮೇ ಪಂಚದತವಸ್ತುನಿ ॥೨॥
ವಿತೇಷಾಂ ಪೂರ್ವಾಳಾಂ ಯಾವಾನ್ಯಸ್ತ ಸಂಗ್ರಹೋ ಭಂತಕಃ ॥
ಶೇಷಾಳಾಂ ಪೂರ್ವಾಳಾಂ ದತ ದತ ವಸ್ತುನಿ ಪ್ರಣವತಾಮಿ ॥೩॥
ವರ್ತಕಸ್ತುನ್ಯಸ್ತನಿ ವಿಂಕತಪ್ರಾಭುತಕಾನಿ ಭಂತಾನಿ ॥
ವಿಂಕಮು ಸಮಾನ್ಯಸಿ ವಸ್ತುನಿ ಸಮಾರಣ ಪ್ರಾಣಿ ಪ್ರಾಭುತಕಃ: ಸಮಾನಿ ॥೪॥
ಪೂರ್ವಾಳಾಂ ವಸ್ತುನಿ ಕತಂ ಪಂಚನವತಿಭರವಂತಿ ವಸ್ತುಮು ॥
ಪ್ರಾಭುತಾನಿ ತ್ರೀಣಿ ಸಹಸ್ರಾರ್ಥ ನವತಾನಿ ಚತುರ್ದಾಷಾವಾಸಿ ॥೧೦॥

೬ ವಿನಂ ಮನಿ ಸುದಪನರಾ ಭತ್ತೀರಾಯೇಣ ಸಂಥುಯೋ ತಜಾ ॥
ಸಿಗ್ನಂ ಮೇ ಸುದಲಾಹಂ ಜಿಜವರವರಸಹಾ ಹಯಂತು ॥೧೧॥

ಧರಿಗಿ ಪ್ರಧಾನರೂ ಆದ ತೀರ್ಥಂಕರರು ನನಗೆ ತೀರ್ಥರವಾಗಿ ದ್ವಾದ
ಶಾಂಗಾದ ಶ್ರುತದ ಲಾಭವನ್ನು ಕೊಡಲಿ ॥೧೦॥

ಅಹರದ್ವತ್ಸ್ವಸೂತಂ ಗಣಧರರಚತಂ ದ್ವಾದಶಾಂಗಂ ವಿಳಾಲಂ ।

ಚತ್ರಂ ಬಹ್ಯಾರಾಯಕ್ರಂ ಮುನಿಗಳವಷಭೀಧಾರಿತಂ ಬುದ್ಧಿಮದ್ಬಿಃ ॥

ವೈಕ್ಷಾಗರಾಧ್ಯಾರಭಿತಂ ಪ್ರತಿಕರಿಖಾಳಂ ಶ್ಲೋಯಭಾವವರ್ದಿಪಂ ॥

ಭಾಷ್ಯಾ ನಿತ್ಯಂ ಪ್ರವಂದೆ ಶ್ರುತಮಹಮಂಬಿಲಂ ಸರ್ವಲೋಕೀಕಾರಂ ॥

ಅಹರತ್ವರಮೇಶ್ವರರ ಮೌಗದಿಂದುದಿಸಿದುದೂ ಗಣಧರಪರಮೇಷ್ಠಿ
ಗಳಿಂದ ರಚಿತವೂ ವಿಶ್ವಾರವಾ ವಿಚತ್ರವೂ ಅನೇಕಾರ್ಥಗಳಿಂದ ಕೊಡಿರು
ವುದೂ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದ ಮುನಿಶ್ರೀಪತ್ರರುಗಳಿಂದ ಧರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೂ
ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಪತ್ರವಾದ ಬಾಗಿಲಿನಂತಿರುವುದೂ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಂಬಿ ಭಾಲ
ಗಳಿಳ್ಳಿದೂ ತಿಳಿಯಿವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸು
ವುದೂ ಸಮಸ್ತಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಾರವೂ ಸಂಪೂರ್ಣವೂ ಆದ
ದ್ವಾದಶಾಂಗಾದಾಸ್ತವನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಬೆನ್ನಾಗಿ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಚನೇಂದ್ರಪತ್ರಪ್ರತಿಗಿರಂ ವಚೋ ಯಾತೀಂದ್ರಭಂತಿಪರಮಃಪ್ರಾಣಾಧಿಪ್ರಃ ॥

ಶ್ರುತಂ ಧೃತಂ ತ್ಯಕ್ತ ಪ್ರಾಣಿ ಪ್ರಕಾಶಿತಂ ಧ್ವಿಪಟ್ಟಿಕಾರಂ ಪ್ರಾಣಮಾಹ್ಯಹಂ ಶ್ರುತಂ ॥

ಚಿನೇಶ್ವರರ ಮಂಬಿದಿಂದ ಹೊರಟಿರುವ ವಚನವನ್ನು ಯಂತಿಗಳಾದ
ಇಂದ್ರಭಂತಿ ಹೊದಲಾದ ಗಣಧರರು ತೇಳಿದರು ಮತ್ತು ಧರಿಸದರೆ-ನೇನ
ಬಿನಲ್ಲಿಟ್ಟಿಕೊಂಡರು. ಮತ್ತೆ ಆ ಗಣಧರರಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೂ
ಹನ್ನರದು ಪ್ರಕಾರವೂ ಆದ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ನಾನು ನಮಸ್ಕಿರಿಸುತ್ತೇನೆ.

೭ ಏಂ ಮಂಬಾ ಶ್ರುತಪರಾ ಭಕ್ತಿರಾಗಭಾಂ ಸಂಸ್ಕಾಸ್ತತ್ವತಃ ॥

ತೀರ್ಥಂ ಮೇ ಶ್ರುತಲಾಭಂ ಜಿನವರಪ್ರಾಭಾ: ಪ್ರಯಂತಂ ॥೧೧॥

ಇಂದ್ರಾನಿ ಭಂತೆ ! ಸುದರ್ಭಿತಿಕಾಂಸ್ವಗೋ ಕೆಂ ತನ್ನ ಅಲೋಚೀ
ಲಂ ಅಂಗೋವಂಗ ಹಳಣ್ಣ ವಾಹುದಯ ಪರಿಯೆಮ್ಮು ಸುತ್ತು ಹಳ್ಳಿ
ವಾಳಾಳಿಗ ಪ್ರವೃಗಂಂಜೊಲಿಯೂ ಜೀವ ಸುತ್ತತ್ವಂಯೆಂಧುಂ
ಧಮ್ಮ ಕಹಾಳಿಯಂ ಜೀಜ್ಞ ಕಾಲಮಂಜ್ಞೀಮಿ ಪೂಜೀಮಿ ವಂದಾಮಿ
ಣಮಂಸಾಮಿ ದುಕ್ಕಂಕ್ಕು ಓ ಕಮ್ಮಂಕ್ಕು ಚೋಂಹಿಲಾಹೋ ಸುಗಳಿಗ
ಮಂಂ ಸನೂಹಿಮಂರಣಂ ಜೀಜಾಗುಣಸಂಪತ್ತಿ ಹೋಳಿ ಮಂಜ್ಞಂ ॥

ಕೋಟಿತಂ ದ್ವಾದಶ ಚೈವ ಕೋಟ್ಯೋ ಲಕ್ಷಣೀತಿ ತ್ರಿಧಾನ ಚೈವ ॥
ಪಂಚಾಶದಪ್ರೌಢ ಸಹಸ್ರಸಂಖ್ಯೇತಂ ಪಂಚಪದಂ ನಮಾಮಿ ॥

ನೂರೆ ಹನ್ನೆರಡು ಕೋಟಿ ಎಂಬತ್ತಮೂರು ಲಕ್ಷ ಐವತ್ತೀಂಟಿಸಾವಿರದ
ಮೇಲೆ ಬಂದ ಪದಗಳುಳ್ಳದಾದ ಈ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅರಂಭಂತಭಾಸಿಯತ್ತಂ ಗಣಹರದೇವೇಹಿ ಗಂಥಿಯಂ ಸಮ್ಮಂ ॥
ಪಂಚಮಾನಿ ಭೃತಿಸುತ್ತೋ ಸುದರ್ಶಾಳಮಹೋದಹಿಂ ನಿರಸಾ ॥

ಅರ್ಕತ್ವರಮೇಶ್ವರರಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿ ಅರ್ಥವುಳ್ಳದೂ ಗಣಧರ
ದೇವರಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೂ ಆದ ಶ್ರುತಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಮಹಾ
ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಭಕ್ತಿಯುಕ್ತವಾಗಿ ಮನ್ಸುಕದಿಂದ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಭಗವಂತನೆ ! ನಾನು ಶ್ರುತಭಕ್ತಿನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಕಾಯೋತ್ಸರ್ವವನ್ನು
ವಣಿದನು. ಅದರ ಲೋಪ-ದೋಷವನ್ನು ಅಲೋಚಿಸಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸ್ತೋಸ್ಕರ
ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರುತಜ್ಞಾನ ಅಂಗ ಉಪಾಂಗ ಪ್ರಕೀಣಕ ಪಾರಬ್ರಹ್ಮತ ಪರಿ
ಕರ್ಮ ಸೂತ್ರ ಪ್ರಥಮಾನಾನಯೋಗ ಪೂರ್ವಾಗತ ಚೋಲಿಕಾ ಸ್ತುತಿ ಧರ್ಮ
ಕಥಾ ಇವುಗಳನ್ನು ನಿತ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಾ ಆಚಿಸುತ್ತೇನೆ, ಪೂಜಿಸುತ್ತೇನೆ, ವಂದಿ
ಸುತ್ತೇನೆ, ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ದಂಃಖ್ಯಾಯವೂ, ಕರ್ಮಕ್ಷಯವೂ,
ಚೋಧಿಲಾಭವೂ, ಸಂಗತಿಗಮನವೂ ಸಮಾಧಿಧರಣವೂ ಜೀಜಾಗುಣಸಂಪ
ತ್ರಿಯೂ ಆಗಲಿ.

ಶ್ರುತಭಕ್ತಿಯು ಸನೂಪ್ತವಾದುದು.

ಅಥ ಚಾರಿತ್ರಭಕ್ತಿಃ

ಯೇಽನೇಂದ್ರಾನಾ ಭುವನತ್ತುಯಿಸ್ಯ ನಿಲಸತ್ತೀಯಾರಹಾರಾಂಗದಾನಾ ॥
ಭಾಸ್ಯನ್ನಾ ಲಿವುಣಿಪ್ರಭಾಪ್ರವಿಸರೋತ್ತಂಗೋತ್ತಮಾಂಗಾನ್ನಿತಾನಾ ॥
ಸ್ವೇಷಾಂ ಪಾದಪಯೋರುಹೇಣು ಮುಸಯೆತ್ತು ಕ್ರಂ ಪ್ರಕಾಮಂ
ಸದಾ ॥

ವಂದೇ ಪಂಚತಯಂ ತನುಧ್ಯ ನಿಗದನ್ನಾ ಜಾರಮಂಭ್ಯಂ ಹಿಂತಂ ॥೧॥

ಅರ್ಥವ್ಯಂಜನತದ್ವಾಯಾವಿಕಲತಾಕಾಲೋಪಧಾಪ್ರತ್ಯಯಾಃ ।

ಸ್ವಾಜಾಯಾರ್ಥಾದ್ವಾನಪರ್ಯ ಪೋ ಬಹುಮತಿತೀಂಕ್ಷಷ್ಣಾ ನಾಷ್ಯತಂ ॥

ಚಾರಿತ್ರಭಕ್ತಿ

ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ಬಾಹುಭೂರ್ಣ ಹಾರ ಭುಜಕೀರ್ತಿಗಳಾಳ್ಳಿವರೂ
ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ಕೀರಿಟಗಳಲ್ಲಿರಂದ ರತ್ನಗಳ ಪ್ರಭೀಯಾನ್ನು ಹರಿಡುವ
ಉನ್ನತವಾದ ಮಂಸುತ್ತುಗಳಾಳ್ಳಿವರೂ ಆದ ತೀಲೋಕಾಧಿಪತಿಗಳನ್ನು (ಇಂದ್ರ
ನರೀಂದ್ರ, ನಾಗೀಂದ್ರರುಗಳನ್ನು) ಯಾವ ಚಾರಿತ್ರದಿಂದ ಮುನಿಗಳು ತಮ್ಮ
ವಾದಕಮಂಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದವರನ್ನಾಗಿ ವಾಡಿ
ದರೋ ಅಂದರೆ ತಮ್ಮ ಪಾದಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರದವಾಡಿಸಿಕೊಂಡರೋ ಅಂತಹ
ಲೋಕಪ್ರಾಜಿತವೂ ಬಂದ ಪ್ರಕಾರವೂ ಆದ ಆಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುವವನಾದ
ನಾನು ಈಗ ಅದನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಜ್ಞಾನಾಚಾರ ದರ್ಶನಾಚಾರ ತಪ
ಆಚಾರ ಏಯಾರ್ಥಾಚಾರ ಚಾರಿತ್ರಾಚಾರಗಳಂಬ ಬಂದು ಆಚಾರಗಳನ್ನು ವಂದಿಸು
ತ್ತೇನೆಂದು ವಯಭಾಷಿಪ್ಪಾಯವು ॥೧॥

ಸಂಪದ್ವಿಶ್ವಾದ ಶಾಯಿಯ ಪಂಶವನ್ನೂ ತಂದೆಯ ಪಂಶವನ್ನೂ
ಚಂದ್ರಸಂತ ಪ್ರಕಾಶದಿಸಿರುವವರೂ ಪ್ರಾಜ್ಯರೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಅಧಿವಾ ಶ್ರುತ್ಯೈ
ಕರ್ತರೂ ಆದ ತೀರ್ಥಂಕರರಿಂದ ಅರ್ಥವು, ಅದರ ವಾಚಕವಾದ ತಬ್ದವು,
ಅವರದರ ಪರಿಷ್ಣಾಣತೆ, ಸಂಧಾರಣಿತವಾದ ಕಾಲ, ಉಪಧಾ, ಏನಯಾ,

ಶ್ರೀನುಜ್ಞಾತಿಕುಲೀಂದುನಾ ಭಗವತ್ತಾ ತೀರ್ಥಸ್ಯ ಕರ್ತಾರಂಜಸಾ ।
ಜ್ಞಾನಾಚಾರಮಹಂ ಶ್ರಿಧಾ ಪ್ರಣಿಷತಾಮೃದ್ಂಧಾತಯೇ ॥
ಕರ್ಮಾಣಂ ॥೨॥

ತನ್ನ ಆಚಾರ್ಯೋಪಾಧಾರ್ಯಾಯರು ಮೊದಲಾದವರ ಮಂಜನೆಯಿಲ್ಲದಿರುವುದೇ,
ಒಹುಮತಿ ಹೀಗೆ ಎಂಟು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಜ್ಞಾನಾಚಾರಮನ್ನ
ಪರಮಾರ್ಥದಿಂದ ನಾನು ಕರ್ಮಾಳಿನ್ನು ನಾಶವಾಡುವುದಕ್ಕೊಸ್ಯಾಸ್ಯರ ಮನೋ
ವಾಕ್ಯಾಯಗಳಿಂದ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ವಿಶೇಷವರ್ಣನೆ

ಪಂಚಾಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯಂದು ಜ್ಞಾನಾಚಾರವು. ಜ್ಞಾನಾಚಾರ
ವೆಂದರೆ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಚರಿಸುವುದು ಅಂದರೆ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನವಾಡು
ವುದೆಂದರ್ಥವು. ಇದು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಎಂಟು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ—

೧. ಶಬ್ದದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಧಾರಣವಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥ
ಜ್ಞಾನಾಚಾರವೆಂದು ಹೇಸರು.

೨. ವಾಟಕ-ಶಬ್ದವನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಿ-ನಿದ್ರೋಪವಾಗಿ ಉಚ್ಚರಿಸುವುದಕ್ಕೆ
ವ್ಯಂಜನಜ್ಞಾನಾಚಾರವೆಂದು ಹೇಸರು.

೩. ಅರ್ಥಶಬ್ದಗಳಿರುತ್ತಾ ಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವಿಕೆಗೆ ಅಂದರೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾಸವಾಗಿ
ದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವ್ಯಂಜನಪೂರ್ಣಜ್ಞಾನಾಚಾರವೆಂದು ಹೇಸರು.

೪. ಸಂಧಾರಾಕಾಲವು ಸಾಮಾಂಯಕವನ್ನು ವಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಾದ
ಕಾಲವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಕಾಲವನ್ನೂ ಗ್ರಹಣಣದಿಕಾಲವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಇರರ
ಯೋಗ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರಾಧ್ಯಾಯನವನ್ನು ವಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲಜ್ಞಾನಾಚಾರ
ವೆಂದು ಹೇಸರು.

೫. ಯಾವ ಸಾಧನದಿಂದ ಸಮ್ಮಜ್ಞಾನವುಂಟಾಗುವುದೋ ಅದನ್ನು
ಶ್ರೀತಿಯಿಂದ ಅಚರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಧಾಜ್ಞಾನಾಚಾರವೆಂದು ಹೇಸರು.

ತಂತ್ರಾ ದೃಷ್ಟಿನೋಹ ಕಾಂಕ್ಷಣಿವಿಧಿವ್ಯಾಪ್ತಿಸನ್ನದ್ದ ತಾಂ ।
ವಾತ್ಸಲ್ಯಂ ನಿಜಿಕಿಷ್ಟನಾದುಪರತಿಂ ಧನೋರ್ವಬ್ಜಂಹಕ್ರಿಯಾಂ ॥
ಶಕ್ತಿ ತಾಸನದಿಪನಂ ಹಿತಪಥಾದ್ವಾಷ್ಟಸ್ಯಾಸಂಸಾಪನಂ ।
ವಂದೇ ದರ್ಶನಗೋಚರಂ ಸುಜರಿತಂ ಮಾಧವ್ಯಾ ನಮನಾಜುದರಾತ್ ॥೩॥

೧. ಮಲ ಮೂತ್ರ ರಕ್ತ ಮಾಂಸ ಮೊದಲಾದ ಅಶಂಚಿ ದುರ್ಗಂಧ
ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲದಿರುವ ನಿರ್ಂಲಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರಾಧ್ಯಾಯವನನ್ನು ವಾಡು
ವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ರಯಂ (ವಿನಯ) ಜ್ಞಾನಾಚಾರವೆಂದು ಹೇಸರು.

೨. ತನ್ನ ಗುರು—ಆಚಾರ್ಯರು ಉಪಾಧಾರ್ಯರು ಮೊದಲಾದವರನ್ನು
ಮಂಜಸಿದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅಂದರೆ ಅವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಮರೆಮಾಡಿರು
ವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಚಾರ್ಯಾದ್ವಾಪಹ್ಯವಜ್ಞಾನಾಚಾರವೆಂದು ಹೇಸರು.

೩. ಆಚಾರ್ಯರು ಮೊದಲಾದ ಶ್ರುತಿಜ್ಞಾನಾಶ್ರಯರಿಗೆ ಪೂಜಾಸತ್ಯಾರ
ವನ್ನು ವಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹುಮತಿಜ್ಞಾನಾಚಾರವೆಂದು ಹೇಸರು ॥೪॥

ಶಂಕಾ-ಸರ್ವಜ್ಞರೂ ಅವರಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಪದಾರ್ಥಗಳೂ ಇರು
ತ್ವರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಸಂದೇಹ, ದೃಷ್ಟಿನೋಹ-ಸಮ್ಮಾನದಲ್ಲಿ
ಅಸ್ತಿತ್ವ ಅಂದರೆ ಮಿಥಾದ್ವಾಷ್ಟಸ್ಯಪ್ರಶಂಸೆ, ಕಾಂಕ್ಷಣಾ-ಭವಿಷ್ಯತ್ತಾಲದ ಭೋಗಾಭಿ
ಲಾಷೆ ಇವುಗಳನ್ನು ತೈಜಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ತತ್ವರನಾಗಿರುವಿಕೆಯನ್ನೂ ತನ್ನ ಧರ್ಮ
ಬಂಧುವಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಹವನ್ನೂ ಧಾರ್ಮಿಕರ ಶರೀರಾಶ್ಚತ್ವವನ್ನು ನೋಡಿ
ಜುಗುವೇ—ಅಸಹ್ಯಪಡದಿರುವುದನ್ನೂ ಧರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಮಾಡುವವರ
ದೋಷವನ್ನು ಮರೆಮಾಡಿ ಧರ್ಮವನ್ನು ವ್ಯಾಧಿಪಡಿಸುವುದನ್ನೂ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಗಳನು
ಸಾರವಾಗಿ ಜ್ಯೋತಿಷವನ್ನು ಪ್ರಕಾಶವನ್ನೂ ರತ್ನ-ತ್ರಯಧರ್ಮದಿಂದ ಭರ್ವಣಾದವ
ನನ್ನ ಪುನಃ ಆ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರಪಡಿಸುವಿಕೆಯನ್ನೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಅಕರಣ
ವೇಳೆ ಅಥವಾ ಗೊಧರರು ಮೊದಲಾದವರಿಂದ ಅಚರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೂ ಸಮ್ಮಾನ
ಶಂಕ್ವ ವಿಷಯವಾಗಿರುವುದೂ ಆದ ಆಚಾರವನ್ನೂ ಶ್ರೀತಿಯಿಂದ ಮಂಸ್ಕ
ದಿಂದ ನಮಸ್ಕರಿಸುವವನಾಗಿ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಿಕಾಂತೇ ತಯುನೋಪವೇಶಸ್ಕರ್ಕೆತಿಂ ಸಂತಾಪನೆಂ ತಾನೆವಂ ।
ಸಂಖ್ಯಾವೃತ್ತಿನಿಬಂಧನಾಮನಸೆನಂ ವಿಷ್ಣುಣಮಂಧೋರ್ವಿದರಂ ॥
ತಾಯಿಗಂ ಚೇಂದಿರಿಯಂದಂತಿನೋ ಮಂದಯುತಃ ಸ್ತಾದೋ ರಸಸ್ವಾನಿತಂ ।
ಮೋಥಾ ಭಾಯ್ಯಮಹಂ ಸ್ತುನೇ ಶಿವಗತಿಪೂರ್ತಿಭ್ಯಂಜಾಯಂ ತಪಃ ॥೪॥
ಸ್ತಾಧಾಯಿಃ ಶುಭಕರ್ಮಣತ್ಯಂ ತಪತಃ ಸಂಪ್ರತ್ಯವಸ್ಥಾಪನೆಂ ।
ಧಾಯಂ ವಾಪ್ಯತಿರಾಮಯಾವಿನಿ ಗುರೂವೃದ್ಭೇಜಂ ಜಾಲೇಯತಾ ॥

ಮೇಲೆ ಯಥಾಕ್ರಮವಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿ ನಿಶಂಕಾ, ಅಮೂಳದ್ವಾಪ್ಯ,
ನಿರ್ಕಾಂಕ್ತಾ, ಪಾತ್ರಲ್ಪ, ನಿರ್ವಚಿತಾಂ, ಉಪಗೂಹನ, ಧರ್ಮಪ್ರಭಾವನಾ,
ಸ್ಥಿತಿಕರಣಗಳಿಂಬೀ ಎಂಟು ಸಮುದ್ರಶಿಫತನದ ಅಂಗಗಳನ್ನೂ ಈ ಅಂಗಗಳಿಂದ
ಕಾಡಿದ ಸಮುದ್ರಶಿಫತನವನ್ನೂ ಆರಾಧಿಸುವುದೇ ದರ್ಶನಾಚಾರವೆಂದು ಮುಹಾಂ
ಭಿಪೂರ್ಯವು ॥೫॥

೧. ಸ್ತುತಿಪರು ನಪ್ಯಂಸರಿಲ್ಲದಿರುವ ಏಕಾಂತಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಲಗು
ವುದು ಮತ್ತು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು, ೨. ಶರೀರದಲ್ಲಿಂಟಾಗುವ ಸಂತಾಪನ-
ಕಾಯಿಕ್ತೇತವು, ೩. ಆಕಾರನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ಇಮ್ಮು ಮನಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವೆನು
ಇಂತಹ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಭೂಂಜಿಸುವೆನು ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಸಂಕಲ್ಪರೂಪ
ವಾದ ವೃತ್ತಿಪರಿಸಂಪೂರ್ಣವು, ೪. ಅನ್ವ ಪಾನ ಖಾದ್ಯ ಲೇಪ್ಯಗಳಿಂಬಿ ಜತು
ವಿಧಾಹಾರ ನಿವೃತ್ತಿರೂಪವಾದ ಉಪವಾಸವು, ೫. ಹೊಟ್ಟೆಯಂ ಅಧರ
ಭೋಜನವು, ೬. ಇಂದಿರಿಯಗಳಿಂಬಿ ಅನೆಗಳನ್ನು ಸೋಕ್ಕಿಸುವುದೂ ರುಚಿಕರವು
ಆದ ಹಾಲು ತಂಪ್ಯ ಮೊದಲಾದ ರಸವಸ್ತುವಿನ ಸರ್ವದಾ ತಾಗವು. ಮೇಕ್ಕೆ
ಗತಿಯ ಪ್ರಾರ್ಥಿಗೆ ಕಾರಣವೂ ಆದು ಪ್ರಕಾರವೂ ಆದ ಈ ಭಾಯ್ಯತಪಸ್ಸನ್ನು
ನಾನು ಸ್ತುತಿಸುತ್ತೇನೆ ॥೬॥

೧. ಖಾತಿ ಪ್ರಾಜಾ ಲಾಭಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ವಾಡುವ ಶಾಸ್ತ್ರವರೆನ್ವ.
೨. ಪ್ರತಿಸ್ತವಾದ ಅನುಷ್ಠಾನದಿಂದ ಭ್ರಮಣಾದವನ್ನು ಪ್ರನಃ ಸ್ವಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ
ಸ್ತಾಪಿಸುವಿಕೆಯು—ಪ್ರಾಯಂತ್ರಿತವು, ೩. ಏಕಾಗ್ರಚಿಂತಾ ನಿರೋಧರೂಪವಾದ

ಕಾಯೋತ್ಸಜಂಸಸ್ತಿರ್ಯೋ ವಿನಯು ಇತ್ಯೇವಂ ತಪಃ ಷಟ್ಕಿಧಂ ।
ವಂದೇಭ್ಯಂತರಮಂತರಂಗಬಲವದ್ವಿದ್ವೇಷಿವಿಧ್ವಂಸನಂ ॥೫॥
ಸಮುಜ್ಞಾನೆವಿಲೋಜನಸ್ಯ ದಧತಃ ಶ್ರದ್ಧಾನಂತರಂಸ್ಯತೇ ।
ವಿಧಿಯಾಸ್ಯಾನಿನಿಗೂಹನೇನ ತಪಸಿ ಸ್ವಸ್ಯ ಪ್ರಯಂತಾದ್ವತೇಃ ॥
ಯೋ ವೃತ್ತಿಸ್ತರಿಕೇವ ನಾರವಿವರಾ ಲಷ್ಣೋಭಂಗೋದಸ್ಯನೀಕೋ ।
ವಿಧಿಯಾಂಚಾರಮಹಂ ತಮೂರಜಿರತಗುಣಂ ವಂದೇ ಸತಾಮಣಿತಂ ॥೬॥

ಧಾವನವು, ೭. ವಾಧಿಯಾಂ ಗುರುವಿನಲ್ಲಿಯೂ, ವೃದ್ಧನಲ್ಲಿಯೂ ಬಾಲಕ
ನರ್ಲಿಯೂ ಯಾತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಶರೀರಾದಿವಾಪಾರವು—ಶೂಲಾಪಯು,
ಗೀ. ಶರೀರ ಮಂಬಕಾರತ್ಯಾಗರೂಪವಾದ ಕಾಯೋತ್ಸರ್ವಾಪಂಬ ಸತ್ಕಿರ್ಯೇಯು,
೮. ಸಮುತ್ಯೇ, ಕೋಧವೇ ಮೊದಲಾದ ಅಂತರಂಗ ಬಲಿವ್ಯತಕ್ತು
ಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವುದೂ ಆರು ಏಧವೂ ಆದ ಈ ಅಭ್ಯಂತರತಪಸ್ಸನ್ನು
ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸ್ತಾಧಾಯು, ಪ್ರಾಯಂತ್ರಿತ್ವ, ಧಾನ, ವ್ಯೂಹಾವೃತ್ತ,
ಕಾಯೋತ್ಸರ್ವಗ್ರಂ, ವಿನಯಗಳಿಂದು ಆರು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿರುವ ಅಂತರಂಗ
ತಪಸ್ಸನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಭಾವವು ॥೭॥

ಸಮುಜ್ಞಾನವೆಬಿ ವಿಶ್ವವಾದ ಕ್ರಿಂಗಳುಂಟುವನೂ ಜಿನವುತದಲ್ಲಿ
ನೆಂಬಿಯಿಂಬುವನೂ ಆದ ಯಾತಿಯ, ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮರಮಾಡೆ ಮಹಾ
ಶ್ರೀತಿಯಿಂದ ತಪಸ್ಸನಲ್ಲಿ, ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಭಿದ್ರರಹಿತವೂ ಲಘುವೂ ಆದ ಹಡಗು
ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ, ಭವವೆಂಬ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಹಡಗೂ ಅತಿಚಾರವಿಲ್ಲದುದೂ
ಲಘುವೂ ಆದ ಯಾವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ—ಅಚರಣವುಂಟೋ ಕರ್ಮಾನಿವಯಾಲನ
ದಲ್ಲಿಯೂ ದಂಧರವಾದ ತಪಶ್ಚರಣದಲ್ಲಿಯೂ ಬಲಿವ್ಯವಾದ ಗುಣವುಂಟುದೂ
ಗುಣಧರರು ಮೊದಲಾದವರಿಂದ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟುದೂ ಆದ ಆ ವೀರಾಜಾರ
ವನ್ನು ನಾನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಮುದ್ರಶಿಫತಾಂಜಾನಿತಿಷ್ಪಂಸಾದ ಯಾತಿಯು
ತಪಶ್ಚರಣಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಾಮಧ್ಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವೀರಾಜಾ
ಚಾರಮಂದೂ ಆದನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆಂದೂ ಮುಹಾಂಭಿಪೂರ್ಯವು ॥೮॥

ತಿಸ್ರು: ಸತ್ತಮನಗುಪ್ತಯಾಸ್ತನಮನೋಭಾಷಾನಿಮಿತ್ತೋದಯೋಃ ।
ಹಂಚೇಯಾರ್ಥಿದಿಸಮಾಶ್ರಯಾ: ಸಮಿತಯಾ: ಹಂಚನ್ನತಾನಿತ್ಯಾಃ ॥
ಜಾರಿತ್ತೋದಯಿತಂ ತ್ರಯೋದಕತಯಂ ಪೂರ್ವಂ ನ ದೃಷ್ಟಂ ಪರೀ-
ರಾಜಾರಂ ಪರಮೇಷ್ಠಿನೋ ಜಿನಪತ್ತೇವೀರಾನ್ನಮಾನೋ ನಯಂ
॥೨॥

ಮೈ ಮನಸ್ಸು ಮಾತುಗಳ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವುದೂ ಅತ್ಯಂತ ಶುಭಗಳೂ ಆದ ಕಾಯಗುಟ್ಟಿ ಮನೋಗುಟ್ಟಿ ವಕ್ಸಿಗುಟ್ಟಿಗಳಿಂಬ ಮಂಳರು ಗುಟ್ಟಿಗಳು, ಈಯಾರ್ಥಿ ಭಾಷಾ ಏಷಣ ಆದಾನಿಸ್ತೇವಣ ಉತ್ಸಗರಿಗಳ ಅಶ್ಯಯಂ ಪ್ರಳ್ಬಿದ್ದ ಸಮಿತಿಗಳಂ, ಅಹಿಂಸಾ ಸತ್ಯ, ಅಚೋರ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಕರ್ಯ ಅಪರಿಗ್ರಹ ಗಳಿಂಬ ಇದು ಪ್ರತಿಗಳು ಈ ಹದಿಮೂಲರು ಪ್ರಕಾರವಾದ ಚಾರಿತ್ರಗಳಿಂದ ಯಾಕೃಪೂ ಏಕದೇಶಜಿನರಂಗಳಿಗೆ ಪತ್ತಿಯಾ ಅಚೀಂತ್ಯವಿಭೂತಿಯಕ್ಕೂವಾದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ-ತೀರ್ಥಂಕರವದಲ್ಲಿರುವರೂ ಆದ ಮಹಾವೀರಸ್ಯಾಮಿಗಿಂತ ಬೇರೆಯವರಾದ ಅಜಿತ ತಂಘವ ಮೊದಲಾದ ಇವ್ಯತ್ತಿರಡು ಮಂದಿ ತೀರ್ಥಂಕರರಿಂದ ಮೊದಲು ಹೇಳಲ್ಪಡಿರುವುದೂ ಆದ ಭಾರಿತ್ವಾರವನ್ನು ನಾವು ನವಂಸ್ಯಿಸುತ್ತೇವೆ.

ನಿತೀಷವರಣೆ

೧. ಪದ್ಮಾಸನ ಮೊದಲಾದ ಅಸಂಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಅಥವಾ ಕಾಯೋತ್ಸಗ್ರಂಥಲ್ಲಿದ್ದು ಪರೀಪ-ಬಾಧ್ಯಗಳನ್ನು ಸಹಿಸುತ್ತ ತರೀರವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಿದಿರುವುದಕ್ಕೆ ತನು-ಕಾಯಗುಟ್ಟಿಯೆಂದು ಹೇಸರು.

೨. ರಾಗದ್ವಿಷಾದಿ ಏಕಾರಭಾವಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಿದೆ ಸಮಂತಾ ಭಾವದಿಂದ ವಂಸ್ಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮನೋಗುಟ್ಟಿಯೆಂದು ಹೇಸರು.

೩. ದುರ್ವಾಪಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತನ್ಸು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರುವುದೂ ಮಾನದಿಂದರುವುದೂ ಬೆರಳು ಮೊದಲಾದುವುಗಳಿಂದ ಸಂಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದೂ ವಾಗ್ನಿಗುಟ್ಟಿಯೆನಿಸುವುದಂ. ಈ ಮಂಳರು ಗುಟ್ಟಿಗಳು ದುರ್ವಾಪಯಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಣನ್ಯಾಸಿಸಿರುವ ತಡೆಯಂತ ನಿವೃತ್ತಿಮಾರ್ಗಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಮಂದಿ ಹೇಳಲ್ಪಡಂವ ಸಮಿತಿಗಳು ಸದ್ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿಮಾರ್ಗಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

೧. ಸೂರ್ಯೋದಯಾನಂತರದಲ್ಲಿ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಜನರ ಸಂಜಾರಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣಭವಾದ ಹೇಳೆ ಮನಿಗಳು ಒಂದು ನೋಗದ್ದು ದಾರಿಯನ್ನು ಮಂದಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಪ್ರಾಣಿಬಾಧೀಯಾಗದಂತೆ ದೇವದರ್ಶನಾದಿನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಸಂಚಾರಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈಯಾಸಮಿತಿಯೆಂದು ಹೇಸರು.

೨. ಸದ್ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹಿತವಾಗಿಯೂ ಮಿತವಾಗಿಯೂ ಸಂಶಯರಹಿತವಾಗಿಯೂ ಕರ್ಕರ, ಪರುಪ, ಕಟ್ಟಿ, ನಿಪ್ಪಾರ, ಪರಕೋಟಿ, ಲೀಡಂಕರಿ, ಮಧ್ಯಕೃತ್ಯಾ, ಅತಿಮಾನಿ, ಅನಯಾಕರ, ಭೂತಹಿಂಸಾಕರಗಳಿಂಬ ಹತ್ತು ವಿಧವಾದ ದುಭಾಷಣರಹಿತವಾಗಿಯೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಭಾಷಾ ಸಮಿತಿಯೆಂದು ಹೇಸರು.

ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಂತಾಪವನ್ನುಂಟಿಂದುಮಾಡುವ ಮಾತಿಗೆ ಕರ್ಕರಭಾಷಣ ವೆಂದೂ ಮಹಂಫೀದಿಯಾದ ಮಾತಿಗೆ ಪರುಪಭಾಷಣವೆಂದೂ ಉದ್ದೇಶ-ಭಯವನ್ನುಂಟಿಂದುಮಾಡುವ ವಹಾತಿಗೆ ಕಟ್ಟಭಾಷಣವೆಂದೂ ‘ಹೊಡೆಯುತ್ತೇನ ಬಡಿಯಲ್ಲಿತ್ತೇನ’ ಎಂಬಿವು ಮೊದಲಾದ ಮಾತಿಗೆ ನಿಪ್ಪಾರಭಾಷಣವೆಂದೂ ಕೋಪವನ್ನುಂಟಿಂದುಮಾಡುವ ಮಾತಿಗೆ ಪರಕೋಟಿಭಾಷಣವೆಂದೂ ಪ್ರತಶೀಲಾದಿಗಳನ್ನು ನಾಶವಾಡುವ ಅಥವಾ ದೋಷಾರೋಪಣವನ್ನು ಮಾಡುವ ವಹಾತಿಗೆ ಲೀಡಂಕರಿಭಾಷಣವೆಂದೂ ಮೂಲಿಯನ್ನು ಚಲಿಸುವಂಥಾ ವಹಾತಿಗೆ ಮಧ್ಯಕೃತ್ಯಾಭಾಷಣವೆಂದೂ ಪರನಿದಾ ಅಶ್ವಪ್ರತಂಸಾಕರವಾದ ಮಾತಿಗೆ ಅತಿಮಾನಿ ಭಾಷಣವೆಂದೂ ಪರಸ್ಪರ ಮೈತ್ರಿಯನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ ಅನ್ಯಕವುತ್ತವನ್ನುಂಟಿಂದುವಾದ ವಹಾತಿಗೆ ಅನಯಂಕರಭಾಷಣವೆಂದೂ ಪ್ರಾಣಹಿಂಸಾಕರವಾದ ಮಾತಿಗೆ ಭೂತಹಿಂಸಾಕರಭಾಷಣವೆಂದೂ ಹೇಸರು.

೩. ನಿದುಂಪ್ರಯವೂ ಶಂದ್ರರೀತಿಯಿಂದ ಸಿದ್ಧವಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೂ ವಿಧಭಾವಕವಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೂ ಆದ ಆಹಾರವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏಷಣ ಸಮಿತಿಯೆಂದು ಹೇಸರು.

೪೭

ದಶಭಕ್ತಿ:

ಅಜಾರಂ ಸಹವಂಚಭೇದಮುದಿತಂ ಕೀರ್ಥಂ ಹರಂ ಮಂಗಲಂ ।
ನಿಗ್ರಂಥಾನೆಂಿ ಸಚ್ಚರಿತ್ರಮಹತೋ ವಂದೇ ಸಮಾಳಂ ಕೀರ್ತಿ ॥

ಬಿ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಹಿಂಭ ಕಮಂಡಲು ಮೊದಲಾದ ಜ್ಞಾನೋಪಕರಣ
ರೌತ್ಯೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಪಾರಿಬಾಧಯಾಗಂತೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ
ಇಡುವುದಕ್ಕೂ ಅದಾನನಿಕ್ಷೇಪಣಿಸಮಿತಿಯೆಂದು ಹೇಣಿರು.

ಬಿ. ಸ್ವಭಾವಃ ನಿರ್ಜಂತುಕವೂ ಏಕಾಂತವೂ ಅದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಲ
ಮೂತ್ರವಿಸಜ್ಞನಮಾಡುವುದಕ್ಕು ಉತ್ಸರ್ವಸಮಿತಿಯೆಂದು ಹೇಣಿರು.

ಬಿ. ಅಸತ್ಯ ಚೌಂಢಿ ಸ್ತೋಮೇವ ಪರಿಗ್ರಹಗಳಂಬ ಪಂಚಮಾತಕ
ಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತ್ಯಜಿಸುವುದಕ್ಕು ಪಂಚಮಹಾವರ್ತಗಳೆಂದು ಹೇಣಿರು.
ಮೇಲೆ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಮೂರು ಗುಪ್ತಿಗಳು ಏದು ಸಮಿತಿಗಳು ಏದು
ವೃತ್ತಗಳು ಈ ಹದಿಮೂರು ಪ್ರಕಾರವಾದ ಚಾರಿತಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದೇ
ಚಾರಿತುಜಾರವಾಗಿರಿಂದು.

ವೃಪಭಸ್ಯಾಮಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಟರು ಸರಳಮತಿಗಳಾಗಿದ್ದು ದರಿಂದಲೂ
ಮಹಾಮಿರಸ್ಯಾಮಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಟರು ಜಡಮತಿಗಳಾಗಿದ್ದು ದರಿಂದಲೂ
ಚಾರಿತ್ರವ ಹದಿಮೂರು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ-ಅಂತಭೇದ ವಿವರಣರೂಪವಾಗಿ
ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟರುವುದು. ಅಚಿತ್ತೇಭಂಕರರು ಮೊದಲಾಗಿ ಪಾಠ್ಯ-ಕೀರ್ಥಂಕರರೆ
ವರೆಗೆ ಇಷ್ಟತ್ತರೆಡು ತೀರ್ಥಂಕರರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಟರು ಜಡಮತಿಗಳಾಗಿದ್ದು
ದರಿಂದ ಸರ್ವಸಾಮಾಧ್ಯತ್ವಗ್ರಂಥವಾದ ಒಂದೇ ಚಾರಿತ್ರವು-ಭೇದವಿವರಣ
ರಹಿತವಾಗಿ ಉಪದೇಶಸಲ್ಪಟ್ಟರುವುದು. ಅಂತಹ ಚಾರಿತ್ರವನ್ನು ವಂದಿಸು
ತ್ತೇನೆಂದು ಮುಖ್ಯಾಭಿಪೂರ್ಯವು ॥೨॥

ನಾಶರಹಿತವೂ ಅತ್ಯನೆಗೆ ಅಧಿನವಾದ ಸುಮಿತ್ರ (ಅನಂತಸುಮಿತ್ರ)
ಅವಿಭಾವವುಕ್ಕುದೂ ಕೀವಲದರ್ಶನ ಕೇವಲಜ್ಞಾನಗಳ ಅತ್ಯಧಿಕವಾದ ಪ್ರಕಾಶ
ದಿಂದ ದೇವಿಪ್ರಮಾನವೂ ಉಪಮೆಯಾಲ್ಪದುದೂ ಅದ ಲಕ್ಷ್ಯಿಯನ್ನು ಇಷ್ಟಿಸು
ವಣಾಗಿ ಜ್ಞಾನಾಚಾರ ಮೊದಲಾದ ಏದು ಭೀದಗಳೂಡನೆ ಕೊಡಿರುವುದೂ
ವೃಕ್ತವಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟರುವುದೂ ಭವ್ಯರು ಭವಸಮುದ್ರವನ್ನು ದಾಂಟಿವುದಕ್ಕೆ

ಅತ್ಯಾಧಿಸೆಸುಹೋದಯಾವನಸುಪವಾಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀಮನಿಧ್ಯಂಸಿನಿಂ ।
ಇಷ್ಟಿಸ್ತೇವಲದರ್ಶನಾವಗಮನಸಪ್ರಾಜ್ಯಪ್ರಕಾಶೋಜ್ಞಾಲಾಂ ॥೪॥
ಅಜ್ಞಾನಾದ್ಯದವಿನ್ಯತಂ ನಿಯಂವಿನೋವತಿರ್ವಯಹಂ ಚಾನ್ಯಾಥಾ ।
ತಸ್ಮಿನ್ನೆಚ್ಚಿತವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಂ ಚೈನೋ ನಿರಾಕುವತ್ತಿ ॥
ವೃತ್ತೇ ಸಹ್ಯತಯಾಂ ನಿಧಿಂ ಸುತಪಸಾಮೃದ್ಧಿಂ ಸಯಂತ್ಯದ್ಭೂತಂ ।
ತನಿಷ್ಠಾಂ ಗುರುದುಪ್ರತಂ ಭವತು ವೇಂ ಸ್ವಂ ನಿಂದತೋ ನಿಂದಿತಂ ॥೫॥

ಸಹಕಾರಿಯೂ ಉತ್ಸರ್ವಪ್ರವಾಪಾಪವನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವುದೂ ಪ್ರಣಾಪನ್ನಂಟಿ
ಮಾಡುವುದೂ ಅದ ಅಜಾರವನ್ನೂ ಪರಿಗ್ರಹರಹಿತರೂ ಸಹ್ಯಾತ್ಮಕಿಂದ
ದೊಡ್ಡವರೂ ಅದ ಸಮಸ್ತಯಾತಿಗಳನ್ನೂ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮೋಕ್ಷಲಕ್ಷ್ಯಿ
ಯನ್ನು ಇಷ್ಟಿಸುವವನಾಗಿ ಅಬಾರವನ್ನೂ ಸಮಸ್ತರೂತಿಗಳನ್ನೂ ವಂದಿಸುತ್ತೇ
ನೆಂದಂ ಮಾಖ್ಯಾಭಿಪೂರ್ಯವು ॥೬॥

ಅಜ್ಞಾನರಿಂದ ನಾನು ಯಾತಿಗಳನ್ನು ರಾಸೋತ್ತ್ವನಿಯಹೋಲ್ಳಿಫಾನ
ದಿಂದ ನಡೆಸಿರುವುದಾವುದುಂಟೋ ನಾನು ಶಾಸೋತ್ತ್ವನಿಯಹೋಲ್ಳಿಫಾನದಿಂದ
ನಡೆದಿರುವುದಾವುದುಂಟೋ ಆ ರಾಸೋತ್ತ್ವನಿಯಹೋಲ್ಳಿಫಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವ
ವಾಪವ ಸಂಪಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತೋ ಆ ಪಾಪಗಳನ್ನೂ ನಳಿತವಾದ ಪಾಪವನ್ನೂ
ಚಾರಿತ್ರವು ನಾಶಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅದು ಶ್ರೀಪ್ರವಾದ ತಪಸ್ಯಾಗಳಿಗೆ ಅಶ್ರಯ
ನಾದ ಪರಮಮಾನಗಳಿಗೆ ಅಶ್ವಯಂಕರವೂ ಬುದ್ಧಿ ತಪ ವಿಕುವಣ ಓವರ್‌ರಿಫಿ ರಸ
ಬಲ ಅಕ್ಷೀಣಮಹಾನಾಸಗಳಿಂಬ ಏಳು ಪ್ರಕಾರವೂ ಅದ ಖಾದ್ಯ-ಮಂಹಿಮೆ
ಯನ್ನು ಹೊಂದಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಚಾರಿತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಂದ್ಯವಾದ ಯಾವ ಪಾಪ
ವನ್ನು ನಾನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೋ ಅದು ತನ್ನನ್ನು ನಿಂದಿಸಿಹೋಳ್ಳಿವವನಾದ ನನಗೆ
ಮಿಥ್ಯಯಾಗಿ-ಇಲ್ಲದಂದಾಗಿ ಆಗಲಿ. ಮಹಾಮಹಿಮೆಯಕ್ಕುದಾದ ಚಾರಿತ್ರದ
ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಾಡಲ್ಪಟ್ಟರುವ ಮಹಾದೋಪವ ಅತ್ಯನಿಂದಯಿನ್ನು ಮಾಡಿ
ಹೋಳ್ಳಿವವನಾದ ತನಗೆ ಇಲ್ಲದುದಾಗಳೆಂದ ಭಾವವು ॥೭॥

ಸಂಸಾರವ್ಯಾಸನಾಹತಿಪ್ರಚಲಿತಾ ನಿತೀಂದರ್ಯಾಪಾರ್ಥಿನಃ ।
ಪ್ರತ್ಯಾಸನ್ವಿವುಕ್ತಯಃ ಸುಮತಯಃ ಶಾಂತ್ಯನಃ ಕಾರ್ಣಿನಃ ॥
ಮೋಕ್ಷಸ್ಯೇನ ಕೃತಂ ವಿಶಾಲವುತ್ತಲಂ ಸೋಪಾನವುಜ್ಞಿಸ್ತರಾಂ ।
ಅರೋಹಂತು ಚರಿತ್ರಮುತ್ತಮವಿದಂ ಜ್ಯೇನೇಂದ್ರನೋಜಿಸಿನಃ ॥೧೦॥

ಅಥ ಪ್ರಕೃತ ಚಾರಿತ್ರಭಕ್ತಿ:

* ತಿಲೋಯಸವ್ಯಾಜೀವಾಳಂ ಹಿಡಂ ಧನೋಽವದೇಸಿಳಂ ॥
ವದ್ವಮಾಳಂ ಮಹಾವೀರಂ ವಂದಿತ್ತಾ ಸವ್ಯಾನೇದಿಳಂ ॥೧॥

ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ದುಃಖದ ಹೊಡಿತದಿಂದ ಕಂಬಿತರೂ
ಮೋಕ್ಷಲಕ್ಷ್ಯಾಯನ್ನು ಅಥವಾ ಸರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿಯಾಂ ಉತ್ತರೋತ್ತರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ
ಯನ್ನು ಪಾರ್ಥಿಸುವವರೂ ಸಮಿಳಿಸಿರುವ ಮುಕ್ತಿಯಾಳ್ವವರೂ ಶೈವ
ವಾದ ಬುದ್ಧಿಯಾಳ್ವವರೂ ಪಾಪವನ್ನು ಉಪಶಮಾಡಿದವರೂ ಉದ್ದೇಶ
ಶಿಲರೂ ಅಥವಾ ತೇಜಸ್ಸಿಗಳೂ ಆದ ಭವ್ಯಪೂರ್ಣಗಳು ಉತ್ತಮವ್ಯಾಪ್ತಿ
ಮೇಲೆ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೂ ಜಿನೇಶ್ವರರ ಸಂಬಂಧಿಯೂ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ವಾಡ
ಲ್ಪಟ್ಟಿ ವಿಸ್ತಾರವೂ ಅತ್ಯಾನ್ವಿತವೂ ಅನುಪಮವೂ ಆದ ಮಂಟ್ಪಲಿನಂತಿರು
ವುದೂ ಆದ ಬಾರಿತ್ವವನ್ನು ಹತ್ತಲಿ. ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮಂಟ್ಪಲಿನಂತಿರುವ
ಚಾರಿತ್ರವನ್ನು ಭವ್ಯಪೂರ್ಣಗಳು ಪರಿಪಾಲಿಸಲೆಂದು ಭಾವವು ॥೧೦॥

ಪ್ರಕೃತ ಚಾರಿತ್ರಭಕ್ತಿ

ಮಾರು ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಹಿತಕರನೂ ಹಿತ-
ಸುಖಿಕರವಾದ ಚಾರಿತ್ರ ಅಥವಾ ಉತ್ತಮಕ್ಕೆವಾದಿ ಲಕ್ಷಣವ್ಯಾಪಕ
ಉಪದೇಶಿಸುವವನೂ ಇಂದ್ರಾದಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಜ್ಞನೂ ವಿಶ್ವವಾದ ಲಕ್ಷ್ಯಾಯಂನ್ನು
ಕೊಡುವವನೂ (ವಿ-ವಿಶ್ವಾಪಂ ಕೊ-ಲಕ್ಷ್ಯೋಂ ರಾತ್ರಿ-ದದಾತೀತಿ ಏರಿ)
ಸರ್ವಜ್ಞನೂ ಆದ ವರ್ಧಿಸುವಾನಾಂತರ್ಯಾಮಿಯನ್ನು ವಂದಿಸಿ ॥೧॥

* ತ್ರಿಲೋಕಸರ್ವಚೇಷಣಾಂ ಹಿತಂ ಧಮೋವದೇಶಿನಂ ।
ವರ್ಧಿಸುವಾನಂ ಮಹಾವೀರಂ ವಂದಿತ್ತಾ ಸರ್ವವೇದಿನಂ ॥೧॥

ಫಾದಿಕಮ್ಮುವಿಫಾದತ್ತಂ ಫಾದಿಕಮ್ಮುವಿಕಾಸಿಕಾ ॥
ಭಾಸಿಯಂ ಸವ್ಯಾಜೀವಾಳಂ ಚಾರಿತ್ತಂ ಪಂಚಭೀಂದನೋ ॥೨॥
* ಸಾಮಾಂಯಂ ತು ಚಾರಿತ್ತಂ ಭೀದೋವಟ್ಟಾವಣಂ ತಹಾ ॥
ಸರಿಹಾರಿಸಿದ್ದಂ ಚ ಸಂಜನಂ ಸುಹುನಂ ಪ್ರಣೋ ॥೩॥
ಚಹಾಖಾದಂ ತು ಚಾರಿತ್ತಂ ತಹಾಖಾದಂ ತು ತಂ ಪ್ರಣೋ ॥
ಕಚಾಯಂ ಪಂಚಹಾಖಾರಂ ಮಂಗಲಂ ಮಲಸೋಽಹಣಂ ॥೪॥

ದೇಶಭಾತಿಕಮ್ರಾಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ವಹಾದುತ್ತಿರುವ ಅಥವಾ
ಸಂಪೂರ್ಣಾಭಾತಿಕಮ್ರಾಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ನಾಶವಣಿಸುವ ಸ್ವಭಾವಪ್ರಭಾತಮು
ಸ್ವಾಮಿಯಂದ ಸಮಸ್ತಜೀವಗಳ ಭಾತಿಕಮ್ರವಿನಾಶಕ್ಕೋನ್ನರ ಬಾರಿತ್ರವು
ಬದು ಭೀದಗಳಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿತು ॥೫॥

ಸಮಸ್ತಸಾವದ್ಯ—ದೋಷಗಳ ತ್ಯಾಗರೂಪವಾದ ಸಾಮಾಂಯಂ ಚಾರಿ
ತ್ರಪೂ ಅತಿಚಾರ-ದೋಷಪರಿಹಾರಿನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಪ್ರಕ್ಷವಣಿಸ ಮೂದಲಾದ
ಅವಧಿಯಂದ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬಿರಿಸಿ ಪ್ರಣಿಸಿ ಪ್ರತಿವನ್ನು ಧಾರಣ ವಾಡಿಸುವು
ದಂಬ ಅಥವಾ ಅಹಿಂಸಾದ ಪಂಚಮಹಾವೃತಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ
ಧರಿಸುವುದಂಬ ಭೀದೋಪಸ್ಥಾಪನಾಕಾರಿತ್ವವೂ ಪಾಣಿವರ್ಧಯ ನಿವೃತ್ತಿ
ಯಿಂದ ವಿಶ್ವವಾದ ಶುದ್ಧಿಯಾಳ್ವ-ಪರಿಹಾರವಿಶುದ್ಧಿ ಬಾರಿತ್ರಪೂ ಅತಿ
ಸೂಕ್ಷ್ಮಿಕಾಂಯ-ದೋಷಪ್ರಭಾತ-ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಂಪರಾಯಂಚಾರಿತ್ರಪೂ ಪರಿಹಾರ
ವಿಶುದ್ಧಿಚಾರಿತ್ರಪನಂತರದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮೋಹನೀಯಕಮ್ರದ ಉಪಶಮು
ದಂಬ ಅಥವಾ ಕ್ಷಯಾದಿಂದಂಟಾಗುವುದೂ ನಿಜಸ್ವರೂಪದಿಂದಿರುವ ಅತ್ಯಂ

ಭಾತಿಕಮ್ರವಿಭಾತಾಭಂ ಭಾತಿಕಮ್ರವಿನಾಶನಾ ॥

ಭಾಷಿತಂ ಸರ್ವಜೀವಾನಂ ಚಾರಿತ್ತಂ ಪಂಚಭೀಂದತಃ ॥೬॥

* ಸಾಮಾಂಯಂ ತು ಚಾರಿತ್ತಂ ಭೀದೋಪಸ್ಥಾಪನಂ ತಹಾ ॥
ಪರಿಹಾರವಿಶುದ್ಧಿ ಚ ಸಂಯಾಮಂ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಂಪನಃ ॥೭॥

ಯಾಖಾತ್ಮಾತಂ ತು ಚಾರಿತ್ತಂ ತಫಾಹಿಯಾತಂ ತು ತಪ್ಪನಃ ॥

ಕ್ಷತ್ಯಾಪಂ ಪಂಚಭಾಖಾರಂ ಮಂಗಲಂ ಮಲಶೋಧನಂ ॥೮॥

ದಶಭಕ್ತಿ

† ಅಹಿಂಸಾದಿಇಳಿ ಉತ್ತರಾಣಿ ಮಹನ್ವಯೋಜಿ ಹಂಚಿಯೆ ॥
 ಸಮಿದಿಇಳಿ ತದೋ ಹಂಚಿ ಹಂಚಿ ಇಂದಿಯಾಣಿಗ್ಗಿಹೋ ॥೩॥
 ಅಭ್ಯೇಯೋ ವಾ ಸಭ್ಯಾಸಿಜ್ಞಾ ಅಣ್ಣಾಣತ್ತಮಚೀಲದಾ ॥
 ತೋಯುತ್ತೇಂ ಲಿದಿಭುತ್ತಿಂ ಚ ಅದಂತಧಾವಣನೇವ ಯೆ ॥೪॥
 ಪಯಂಭತ್ತೇಂ ಸಂಜುತ್ತಾ ರಿಸಿಮುಂಲಗುಣಾ ತಹಾ ॥
 ದಸಧನಾಂ ತಿಗುತ್ತೀಂ ಸೀಲಾಣಿ ಸಯಂಲಾಣಿ ಯೆ ॥೫॥

ಸ್ವಭಾವರೂಪವೂ ಅದ ಯಂಥಾಖಾತಚಾರಿತರವೂ ಗೊತಮಾನ್ಯಾವಿಯಿಂದ
 ಭವ್ಯಾಜಿವಗಳಿಗೆ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ. ಯಂಥಾಖಾತಚಾರಿತರಕ್ಕೆ ತಥಾಖಾತ
 ಚಾರಿತರವೆಂದೂ ಹೆಸರಿದೆ. ಕರ್ಮವಂಲವನ್ನು ತೋಧಿಸುವ ಸ್ವಭಾವ
 ಪ್ರಳ್ಯದೂ ಮಂಗಲರೂಪವೂ ಬದು ಪ್ರಕಾರವೂ ಅದ ಚಾರಿತರವನ್ನು ನಾನು
 ಪಾಡಿ-ಆಚರಿಸಿ ಮುಕ್ತಿಸುವಿವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬದು ಪ್ರಕಾರ
 ಪಾಡಿ ಚಾರಿತರವನ್ನು ಪಾಲಿಸಿದರೆ ಮುಕ್ತಿಸುವಿವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿವುದೆಂದು
 ವಾದ ಭಾವವು ॥೬-೭॥

ಅಹಿಂಸೆ ಮೊದಲಾದ ಬದು ಮಹಾಪ್ರತಿಗಳು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿವುವು.
 ಅಹಿಂಸೆ ಮೊದಲಾದ ಬದು ಸಮಿತಿಗಳು, ಬದು ಇಂದಿಯ
 ಬಳಿಕ ಈಯಣಸಮಿತಿ ಮೊದಲಾದ ಬದು ಸಮಿತಿಗಳು, ಬದು ಇಂದಿಯ
 ನಿಗ್ರಹಗಳು, ಸಮತಾ ಸ್ವವನ ವಂದನಾ ಪ್ರತಿಕ್ರಮಣ ಪ್ರತಾಖಾನ
 ಕಾಯೋಷ್ಟಿಗಳಿಂಬ ಅರು ಅವತ್ಯಕ್ರಿಯಾಗಳು, ಭೂಮಿತಯನ, ಸ್ವಾನ
 ವನ್ನು ಪಂಡಿರುವಿಕೆ, ವಸ್ತುವಿಲ್ಲಿರುವಿಕೆ, ಗಡ್ಡ ಏಂ ತೆಗೆದಲು

† ಅಹಿಂಸಾದಿನಿ ಉತ್ತರಾಣಿ ಮಹಾಪ್ರತಾನಿ ಹಂಚಿ ಚ ॥
 ಸಮಿತಯಸ್ತತಃ ಹಂಚಿ ಹಂಚಿಂದಿಯಾಗಿರುತ್ತಾಂ

ಪಡ್ಡೇದಾ ವಾ ಸಭ್ಯಾಸಿಯಾ ಅಣ್ಣಾಣತ್ತಮಚೀಲತಾ ॥
 ಲೋಚಕ್ಕಂ ಸ್ತುತಿಭುತ್ತಿಂ ಅದಂತಧಾವಣನೇವ ಚ
 ವರಭಕ್ತಿಂ ಸಂಯುತ್ತಾ ಪುಷಮುಂಲಗುಣಾಸ್ತಾ ॥
 ದಶಧಮಾಸ್ತಿಗುಪ್ತಯಃ ಶೀಲಾನಿ ಸಕಲಾನಿ ಚ ॥

ಸವ್ಯೇವಿ ಯೆ ಪರೀಷಹಾ ಉತ್ತೀತ್ತರಗುಣಾ ತಹಾ ॥
 ಅಣ್ಣೇವಿ ಭಾಸಿಯೂ ಸಂತಾ ತೇಸಿಂ ಹಾಜಿಂ ಮನಿ ಕಯೋ ॥೮॥
 ದೃಜಜ ರಾಯೇಣ ದೋಸೇಣ ನೋಹೇಣಾದರೇಣ ವಾ ॥
 ಹಂಡಿತ್ತಾ ಸವ್ಯಾಸಿದ್ವಾಣಿಂ ಸಂಜದಾ ಸಾ ಮುಂಮುಕ್ಷುಣಾ ॥೯॥

ಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ, ನಿಂತಕೊಂಡು ಭೋಜನವನ್ನು ವರಾಡುವಿಕೆ,
 ಹಲ್ಲಾಗಳನ್ನು ಉಜ್ಜ್ವಲಿರುವಿಕೆ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ಪಕಬ್ರೋಜನ. ಈ
 ಇಪ್ಪತ್ತೇಂಟು ಗುಣಗಳು ಮಂಜಿಗಳ ಮೂಲಗುಣಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆಯೇ
 ಉತ್ಪತ್ತವಣಿ ದಶಧಮಗಳೂ ಮಂಜಿ ಗುಣಿಗಳೂ ಸಮಸ್ತಶೀಲ
 ಗಳೂ ಇಪ್ಪತ್ತರಡು ಪರೀಷಗಳೂ ಆತಾಪನ ಮೊದಲಾದ ಉತ್ತರಗುಣ
 ಗಳೂ ಹಾಗೆಯೇ ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರತಪ್ಪೋ ಎತ್ತೇವ ಇಂದಿಯಸಂಯಂ ಪಾಣ
 ಸಂಯಂ ಮೊದಲಾದುಪ್ರಗಳೂ ಗೊತಮಾನ್ಯಾವಿಯಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ.
 ಅವಲ್ಲವೂ ಪ್ರತಸ್ವಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಮಂಗಲಕರಗಳೂ ಕರ್ಮವಂಲವನ್ನು
 ತೋಧಿಸುವುವು ಅದ ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಟಿಸಿ ನಾನು ಮುಕ್ತಿಸುವಿವನ್ನು
 ಪಡೆಯುತ್ತೇನೆ. ಆ ನಾವೂಯಿಕ ಮೊದಲಾದುವುಗಳ ಅನುಪ್ಪಾನ್ವದಲ್ಲಿ
 ಪ್ರವರ್ತಿಸಿದವನಾದ ನನ್ನಿಂದ ಅವುಗಳ ಹಾನಿಯು ರಾಗದಿಂದಾಗಿಲಿ ದ್ವೇಷ
 ದಿಂದಾಗಿಲಿ ಅಜಾಣನಿಂದಿಂದಾಗಿಲಿ ಅನಾದರದಿಂದಾಗಿಲಿ ವಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ-
 ಅವುಗಳನ್ನು ಅಚಿಂಬದಿದ್ದು ದಾದರೆ ಸಮಸ್ತಸಿದ್ಧಪರಮಾಷಿಗಳನ್ನು ವಂದಿಸಿ
 ಆ ದೋಷ-ಹಾನಿಯಂನ್ನು ನಾನು ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ದೋಷವನ್ನು ಬಿಟ್ಟೇ
 ನಿಂದಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳಲ್ಲಿ ವಂಕ್ತಿಸುವಿವನ್ನು ಪಡೆದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ॥೧೦-೧॥

ಚೈನಾಗಿ ಸಮಸ್ತಚಾರಿತ್ರಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಟಿಸುವವನೂ ಸಮಸ್ತಕರ್ಮ
 ಗಳ ಮೊಂಡನೆಯನ್ನು ಚೈನಿಸುವವನೂ ಸಂಯಂ-ಯಾತಿಯೂ ಆದ ನನ್ನಿಂದ.

ಸವ್ಯೇವಿ ಚ ಪರೀಷಹಾ ಉತ್ತೀತ್ತರಗುಣಾಸ್ತಾ ॥
 ಅನ್ಯೇವಿ ಭಾಸಿತಾ: ಸಂತಃ ತಃಷಾಂ ಹಾನಿಪರ್ಯಾ ಕೃತಾ ॥೧೧॥
 § ಯದಿ ರಾಗೇಣ ದ್ವೇಷಣ ಮೊದೆನಾವಾದರೇಣ ವಾ ॥
 ವಂಡಿತ್ತಾ ಸರಸದ್ವಾನಾ ಸಂತ್ಯಾಸಾ ಸಾ ವಂಂಬಂಕ್ರುಣಾ ॥೧೨॥

ಸಂಜದೇಣ ಮನಿ ಸಮುಂ ಸವ್ಯಸಂಜಮಬಾವಿಣಾ ॥
ಸವ್ಯಸಂಜಮಾಸಿದ್ಭೀಷಿ ಲಭ್ಯದೇ ಮಂತ್ರಿಜಂ ಸುಹಂ ॥೧೦॥

ಸಮಸ್ತಸಂಯಮ-ಜಾರಿತ್ವಗಳ ಸಿದ್ಧಿಯಾದ, ಮುಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಸುಖವು ಪಡೆಯಂಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ವಿಶೇಷವರ್ಣನೆ

ಗೌತಮಸ್ಥಾಮಿಯಿಂದ ಮಂನಿಗಳ ಸಮಸ್ತಶೀಲಗಳೂ ಉತ್ತರ ಗುಣಗಳೂ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆಂದು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದೆಯಷ್ಟೆ. ಆ ಶೀಲಗಳಾವು ವೆಂದರೆ—

१. ಮನೋಗಂಧಿ, २. ಪಚನಗಂಧಿ, ३. ಕಾಯಗಂಧಿ, ४. ಶುಭಪಂಚಪ್ರವೃತ್ತಿ, ५. ತುಭವಚನಪ್ರವೃತ್ತಿ, ६. ಶುಭಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತಿ, ७. ಅಶುಭಮನಸಪ್ರವೃತ್ತಿತಾಗ್, ८. ಅಶುಭವಚನಪ್ರವೃತ್ತಿತಾಗ್, ९. ಅಶುಭಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತಿತಾಗ್. ಈ ಒಂಬತ್ತನ್ನು ಆಹಾರ ಭಯ ಮೃಥುನ ಪರಿಗ್ರಹಗಳಿಂಬ ಚತುರಂಜಂಜಿಗಳ ತಾಗರೂಪವಾದ ನಾಲ್ಕು ಗುಣಗಳಿಂದ ಗುಣಿಸಿದರೆ ಮಾನವತಾರು (೬ x ೪=೨೪) ಭೇದಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಏಂದು ಇಂದಿಯನಿಗ್ರಹಗಳಿಂದ ಗುಣಿಸಿದರೆ $24 \times 5 = 120$ ಸೂರ್ಯಿಂಬತ್ತು ಭೇದಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮವ್ಯಾಪಾದಿ ದಶಭೂರ್ಗಗಳಿಂದ ಗುಣಿಸಿದರೆ $120 \times 10 = 1200$ -ಸಾವಿರದ ಎಂಟುನೂರು ಭೇದಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಭೇದಗಳನ್ನು १. ಪ್ರತ್ಯೇಕಾಯಿಕಚೀವಹಿಂಸಾತಾಗ್, २. ಜಲಕಾರ್ಯಿಕಚೀವಹಿಂಸಾತಾಗ್, ३. ಅಗ್ನಿಕಾರ್ಯಿಕಚೀವಹಿಂಸಾತಾಗ್, ४. ವಾಯುಕಾರ್ಯಿಕಚೀವಹಿಂಸಾತಾಗ್, ५. ಪ್ರತ್ಯೇಕವನಸ್ಪತಿಕಾರ್ಯಿಕಚೀವಹಿಂಸಾತಾಗ್, ६. ಸಾಧಾರಣವನಸ್ಪತಿಕಾರ್ಯಿಕಚೀವಹಿಂಸಾತಾಗ್, ७. ದ್ವಿಂದಿಯಜೀವಹಿಂಸಾತಾಗ್, ८. ತ್ರಿಂದಿಯಜೀವಹಿಂಸಾತಾಗ್, ೯. ಚತುರಂದಿಯಜೀವಹಿಂಸಾತಾಗ್, ೧೦. ಪಂಚೀಂದಿಯಜೀವಹಿಂಸಾ

ಸಂಯತೇನ ಮಂಯಾ ಸಮುಕ್ತ ಸರ್ವಸಂಯಮಬಾವಿಣಾ ॥

ಸರ್ವಸಂಯಮಾಸಿದ್ಭೀ ಲಭ್ಯತೇ ಮಂತ್ರಿಜಂ ಸುಖಿಂ ॥೧೦॥

ತಾಗರೂಪವಾದ ಹತ್ತುಸಂಯಂಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣಿಯಂದ ಗುಣಿಸಿದರೆ $1200 \times 10 = 12000$ -ಹದಿನೆಂಟು ಸಾವಿರ ಭೇದಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಭೇದಗಳೇ ಹದಿನೆಂಟುಸಾವಿರ ಶೀಲಗಳಿಂದು ಹೆಸರು.

ಉಳಿ ಲಕ್ಷ್ಯಗುಣಗಳು

ಆಲೋಚನಾ, ಪ್ರತಿಕ್ರಮಣ, ತದಾಭಯ, ವಿವೇಕ, ವೃತ್ತಿಗ್ರಿ, ತಪ, ಭೇದ, ಪರಿಹಾರ, ಉಪಸ್ಥಿತಿಪನಾ, ಶ್ರದ್ಧಾನಗಳಿಂದು ಹತ್ತು ಪ್ರಕಾರವಾದ ಶುದ್ಧಿಗಳಿರುತ್ತದೆ. ಇವು ಪ್ರಾಯಂತ್ರಿಕ್ತದ ಭೇದಗಳು.

ಪ್ರತ್ಯೇಕಾಯಿಕಚೀವಹಿಂಸಾತಾಗ ವೈದಲಾದ ಹತ್ತು ಸಂಯಂಗಳು, १ ಹಿಂಸಾ, ೨ ಅಸತ್ಯ, ೩ ಚೌಯ್ಯ, ೪ ಮೈಥುನ, ೫ ಪರಿಗ್ರಹ, ೬ ಕೋಧ, ೭ ವಹನ, ೮ ಮಾರ್ಯ, ೯ ಲೋಭ, ೧೦ ಜುಗುಪ್ರಾ, ೧೧ ಭೀತಿ, ೧೨ ರತಿ, ೧೩ ಆರತಿ, ೧೪-೧೯ ಮನೋವಾಕ್ಯಾಯಗಳ ದುಷ್ಪ್ರವೃತ್ತಿ, ೨೧ ಏಂಥಾತ್ಮ, ೨೧ ಪ್ರಮಾದ, ೨೨ ದುಷ್ಪತ್ತ, ೨೩ ಅಜ್ಞಾನ, ೨೪ ಇಂದ್ರಿಯಾನಿಗ್ರಹಗಳಿಂಬಿ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ದೋಷಗಳ ತಾಗ್.

ಮೇಲೆ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿ ದಶಶಿದ್ಭೀಗಳಲ್ಲಿ ವೋದಲನೆಯದಾದ ಆಲೋಚನೆಯ ಆಕಂಬಿತ, ಅನುವಾನಿತ, ದೃಷ್ಟಿ, ಬಾದರ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ, ಭಂಜ, ಶಬ್ದ ಕುಲ, ಬಹುಜನ, ಅವ್ಯಕ್ತ, ತತ್ಸ್ವೇವಿತಗಳಿಂಬ ಹತ್ತು ದೋಷಗಳ ತಾಗ್.

ಅತಿಕ್ರಮ, ವೃತ್ತಿಕ್ರಮ, ಅತಿಚಾರ, ಅನಾಚಾರಗಳಿಂಬ ನಾಲ್ಕು ದೋಷಗಳ ತಾಗ್.

ಆರು ಅವಶ್ಯಕತ್ವಯೆಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಮಯವನ್ನು ವಿಶಾರಿ ಅವೇಳಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಶ್ರಯೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅತಿಕ್ರಮವೆಂದೂ ಅವಶ್ಯಕತ್ವಯೆಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಮಯಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಆ ಶ್ರಯೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವೃತ್ತಿಕ್ರಮವೆಂದೂ ಆ ಶ್ರಯೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಅಲಸ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅತಿಚಾರವೆಂದೂ ವರತಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ವೃತ್ತಭಂಗವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನಾಚಾರವೆಂದೂ ಹೆಸರು.

ಬ್ರಹ್ಮಚಯಸ್ವತಪಿಥಾತಕಗಳಾದ ೧ ಸ್ತೀಯಂರೆಡನೆ ಭಾವಣಿ, ೨ ಕಾಮೋದ್ದೀಪಕವಸ್ತುಗಳ ಭಕ್ತಿ, ೩ ಸುಗಂಧರ್ವಾನುಲೇಪನ, ಪ್ರೈಪಾವನಾಲಾಧಾರಣ, ೪ ಶರೀರಾಲಂಕಾರವನ್ನು ವರಾಡುವುದು, ೫ ಸ್ತೀಯರೂಪಕುಗಳೂ ಇರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕೆಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು, ೬ ಗಾನಮಾಡುವುದು, ೭ ದೃವ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು, ೮ ದುರಾಜಾರಿಗಳ ಸಹವಾಸ, ೯ ರಾತ್ರಿ ಸಂಚಾರ, ೧೦ ರಾಜಸೇವೆಯಂಬೀ ಹತ್ತುದೋಷಗಳ ತಾಗ.

ತಾ ಮೇಲೆ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ೧೦ ಶಂದ್ರಿಗಳನ್ನೂ ೧೦ ಸಂಯಂಗಳನ್ನೂ ಅಂತಿಮಾದ್ವಾರಿಗಳನ್ನೂ ೧೦ ಅಲೋಚನಾಶಾಧಿಯ ದೋಷಗಳನ್ನೂ ಇ ಅತಿಕ್ರಮಾದ್ವಾರಿಗಳನ್ನೂ ಬ್ರಹ್ಮಚಯಸ್ವತಪಿಥಾತಕಗಳಾದ ೧೦ ದೋಷಗಳನ್ನೂ ಪರಸ್ಪರವಾಗಿ ಗುಣಿಸಿದರೆ $10 \times 10 \times 10 \times 10 \times 10 = 100000$ ಎಂಟು ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ನಾಲ್ಕುತ್ತುಸಾವಿರ ಭೇದಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಭೇದಗಳನ್ನು ೧. ಸ್ತೀತ್ರಾವಾಸ್ತು, ೨. ದ್ವಿಪದ, (ದಾಸಿದಾಸ) ೩. ಜತಂ ಷ್ವದ, (ಗೋಮಹಿವಾದಿ,) ೪. ಸುವರ್ಣ, ೫. ರಜತ, ೬. ಧಾನ್ಯ, ೭. ಯಾನ, ೮. ಶಯಾಸನ, ೯. ಕುಪ್ಯ, ೧೦. ಭಾಂಡಗಳಂಬೀ ಹತ್ತು ಪರಿಗ್ರಹತಾಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಂದ ಗುಣಿಸಿದರೆ $100000 \times 10 = 1000000$ ಎಂಬತ್ತನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಗುಣಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

ಪ್ರತಿಧುವುದಯವುಲ್ಲಾ ಸಂಯಂಗಂಧಿಂಧ್ಯೇ !

ಯವನಿಯವುಪಯೋಭಿರ್ವಧಿತಃ ಕೀಲತಾವಿ : ||

ಸಮಾತಿಕಲಿಕಭಾರೋ ಗುಣಿಗ್ರಬ್ರಪ್ರಮಾಲಾ : |

ಗುಣಕಃಸುವಂಧಿ ನತ್ತಪ್ರಿತ್ತಪತ್ರಃ : ||

ಶಿವಸುಖಿಭಲದಾಯಾ ಯೋ ದಯಾಭಾಯಯೋಧ್ಯಃ : |

ಶುಭಜನಪರ್ಥಿಕಾನಾಂ ಹೇದನೋದೇ ಸಮರ್ಥಃ : ||

ದುರಿತ ರಿಜ ತಾಂಚಂ ಪ್ರಾಪಯುಂತ ಭಾವಂ : |

ಸ ಭವಿಭವಹಕಾನ್ಯ ನೋಸ್ತು ಚಾರಿತ್ರಪ್ರಕ್ಷಃ : ||

ಪ್ರತಿಗಳ ಸವರೂಪವೆಂಬ ಬೇರುಳ್ಳುದೂ ಇಂದಿಯಾಸಂಯಂಪ ಪ್ರಾಣ ಸಂಯಂವೆಂಬ ದಿಮ್ಮಿಯಳ್ಳುದೂ ಯವನಪ್ರತಿ ನಿಯಂಪುತಗಳಿಂಬ ನೀರು ಗಳಿಂದ ಬೇಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟುದೂ ಶೀಲಗಳಿಂಬ ಕೊಂಬೆಗೆಂಳುದೂ ಪಂಚಸಮಿತಿ

ಗಳಿಂಬ ವೆಳ್ಳಿಗಳ ಭಾರವುಳ್ಳುದೂ ತ್ರಿಗುಟ್ಟಿಗಳಿಂಬ ವಂರೀಯಾದ ತಳರು ಗಳುಳ್ಳುದೂ ಮೂಲೋತ್ತರಿಗಳಿಂಬ ಪ್ರಪ್ರಗಳಿಂದ ಪರಿಮಳವುಳ್ಳುದೂ ತ್ರಿಷ್ಟುವಾದ ತಪಸ್ಯಿಗಳಿಂಬ ನಾನಾಪ್ರಕಾರವಾದ ಎಲೆಗಳುಳ್ಳುದೂ ಮೋಕ್ಷ ಸುವಿವೆಂಬ ಭಲವನ್ನೀರುವುದೂ ದಯಿಯೆಂಬ ನೇರಳನಿಂದ ತ್ರಿಷ್ಟುವು ಭವ್ಯ ಜನರೆಂಬ ಪ್ರವಾಸಿಗಳ ಸಂತಾಪವನ್ನು ದಾರಂಪಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸವಾಧಿಕ್ರಾಂತಾವಾಪವೆಂಬ ಸೂರ್ಯನಿಂದುವಾದ ತಾಪವನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವುದೂ ಅದ ಆ ಚಾರಿತ್ರವೆಂಬ ವ್ಯಕ್ತಿವು ನಮ್ಮ ಸಂಸಾರವಿಭೂತಿಯ ನಾಶಕ್ಕೂಸ್ತರ ಸಮರ್ಥವಾಗಿಲಿ. ಚಾರಿತ್ರದಿಂದ ಭವಿಂಧನವು ನಾಶವಾಗೆಂದು ಭಾವವು ॥೧-೨॥

ಬಾರಿಕ್ರಂ ಸವರಚನ್ನೆತ್ತ್ವಂ ರಿಂ ಪ್ರೋಕ್ರಂ ಚ ಸವರಿಷ್ಟೆಭ್ರಃ ॥
ಪ್ರಣಮಾಮಿ ಪಂಚಭೇದಂ ಪಂಚಮಭಾರಿತ್ರಾಭಾಯ ॥

॥೨॥

ಸಮಸ್ತಜಿವೇಶ್ವರರಿಂದ ಅರ್ಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿಸ್ತ್ವಂ ಸಮಸ್ತಿಪ್ರಾಗಿ ಉಪದೇಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿಸ್ತ್ವಂ ಬದು ಭೇದಗಳುಳ್ಳುದೂ ಆದ ಚಾರಿತ್ರವನ್ನು ಬದನೆಯಾದ ಯಾಧಾರಾತಿಭಾರಿತ್ತದ ಲಾಭಕ್ಕೂಸ್ತರ ನಮಸ್ಕಾರ ಸಂತ್ತೇಣ ॥೩॥

ಧರ್ಮಃ ಸರ್ವಭೂರ್ವಾರ್ಯೋ ಹಿತಕರೋ ಧರ್ಮಂ ಬುಧಾಶ್ಚನ್ನಡೇ ।

ಧರ್ಮಾಂತ್ರೇ ಸಮಾಪ್ತೇ ಶಿವಸುಖಿಂ ಧರ್ಮಾರ್ಥ ತ್ವೇ ನಮಃ ॥

ಧರ್ಮಾನ್ವಾಸ್ತು ಪರಃ ಸುಕೃದ್ಬಾಪ್ಯತಾಂ ಧರ್ಮಸ್ತ ಮಾಲಂ ದಯಾ ।

ಧರ್ಮೇ ಚಿತ್ತಮಹಂ ದಧೇ ಪ್ರತಿದಿನಂ ಹೇ ಧರ್ಮ ಮಾನ ಪಾಲಯಃ ॥೪॥

ಚಾರಿತ್ರರೂಪವಾದ ಧರ್ಮವು ಸಮಸ್ತಸುಖಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ್ತಿಸ್ತಾನವು ಹಿತಕರವೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಬಾಂಸರು ಧರ್ಮವನ್ನು ಸಂಚಯ ವರಾಡುತ್ತಾರೆ. ಧರ್ಮದಿಂದಲೇ ಮೋಕ್ಷಸುವಿವು ಹೊಂದಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಓ ಧರ್ಮಕ್ಕೇ ನಮಸ್ಕಾರವು. ಸಂಸಾರಿಜೀವಗಳಿಗೆ ಧರ್ಮಕ್ಕೀಂತ ಬೇರೆಯಾದ ಸ್ವೇಷಿತನಿಲ್ಲ. ಧರ್ಮಕ್ಕೇ ದಯೆಯು ಮೂಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ತಪನ್ಮುಕುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮವೇ! ನನ್ನನ್ನ ರಾಜಾದು ॥೫॥

ಇಚ್ಛಾನ್ನಿಂದ ಭೀತೆ ಚಾರಿತ್ರಭಕ್ತಿ ಕಾಣಿಸ್ತೀಗೋಳಿ ಕಂಡ ಅಲೋಚೀ ಉಂ. ಸಮೃಜಾಣಜೋಯಸ್ ಸಮೃತಾಂಶಿಕ್ಷಿಯಸ್ ಸಮೃಹರಣಾ ಇಸ್ ಶಿವಾಣವಂಗಸ್ ಕಮುಣಿಜ ರಘಲಸ್ ಖಮಾಹಾರಸ್ ಪರಂಚಮು ಹವ್ಯಯಂಪಣಸ್ ತಿಗುತ್ತಿಗುತ್ತಸ್ ಪರಂಚಸಮಿಧಿಜುತ್ತಸ್ ಕಾಣಜ್ಞಾಣ ಪಾಹಾಣಸ್ ಸಮಯಾಖಾವ ಪವೇಸರುಸ್ ಸಮೃಚಾರಿತ್ತಸ್ ಶಿಚ್ ಕಾಲವಂಚ್ ಏನಿ ಪ್ರಾಜೀಮಿನ ವಂದಾಮಿನ ಇವಂಸಾಮಿನ ದುಕ್ಕಿ ಕ್ವಿ ಕಮೃಕ್ವಿ ಬೋಹಿಲಾಹೋ ಸುಗಂಗಮಣಂ ಸಮಾಹಿ ಮರಣಂ ಜಿಜಿಗುಣಸಂಪತ್ತಿ ಹೋಲು ಮಜ್ಞಂ ॥೨೫॥

ಧಮೋ ಮಂಗಲಮಂದ್ಯಂ ಅಹಂಸಾ ಸಂಜಮೋ ತಾಂ ॥
ದೇವಾ ಏ ತಸ್ಯ ದಣಮಂತಿ ಜಸ್ಯ ಧಮ್ಯೋ ಸಯೋ ಮಣೋ ॥೨೬॥

ಅಹಿಂಸಾ ಸಂಯಮ ತಪೋರೂಪವಾದ ಧರ್ಮವು ಉತ್ಸುಪ್ತವಾದ ಧರ್ಮವೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಯಾವನ ವಂಸಸ್ಯ ಯಾವಾಗಲೂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿರುವುದೋ ಅವನನ್ನ ದೇವತೀಗಳೂ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾರೆ ॥೨೭॥

ಭಗವಂತನೆ! ಚಾರಿತ್ರಭಕ್ತಿನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ನಾನು ಕಾಯೋತ್ತಗ್ರಾವನ್ನ ವಾಡಿದ್ದೆನು. ಅದರ ಲೋಪ—ದೋಷವನ್ನ ಅಲೋಚಿಸುವುದಕ್ಕೊಣ್ಣಿಸ್ತೂ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಮೃಜಾಣಸಹಿತವೂ ಸಮೃಗ್ರಹನ ದಿಂದ ಅಧಿಕೃತವೂ ಸಮಸ್ತಸತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವೂ ಹೋಕ್ಕಿಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವೂ ಕರ್ಮನಿರ್ಜರೆಯು ಭಲವಾಗಿರಿತ್ವದೂ ಕ್ಷಮೆಯು ಅಥಾರವಾಗಿರಿತ್ವದೂ ಅಹಿಂಸಾದಿ ಪರಂಚಮಹಾಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಮೂರು ಗುಣಗಳಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೂ ಬಿದು ಸಮಿತಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರಂಪುದೂ ಜ್ಞಾನ ಧ್ಯಾನ ಗಳ ಪಾತ್ರಿಗೆ ಸಾಧನವೂ ಸಮತಾಭಾವದ ಪ್ರವೇಶಪುಣ್ಯದೂ ಅದ ಸಮೃಕ್ಷಾರ್ಥವನ್ನ ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಅಚ್ಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಜಸುತ್ತೇನೆ, ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ, ಸಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ದಂಬಿನಾಶವೂ ಕರ್ಮ ವಿನಾಶವೂ ಬೋಧಲಾಭವೂ ಸುಗಂಗಮನವೂ ಸಮಾಧಿಮರಣವೂ ಜಿನಗಣ ಸಂಪತ್ತಿಯೂ ಆಗಲಿ.

ಚಾರಿತ್ರಭಕ್ತಿಯು ಸಮಾಪ್ತವಾದುದು

ಅಥ ಯೋಗಿಭಕ್ತಿಃ

ಜಾಕಿಜರೋರುರೋಗಮರಣಾತುರೋ ಕಸಹಸ್ರದೀಪಿತಾಃ ।
ದುಸ್ಯಹಸರಕಪತನಸಂತ್ರಸ್ತಿಧಿಯಃ ಪ್ರತಿಬುದ್ಧಿಽತಸಃ ॥
ಜೀವಿತಮಂಬಿಂದುಜಪಲಂ ತಿದಿಭ್ರಷವಾ ವಿಭೂತಯಃ ।
ಸಕಲವಿಂದಂ ವಿಚಿಂತ್ಯ ಮಂಸಯಃ ಪ್ರಕರೂಯಃ ವನಾಂತಮಾತ್ರಿತಾಃ ॥

ವ್ಯತಸಮಿತಿಗುಪ್ತಿ ಸಂಯುತಾಃ ತಮಸುಖಮಾಧಾರಯಃ ಮಸಸಿ
ವೀತವೋಹಾಃ ॥
ಧ್ಯಾನಾಧ್ಯಾಯಂಸವತಂಗತಾಃ ವಿತುದ್ಯಂಯೋ ಕರ್ಮಣಾಂತಪತ್ರಂತಿ ॥೨೮॥

ಯೋಗಿಭಕ್ತಿ

ಜನ್ಮ, ಜರಾ, ಭಗಂದರ ಜಲೋಭರಾದಿ ಮಹಾರೋಗ, ಮರಣ ಇವುಗಳಿಂದ ಹೀಡಿತರೂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಲತ್ತಾದಿವಯೋಗದಿಂದಂಬಾದ ಅನೇಕ ಸಂತಾಪ ವಿಶೇಷಗಳಿಂದ ಪ್ರಜ್ಞಲಿತರೂ ದಂಸ್ಯಹವಾದ ನರಕಗಮನದ ದಸೆಯಿಂದ ಭೀತಿಯನ್ನ ಹೊಂದಿದ ಬುದ್ಧಿಯಾಧ್ಯವರೂ ಹೇಯೋಪಾದೇಯಂ ವಿವೇಕಚಕ್ರರವಾದ ಮನಸ್ಸುಧ್ವವರೂ ಆದ ಮನ್ಮಿಗಳು ಜೀವಿತವು ಜಲಬಿಂದುವಿನಂತೆ ಜಂಬುಲವಾದುದುದೂ ಸಂಪತ್ತಿಗಳು ಮುಂಡಿಗೂ ಮೇಘಕ್ಕೂ ಸಮಾನವಾದುವುಗಳಿಂದೂ ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅಲೋಚಿಸಿ ರಾಗದ್ವೇಪಗಳ ಉತ್ಸುಪ್ತವಾದ ಉಪರಮೆಕ್ಕೊಣ್ಣಿಸ್ತರ ಅಥವಾ ಸಂಸಾರವಿನಾಶಕ್ಕೊಣ್ಣಿಸ್ತರ ವನಮಂದ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದರು. ಮಸತ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನೂ ಜ್ಞಾನ ಧ್ಯಾನ ತಪೋಲಾಭವನ್ನೂ ಹೊಂದು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೊಣ್ಣಿಸ್ತರ ಮನಿಗಳು ವನವನ್ನು ಹೊಂದಿದರೆಂದು ಭಾವವು ॥೨೯॥

ಆ ಮನಿಗಳು ಪರಂಚಮಹಾಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪರಂಚಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತಿಗುತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಯತ್ನಾಲರೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮೋಹವನ್ನು ನಾಶವಾಡಿದವರೂ ಧ್ಯಾನಾಧ್ಯಾಯಗಳ ವರವನ್ನು ಹೊಂದಿದವರೂ ಅಂದರೆ

ದಿನೆಕರಕರಣನಿಕರಸಂತಪ್ತು ಶಿಲಾನಿಜಯೇಷು ನಿಃಸ್ವಾಹಾಃ ।
ಮಂಲಪಟಿಲಾವಲಿಪ್ತತನವಃ ಶಿಳಿಲೀಕೃತಕಮುಂಧನಾಃ ॥
ವೃಷಗಡಮದನೆದರ್ವರತಿದೋಷಕಣಾಯಿವಿರಕ್ತಮತ್ತರಾಃ ।
ಗಿರಿಶಿಲರೀಷು ಚಂಡಕರಣಾಭಿಮಂಬಸ್ಯಿತಯೇಂದಿಗಂಬರಾಃ ॥೩॥
ಸಜ್ಞಾನಾಮೃತಪಾಯಿಭಿಃ । ಕ್ಷಾಂತಿಪಯೇಸಿಜ್ಯಮಾನಪುಣ್ಯಕಾಯ್ಯಃ
ಧೃತಸಂತೋಷಜ್ಞತ್ತರಕೃಃ । ತಾಪಸ್ತೀವೈನಿಸಂಸ್ಯಾಸಿಂದ್ರೇಃ ॥೪॥

ಶಿವಿಗಲಕಜ್ಞ ಲಾಲಿಮಲಸ್ಯೇವಿರಬಿಧಾಪಚಿತ್ತಿಕೃಃ ।
ಭೀಮರವೇನಿಸ್ಯಾಷ್ಟಜಂಡಾಶಿಕೀತಲವಾಯುವೃಷ್ಣಿಭಿಃ ॥

ಧಾನಾಧ್ಯಯಂಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರೂ ಅಗಿ ರಾಗದ್ವೇಷಗಳ ಉಪಕಮರೂಪವಾದ
ಶಾಪಾದ ಸುಖವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಧಾರಣವಾಡಿ ಕರ್ಮಗಳ ವಿಶೇಷವಾದ
ತಂದ್ವಿಗೊಂಸ್ಯಾರ ತಪಸ್ಯನ್ನು ವಾಹಾಡುತ್ತಾರೆ ॥೫॥

ನಿಸ್ಸ್ವಾಪರೂ ಸೂರ್ಯಾಸ್ನಿಗೆ ಇದಿರಾಗಿದ್ದ ತಪಸ್ಯನ್ನು ವಾಹಾಡುವವರೂ
ಮಂಗಳ ಸಮೂಹದಿಂದ ಲೇಖಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ದೇಹವುಳ್ಳವರೂ ಕರ್ಮಭಂಧನ
ವನ್ನು ಸದಿಲಿಸಿದವರೂ ಕಾಮಾನ ದರ್ವಣವನ್ನು ಇವ್ಯವಸ್ತುತ್ವಿತಿಯನ್ನೂ
ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಾಶವಾಡಿದವರೂ ವರಾತ್ಮಯವಿಲ್ಲದವರೂ ಆದ ದಿಗಂಬರ-
ವಾಂಸಿಗಳು ಪರ್ವತಶಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯಾಕರಣಗಳ ಸಮೂಹದಿಂದ ಸಂಪ್ರ
ವಾದ ಕ್ಳಾಗಳ ಸಮೂಹಗಳಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಯನ್ನು ವಾಹಾಡುತ್ತಾರೆ ॥೬॥

ಮತಿಶ್ರಾದಿಜಾನವೆಂಬ ಅಮೃತವನ್ನು ಪಾನವಾಹಾಡುವವರೂ
ಕ್ಷಮೆಯೆಂಬ ಜಲದಿಂದ ಸೇಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರತಿಸ್ಯಾವಾದ ಶರೀರವುಳ್ಳವರೂ
ಸಂತೋಷವೆಂಬ ಕೊಡೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವವರೂ ಆದ ಮುನಿಶ್ರಾದಿ
ಕರಿನವಾದ ತಾಪವನ್ನೂ ಸಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬೇಸಿಗೆಯ ಬಿಸಿಲಿನ ತೀವ್ರತಾಪ
ವನ್ನು ಸಹಿಸಿ ವಂನಿಶ್ರಾದಿ ತಪಸ್ಯನ್ನು ವಾಹಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಭಾವವು ॥೭॥

ನಾಲಿನ ಕೊರಳಿನಂತೆಯೂ ಕಾಡಿಗೆಯಂತೆಯೂ ಭೂಮಂಗಳಂತೆಯೂ
ಕಪ್ಪಾಗಿರುವವು ಇಂದ್ರಧನಸ್ಸಿನಿಂದ ನಾನಾಪೂರ್ಣಾರವಾಗಿ ವಾಹಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿ
ರುವುವು ಭಯಂಕರವಾದ ಶಬ್ದವುಳ್ಳವು ಸಿಡಿಲನ್ನೂ ತಂಗಾಳಿಯನ್ನೂ

ಗಗನೆತಲಂ ವಿಲೋಕ್ಯ ಜಲದ್ವೇಷಃ ಸ್ಥಿತಂ ಸಹಸ್ರಾ ತಪೋಧನಾಃ ॥
ಪುನರಪಿ ತರುತಲೀಷು ವಿಷವಾಸಂ ನಿತಾಸು ವಿಶಂಕವಾಸಕೇ ॥೫॥
ಜಲಧಾರಾಕರತಾದಿತಾ । ನ ಜಲಂತಿ ಚರಿತ್ರತಃ ಸದಾ ನೃಸಿಂಹಾಃ ॥
ಸಂಸಾರದುಃಖಿರವಃ । ಪರೀಷಹಾರಾತಿಘಾತಿನಃ ಪ್ರವೀರಾಃ ॥೬॥
ಅವಿರಭಯಲತುಹಿನಕಣವಾರಿಭಿರಂಫುರಪಪತ್ತ-
ಪಾಶನ್ಯೇರನವರತಮುಕ್ತಸಾತ್ವರರನ್ಯಃ ಪರುಷ್ಯೇರಧಾನಿತ್ಯಃ ॥

ಮುಳೆಯನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸುರಿಯುವವು ಆದ ಮೇಘಳಿಂದ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟ
ಆಶಾತಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ನೋಡಿ ತಪಸ್ಯೇ ಧನವಾಗಿರುವವರಾದ
ಮುನಿಗಳು, ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಆತಾಪನಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಿ ಮತ್ತೂ ವೃತ್ತ
ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಭಯಂಕರವಾದ ರಾತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತಂಕೆಯಾಲ್ಲದೆ ಇರು
ತ್ತಾರೆ. ಮಂಗಿಗೆ ವರ್ಷತ್ವಂವಿನಲ್ಲಿ ವೃಷ್ಣಿಬಾಧೆಯನ್ನು ಸಹಿಸುತ್ತಾರೆಂದು
ಭಾವವು ॥೭॥

ವೇಂಘಾಗಳಿಂಬ ಬಾಣಗಳಿಂದ ಹೊಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟವರೂ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ
ಉಂಟಾಗುವ ದುಃಖಿದಿಂದ ಭೀತಿಯಾಳ್ಳವರೂ ಕ್ಷೇತ್ರಿಪಾಸ್ತಾ ಹೊದಲಾದ
ಇಪ್ತತ್ವರಂಡು ಪರೀಷಹಗಳಿಂಬ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವವರೂ
ಆದಂದರಿಂದಲೇ ವಂಹಾರೀರಂಡು ಅಥವಾ ಉತ್ಸುಪ್ತವು ವಿಶಿಪ್ತವು ಆದ
ಮೋಕ್ಷೇಲಷ್ಟೇಯನ್ನು ಹೊಂದುವವರೂ ಮನಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಿರೂ ಆದ
ಮುನಿಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಕಾರಿತ್ಯದಿಂದ ಚಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಜಾರಿತ್ರದಿಂದ
ಚ್ಯಾತರಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವವು ॥೮॥

ವರ್ಷಾಕಾಲಾನಂತರದಲ್ಲಿ ಕೆ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮುನಿಗಳು ವೃಕ್ಷಗಳ ಎಲೆ
ಗಳಿಂದ ಬೀಳುತ್ತಿರುವವು ಕರ್ಲೋರವು ಯಾವಾಗಲೂ 'ಸಾ' ಎಂದು ತಪ್ಪಿ
ವನ್ನು ವಾಹಾಡುವವು ಎಡೆಬಿಡೆ ಬೀಳುತ್ತಿರುವವು ದಟ್ಟವು ಆದ ಹಿಂಜಲ
ಬಿಂದುಗಳಿಂದಲೂ ಗಾಳಿಗಳಿಂದಲೂ ಬೆಂಧಾದ ತಳುವಾದ ಮೃಯಾಳ್ಳವ
ರಾದರೂ ಧೈಯವೆಂಬ ಕಂಬಳಿಯನ್ನು ಹೊದ್ದಿರುವವರೂ ನಾಲ್ಕುದಾರಿಗಳು
ಕೊಡುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ನಾಲ್ಕುತ್ತಿಗಳಿಂದಲೂ ಶ್ರೇತ್ತದ ಹೊಡೆತ

ಕೋಣಿತಗಾತ್ರಯಂಸ್ವಯಂ ಇಹ ತ್ರಿಮಂತಾ ಧೃತಿಕಂಬಲಾನ್ವಯಾಃ ।
ಕಿಶಿರನಿತಾಂ ತುಷಾರವಿಷವಾಂ ಗಮಯಂತಿ ಚತುಷ್ಪಥೇ ಸ್ಥಿತಾಃ ॥೨॥
ಇತಿಯೋಗತ್ರಯಂಧಾರಿಣಾಃ । ಸಕಲತಪೋತಾಲಿನಃಪ್ರವೃದ್ಧಃ ಪುಣಿ
ಕಾಯೋಃ ॥
ಪರಮಾಶಂದಸುಹೈಸಿಳಾಃ । ಸಮಾಧಿಮಂಗ್ರಹಂದಿತಂತುನೋ
ಭದಂತಾಃ ॥೩॥

ವಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿದ್ದು ಹಿಮದಿಂದ ದುಷ್ಪರವಾದ ಶೀತಕಾಲದ ರಾತ್ರಿಯನ್ನು
ಕಳೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಯೋಗಿಗಳಂ ಬೇಸಿಗೆಯಂ ಸಂತಾಪವನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ವಾಡುವ
ಕಾಯಕ್ಕೀರ್ಶತಪಸ್ಸಿಗೆ ಅತಾಪನಯೋಗವೆಂದೂ ಮಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಮರದ ಬುಡ
ದಲ್ಲಿದ್ದು ಮಳಿಯ ಬಾಧಯನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ವಾಡುವ ಕಾಯಕ್ಕೀರ್ಶ
ತಪಸ್ಸಿಗೆ ವರ್ವಾಯೋಗ ಅಥವಾ ಪೃಶ್ನಮೂಲಯೋಗವೆಂದೂ ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ
ಹಿಮವು ಸುರಿವ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಗಳಿಂದಲೂ ಶೈತ್ಯದ ಹೊಡತವಿರುವ
ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿದ್ದು ಶೀತಬಾಧಯನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ವಾಡುವ ಕಾಯಕ್ಕೀರ್ಶ
ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಶೀತರಯೋಗ ಅಥವಾ ಚತುಷ್ಪಥೋಗವೆಂದೂ ಹೇಸರು ॥೪॥

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಅತಾಪನಯೋಗ ವರ್ವಾಯೋಗ ಶೀತರ
ಯೋಗಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದವರೂ ಅಂದರೆ ದುರ್ವಿಪಯಗಳಲ್ಲಿ ಮನೋಮಾಕ್ಷಯ
ವ್ಯಾಪಾರಗಳನ್ನು ತಡೆದು ಸದ್ವಿಪಯಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದವರೂ ಬಾಹ್ಯ
ಭೂತರತಪಸ್ಸಿಗಳಿಂದ ಶೋಭಸುವವರೂ ಪರಮಾತ್ಮಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ
ಪ್ರಣಿಸಮೂಹವಲ್ಪಿಸಿದವರೂ ಅಥವಾ ಮೇಲೆ ಹೇಳಲ್ಪಿಟ್ಟ ತಪೋವಿಧಾನದಲ್ಲಿ
ಉತ್ಸಾಹವಲ್ಪಿಯೂ ಸಮರ್ಪಣೆ ಅದ ಶರೀರವಲ್ಪಿಸಿದವರೂ ಮೋಕ್ಷಸುಖ
ಭಿಲಾಷಿಗಳೂ ಅದ ಮಹಾವಾಸಿಗಳು ನಂಬಿಗೆ ಧರ್ಮಧಾರ್ಮನವನ್ನು ಪರಮ
ಶಾಕ್ಷಧಾರ್ಮನವನ್ನು ಕೊಡಲಿ. ಆ ಮಹಾವಾಸಿಗಳ ಅನಂಗರಹಂದಿದ
ನಮಗೂ ಧರ್ಮಶಾಕ್ಷಧಾರ್ಮನಗಳ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಲೆಂಬುದು ಆಶಯವಾಗಿರು
ತ್ತದೆ ॥೫॥

ಯೋಗಿಶ್ವರಾಃ ಚಿನಾನ್ ಸಮಾವೇಷಗ್ರಿಧರಾತ್ರಿಕಲ್ಪಾನ್ ॥
ಯೋಗಿಸ್ತಿಭರಹಂ ವಂದಿ: ಯೋಗಸ್ಯಂಧರುತ್ಪಿತ್ತಾನ್ ॥೧॥
ಧರ್ಮಂ ಶುಕ್ಲಧಾನಗಳಿಂದ ಸಮಸ್ತಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಹೊಗಲಾಡಿಸಿದವರೂ
ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿಪತಿಗಳೂ ಯೋಗವೆಂಬ ಪೃಶ್ನಮಧ್ಯಭಾಗ (ದಿವ್ಯ) ದಲ್ಲಿ
ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತರೂ ಆದ ಸಮಸ್ತ ಜಿನರನ್ನು ಮನೋಮಾಕ್ಷಯಯೋಗಗಳಿಂಬ
ಮೂರು ಯೋಗಗಳಿಂದ ನಾನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ ॥೨॥

ಪೂರ್ವಪ್ತಿಃ ಸಮದೃಕ್ಪತಿತಸಲಿಃ ಪೃಶ್ನಮಧ್ಯಭಾಸಾಃ ।
ಹೇವಂತಃ ರಾತ್ರಿವಂಧ್ಯೇ ಪ್ರತಿವಿತಭಯಾಃ ರಾವುವತ್ತಿಕ್ರದ್ಯಹಾಃ ॥
ಗ್ರಿಷ್ಮೇ ಸೂರ್ಯಾಂತಕಪೂರ್ವಾ ಗಿಂತಿರಿಗಳಾಣ್ನಾಂತರಸ್ತಾಃ ।
ತೇ ಮುಧರ್ಮಂ ಪ್ರದರ್ಮಂಸಂಸಾಗಣವೃಘಾ ಮೋಕ್ಷನಿತ್ಯಭಾತಾಃ ॥೩॥
ವರ್ವಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏಂಜಿನೋಡನೆ ನೀರನ್ನು ಸುರಿಯುತ್ತಿರುವ ಮರದ
ಬುಡದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಡುವವರೂ ಹಿಮಂತರ್ಮಾವಿನಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ
ಭಯರಹಿತರಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಯಂತೆ ದೇಹವನ್ನು ಬಿಡುವವರೂ (ಚಳಿಗೆ ಮೈ
ಯೋಡುವವರೂ) ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯಾಂತರಾದಿಂದ ಸಂತಪ್ತರೂ ಪರವತ
ಶಿವರದ್ದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ-ಬೆಣ್ಣಿದ ತಂದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಗುಂಡುಕಲ್ಲಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ
ಇರುವವರೂ ಮುನಿಸಮಾಹದಲ್ಲಿ ಶೈವಷ್ಟರೂ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ನಿಷ್ಕಟಣಿಗೆ (ವಿಜಿ)
ಯಂತಿರುವವರೂ ಆದ ಆ ಮಹಾಮುನಿಗಳು ನನಗೆ ಧರ್ಮವನ್ನು
ಕೊಡಲಿ ॥೪॥

ಗಿಷ್ಮೇ ಗಿಂತಿರಿಗಳಾಣ್ ವರಿಸಾಯಾಃ ರುಕ್ಷಮೂಲರಯಂಷೇಸುಃ ॥
ಸಿಸಿರೇ ಬಾಹಿರಸಯಾಃ ತೇ ಸಾಹಾ ವಂದಿಮೇ ಓಷ್ಟಂ ॥೫॥

ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪರವತಶಿವಿರದಲ್ಲಿರುವವರೂ ಮಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಮರದ
ಬುಡದಲ್ಲಿರುವವರೂ ಶಿತರ್ಮಾವಿನಲ್ಲಿ ಹೋರಿಗೆ-ಬ್ಯಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮಲಗುವವರೂ
ಆದ ಆ ಸಾಧುಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ವಂದಿಸುತ್ತೇವೆ ॥೬॥

ಗಿರಿಂದರಿದಿಗೇಷ್ಮೇ ಯೇ ವಸಂತಿ ದಿಗಂಬರಾಃ ॥
ಪಾಣಪಾತ್ರಸುಷಪಾಂತಾಸ್ತೇ ಯಂತಿ ಪರಮಾಂ ಗತಿಃ ॥೭॥

ದಿಕ್ಷುಗಳಿಂದ ಪ್ರಸ್ತುತಾಗಿರುವವರಾದ ಯಾವ ಮಹಾಮುನಿಗಳು ಗಿರಿಗುಹೆ
ಗಳಲ್ಲಿಯಾಗಿ ಗಿರಿದಂಗರ್ಮಾಂತರಾಗಳಲ್ಲಿಯಾಗಿ ವಾಸವಾಡುತ್ತಾರೋ ಹಸ.ವೆಂಬ ಪಾತ.

ಅಥ ಪ್ರಾಕೃತಯೋಗಿಭಕ್ತಿಃ

*ತೈನ್ಯಾಸ್ಮಾತ್ ಗುಣಹರಾಜಾಂ ಅಣಯಾರಾಜಂ ಗುಣೀಹಿ
ತಚ್ಚೀಹಿಂ ॥

ಅಂಜಲಿನುಳಿಯಾಹತೈನ್ಯಾ ಅಭಿವಂದಂತೋ ಸವಿಭನೇಣ ॥೧॥

ಸಮ್ಮಂಚಿಂ ಯಾ ಭಾವೇ ಮಿಷ್ಟಾಭಾನೇ ತಹೀನ ಬೋಧವ್ಯಾ ॥

ಚಳಿಳಾಳ ಮಿಷ್ಟಾಭಾನಂ ಸಮ್ಮಂಚಿಂ ಉಪಟ್ಟಿದೇ ವಂದೇ ॥೨॥

ದಲ್ಲಿ ಭೋಜನಮಾಡುವವರಾದ ಆ ಸಾಧಾಗಳು ವಿಂದ ಉತ್ಸುಪ್ತವಾದ
ಗತಿ-ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ ॥೩॥

ಪಾಕೃತ ಯೋಗಿಭಕ್ತಿ

ಭಾವಾರ್ಥ- ನಾನು ಸಮ್ಮಂಚನ್ಯಾ ಜಾಗ್ರಾ ನಾದಿಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿರು
ವವರೂ ಗೃಹತ್ವಾಗಳೂ ಆದ ಯೋಗಿಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಕೈಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ
ದವನೂ ನನ್ನ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ತಿಳುವೆಗಳಿಗೆನುಸಾರವಾಗಿ ಅಭಿವಂದಿಸುವವನೂ
ಆಗಿಯಾರ್ಥಿವಾದ ಏರೆರಾಗತ್ವವೇ ಮೊದಲಾದ ಗುಣಗಳಿಂದ ಸ್ತುತಿಸು
ತ್ತೇನೆ. ಯೋಗಿಗಳ ಏರೆರಾಗತ್ವವೇ ಮೊದಲಾದ ಗುಣಗಳಿಂದ ಆ ಯೋಗಿ
ಗಳನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುತ್ತೇನಿಂದ ಭಾವವು ॥೧॥

ಭಾವದಲ್ಲಿ ಸಮ್ಮಂಚಿತ್ವಾಳ ಮುನಿಯೆಂದೂ ಭಾವದಲ್ಲಿ ಮಿಷ್ಟಾತ್ಮವ್ಯಾಖ
ಮುನಿಯೆಂದೂ ಮುನಿಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಭೇದಗಳಿರುತ್ತವೆ. (ಮೊದಲನೆಯ
ಮುನಿಗೆ ಭಾವಲಿಂಗಿಮುನಿಯೆಂದೂ ಎರಡನೆಯ ಮುನಿಗೆ ದ್ವಾರಾಲಿಂಗಿಮುನಿ
ಯೆಂದೂ ಹೆಸರುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಎರಡನೆಯನು ಬಾಹ್ಯವೇವರದಿಂದ ಮಾತ್ರ
ಮುನಿಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಮಿಷ್ಟಾತ್ಮವಿರುತ್ತದೆ.) ಮಿಷ್ಟಾತ್ಮ
ಭಾವವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸಮ್ಮಂಚಿತ್ವಾಳಾವ ಮುನಿಗಳನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇ
ನಿಂದು ಭಾವವು ॥೨॥

* ಸ್ಮಾತ್ ಮಿಷ್ಟಾಭಾಜಾವಂಸಗಾರಾಜಾಂ ಗುಣೀಹಿತ್ತಾಃ ॥

ಅಂಜಲಿನುಳಿತಕ್ಷಣೀ ಅಭಿವಂದಮೂನಃ ಸ್ತುತಿಭನೇನ ॥೩॥

ಸಮಾಚೀನ ಚ ಭಾವೇ ಮಿಷ್ಟಾಭಾವೇ ತಥ್ಯವ ಬೋಧವ್ಯಾ ॥

ತ್ವಾತ್ ಮಿಷ್ಟಾಭಾವಂ ಸಮ್ಮಂಚ್ಯೇ ಉಪಟ್ಟಿತಾನ್ಯಂದೇ ॥೪॥

ಯ ದೋದೋಸ ನಿಪ್ಪಮುಕ್ಯೇ ತಿದಂಡವಿರದೇ ತಿಸಲ್ಲ ಪರಿಸುದ್ಧೇ ॥
ತಿಳೆಯಾಗಾರವರಣಿನ ತಿಯಾರಣಸುದ್ಧೇ ಇವಂಸಾಮಿ ॥೫॥

ಚಲಿವಿದಕ್ಕಾಯೆಮಹಿಳಾ ಚವುಗಳಂಸಾರೆಗಮಭಯಾಭೀಣಿ ॥

ವಂಚಾಸವಪಡಿವಿರದೇ ಪಂಚೆಂದಿಯಾಣಿಜ್ಞಿ ದೇ ವಂದೇ ॥೬॥

ರಾಗದ್ವ್ಯಾಪದೋಷಗಳಿಂದ ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟವರೂ ಪರಿಷೀಡಾಕಾರಿಗಳಾದ
ಮನೋವಾಕ್ಯಾಯದಂಡಗಳಲ್ಲಿವರೂ ಮಾರ್ಯಾತಲ್ಲಿ ಮಿಷ್ಟಾತಲ್ಲಿ ನಿದಾನಶ
ಲ್ಯಾಗಳಿಂಬ ಮೂರು ಶಲ್ಯಗಳಿಂದ ರಹಿತರಾಗಿ ಶಾದ್ವರಾಗಿರುವವರೂ ಶಬ್ದಗಾರವ
ಮುದ್ರಿಗಾರವ ರಸಸ್ವಾದಗಾರವಗಳಿಂಬ ಮೂರು ಗಾರವದೋಪರಿಹಿತರೂ
ಮನೋವಾಕ್ಯಾಯಗಳಿಂಬ ತ್ರಿಕರಣಶಾದ್ವರೂ ಆದ ಮುನಿಗಳನ್ನು ನಮಸ್ಕಾರಿ
ಸುತ್ತೇನೆ. (ಅಳ್ಕರಣಗಳನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಿವಾಗಿಯೂ ಶುದ್ಧವಾಗಿಯೂ ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತೇ
ನೆಂದು ಗರ್ವಪಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಬ್ದಗಾರವದೋಪವಂದೂ ತನಗೆ ತಿಝೋತಿತಯವು
ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಅಹಂಕಾರಪಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುದ್ರಿಗಾರವದೋಪವಂದೂ
ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳಿಯ ರಸಪದಾರ್ಥಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆಯೆಂದು ಆಹಂಕಾರ
ಪಡುವುದಕ್ಕೆ ರಸಸ್ವಾದಗಾರವದೋಪವಂದೂ ಹೆಸರು.) ॥೭॥

ಕೋಽಧ ಮಾನ ಮಾರ್ಯಾಲೋಭಗಳಿಂಬ ನಾಲ್ಯು ಕರ್ಮಾಯಗಳನ್ನು
ನಾಶಮಾಡಿದವರೂ ನರಕ ತಿಳ್ಜ್ಞಾನಪ್ರದೇವಗಿರ್ಲಾಪವಾದ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ
ಪಯಂಟಿಸದಿಂದ ಭಯಭೀತರೂ ಮಿಷ್ಟಾತ್ಮ ಅವರತ ಪ್ರವಾದಕವಾಯು
ಯೋಗ (ಮನೋವಾಕ್ಯಾಯ) ಗಳಿಂಬ ಐದು ಅಸ್ವಾಗಳಿಂದ (ಕರ್ಮಾಗಳು
ಬರುವ ದಾರಿಗಳಿಂದ) ದಾರವಾಗಿರುವವರೂ ಸ್ತುತಿನ ರಸನ ಫಾಣ ತಕ್ಷಿಃ
ಶೋತುಗಳಿಂಬ ಐದು ಇಂದಿಯಗಳನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿರುವವರೂ ಆದ ಯೋಗಿ
ಗಳನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ ॥೮॥

೬ ದ್ವಿದೋಪವಿಪ್ರಮುಕ್ತಾಂಸ್ತಿದಂಡವಿರತಾಂಸ್ತಿತಲ್ಲಾಪರಿಶುದ್ಧಾನ್ ॥
ಶಿಗಾರವರಣಿತಾಂಸ್ತಿಕರಣಶಾದ್ವರ್ಮಾನ್ಯಮಾಸ್ಮಾಮಿ ॥೯॥

ಚತುರ್ಥಕಾಂತಾಂಸ್ತಿವಿರತಾಂಸ್ತಿತಂಗಂತಿ ಸಂಸಾರಗಮಭಯಾಭೀತಾನ್ ॥

ವಂಚಾಸಪರಿಶಿವಿರತಾಂಸ್ತಿಪಂಚೆಂದಿಯಾಣಿಜ್ಞಿತಾಂಸ್ತಿಯೇ ॥೧೦॥

† ಭಜ್ಞೀವದಯಾವನ್ನೇ ಭಡಾಯಿದಣವಿವಜ್ಞಿ ದೇ ಸಮಿದಭಾವೇ ॥
ಸತ್ತಭಯಿವಿಪ್ರಮುಕ್ತೇ ಸತ್ತಾಣ ಸಿವಂಕರೇ ವಂದೇ ॥೩॥
ಣಟ್ಟಿಟ್ಟಿಮಯಿಬ್ಬಾಣೇ ಪಣಟ್ಟಿಕಮ್ಮಿಟ್ಟಿಣಿಟ್ಟಿಸಂಸಾರೇ ॥
ಪರಮಂಟ್ಟಿಳ್ಟಿಪ್ಪಿಯಂಟ್ಟೇ ಅಟ್ಟಿಗುಣದಿಂದಿಸರೇ ವಂದೇ ॥೪॥

ಪೃಥಿವೀಕಾಯಿಕ ಜಲಕಾಯಿಕ ಅಗ್ನಿಕಾಯಿಕ ವಾಯುಕಾಯಿಕ ಮನಸ್ಸುತ್ತಿ
ಕಾಯಿಕ ತ್ರಿಸಕಾಯಿಕಗಳಿಂಬ ಆರು ಪ್ರಕಾರವಾದ ಜೀವಗಳಲ್ಲಿ ದಯಿಯನ್ನು
ಹೊಂದಿರುವವರೂ ಮಿಥಾದರ್ಶನ ವಿಥಾಚಾಳನ ಮಿಥಾಚಾರಿತ್ರ ಮಿಥಾ
ದರ್ಶನ ಚಾಳನಚಾರಿತರ್ಥಕ್ಕಾರ್ಥಕ್ಕಾರ್ಥ ಈ ಆರು ಆಯಾತನಗಳನ್ನು ಪರಿತ್ಯಜಿಸಿ
ದವರೂ ಉಪಶಮವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಕೋರ್ಧಾದಿಭಾವಗಳುಳ್ಳವರೂ ಇಹ
ಲೋಕಭಯ ಪರಲೋಕಭಯ ವೇದನಾಭಯ ಅತ್ಯಾಳಭಯ ಅಗುಣಿಭಯ
ಮಾರಣಭಯ ಆಕ್ಷಿಕಭಯಗಳಿಂಬ ಏಳು ವಿಧವಾದ ಭಯಗಳಲ್ಲಿದವರೂ
ಪ್ರಾಣಗಳಿಗೆ ಅಭಯವನ್ನು ಕೊಡುವವರೂ ಆದ ಯೋಗಿಗಳನ್ನು
ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ ॥೫॥

ಜಾತಿ ಕುಲ ಬಲ ಐಶ್ವರ್ಯ ರೂಪ ತಪ ಜಾಳನ ಶಿಲ್ಪಕರ್ಮಗಳಿಂಬ
ಎಂಟು ಮಂದಸ್ತಾನಗಳಿಲ್ಲದವರೂ ಜಾಳನಾವರಣ ದರ್ಶನಾವರಣ ವೇದನೀಯ
ಮೋಹನೀಯ ಅಯಂತ್ಯ ನಾಮ ಗೋತ್ರ ಅಂತರಾಯಗಳಿಂಬ ಎಂಟು ಕರ್ಮ
ಗಳನ್ನು ಸಂಸಾರವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾರಮಾಡಿರುವವರೂ ಉತ್ತಮ್ಯ
ವಾದ ಅರ್ಥದ ಅಂದರೆ ಮೋಕ್ಷದ ಪೂರ್ವಿಯೇ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿರುವವರೂ
ಅಣವಾ, ಮಹಿಮಾ, ಲಭ್ಯವಾ, ಪೂರ್ವಿ, ಪೂರ್ಗಮ್ಮ, ಕಣಿತ್ವ, ವಿಶ್ವ,
ಕಾಮರೂಪಿತ್ವಗಳಿಂಬ ಎಂಟು ಖದ್ದಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಭುಗಳೂ ಆದ ಯೋಗಿ
ಗಳನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. (ಅಣವಾವನ್ನು ಧರಿಸುವ ಶಕ್ತಿಗೆ ಅಣಮಾವೆಂದೂ
ಮಹಂತ್ರವನ್ನು ಧರಿಸುವ ಶಕ್ತಿಗೆ ಮಹಿಮಾವೆಂದೂ ಹಗುರವಾದ

† ಮದ್ದಿವದಯಾವನ್ನು ಪಡಾಯಿತನಿವಿವಚ್ಚಿತಾನ್ ಶಮಿತಭಾವಾನ್ ॥
ಸಪ್ತಭಯಿವಪ್ರಮುಕ್ತಾನ್ ಸತ್ತಾಣನಾಂ ಅಭಯಂಕರಣನ್ದೇ ॥೬॥
ನಷ್ಟಾಪ್ತಮಾದಸ್ತಾನಾನ್ ಪ್ರಾಪ್ತಕರ್ಮಗಾಪ್ಯನಷ್ಟ ಸಂಸಾರಾನ್ ॥
ಪರಮಾರ್ಥನಿಷ್ಠಾಭಾಣಾನ್ ಅಪ್ಮಿಗುಣಿಂದೀಕ್ರಾಣಂದೇ ॥೭॥

* ಇವಂಭಜೇರಗುತ್ತೇ ಇವಣಿಯ ಸಬ್ಬಾವಜಾಣಗೇ ವಂದೇ ॥
ದಹವಿಹಧಮ್ಮಾಣ್ ಈ ದಸಸಂಜಮಸಂಜದೇ ವಂದೇ ॥೮॥

ರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸುವ ಶಕ್ತಿಗೆ ಲಭ್ಯವಾದ ವಿವಯವನ್ನು
ಹೊಂದುವ ಅಧಿವಾ ನಿಂತಲ್ಲಿಂದ ಬೆರಳಿನಿಂದ ಮೇರುತ್ತಿರ ಸೂರ್ಯವಂದೆಲ
ವೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಿವ ಶಕ್ತಿಗೆ ಪೂರ್ವಿಯಂದೂ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ
ನಡೆಯುವಂತೆ ಜಲದ ವೇಲಿಯೂ ಪರವತದೊಳಗೂ ನಡೆಯುವ ಶಕ್ತಿಗೆ
ಪೂರ್ಗಮ್ಮವೆಂದೂ ಸುಮಂತ್ರಿಯೇಕ್ಕೆ ಪ್ರಭುವಾಗಿರುವ ಶಕ್ತಿಗೆ ಕಣಿತ್ವವೆಂದೂ
ಸಂಪೂರ್ಣಜೀವಗಳನ್ನು ವರಹಾದಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿಗೆ ವಿಶ್ವವೆಂದೂ ಇಷ್ಟವಾದ
ರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸುವ ಶಕ್ತಿಗೆ ಕಾಮರೂಪಿತ್ವವೆಂದೂ ಹೆಸರು. ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ
ಈ ಶಕ್ತಿಗಳು ತಪಃಪ್ರಭಾವದಿಂದುಂಟಾಗುತ್ತವೆ) ॥೯॥

ಮನೋವಾಕ್ಯಾಯ ಕೃತಕಾರಿತಾನುಮೋದಗಳಿಂದ (ಇ. X. १. -८)
ಪೃಥಿವೀವನ್ನು ಮಾಡದಿರುವುದೆಂಬೀ ಒಂಬತ್ತು ವಿಧವಾದ ಬ್ರಹ್ಮಜಯಿ
ಗಳಿಂದ ರಸ್ತೀಕರಾದ ಯೋಗಿಗಳನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ನೈಗಮ್, ಸಂಗ್ರಹ, ವ್ಯವ
ಹಾರಿಷ್ಜನಾತ್ರ, ಶಬ್ದ, ಸಮಭಿರೂಢ ವಿಂಭೂತ, ದ್ರವ್ಯಾಧಿಕ, ಪರಣ
ಯಾರ್ಥಿಕಗಳಿಂಬ ಒಂಬತ್ತು ನಯಾಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಇರುವಿಕೆಯನ್ನೂ
ತೀಯುವವರಾದ ಯೋಗಿಗಳನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ ಉತ್ತಮದ್ವಾರಾ, ಉತ್ತಮ
ಮಾರ್ಥ, ಉತ್ತಮಾರ್ಜನ, ಉತ್ತಮಶಾಂಕ, ಉತ್ತಮಸಕ್ತ, ಉತ್ತಮ
ಸಂಯುಹ, ಉತ್ತಮತಪ, ಉತ್ತಮತ್ವಾಗ, ಉತ್ತಮಾರ್ಹಂಚನ್, ಉತ್ತಮ
ಬ್ರಹ್ಮಜಯಿಗಳಿಂಬ ಹತ್ತುವಿಧವಾದ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿರುವವರೂ ಏಕೀಂದಿಯ,
ದ್ವೀಂದಿಯ, ತೀಂದಿಯ, ಜತೀಂದಿಯ, ಹಂಚೀಂದಿಯಜೀವಗಳ ರಕ್ಷಣಿ
ರೂಪವಾದ ಬದು ಸಂಯುಹಗಳು ಸ್ವರ್ತನ, ರಂನ, ಘಾರ್ಣ, ಜಕ್ಕಣ, ತೋತ್ರ
ಗಳಿಂಬ ಬದು ಇಂದಿಯಗಳ ನಿಗ್ರಹರೂಪವಾದ ಬದು ಸಂಯುಹಗಳು ಈ
ಹತ್ತು ಸಂಯುಹಗಳಲ್ಲಿ ಯತ್ತಪರರೂ ಆದ ಯೋಗಿಗಳನ್ನು ವಂದಿಸು
ತ್ತೇನೆ ॥೧॥

* ನಮಬ್ರಹ್ಮಜಯಿಗಂಪ್ರಾನ್ ಪರಯಿಸದ್ವಾಪ್ಚಾಪಾನ್ ವಂದೇ ॥
ದಹವಿಹಧಮ್ಮಾಣ್ ಸಾಯಂಣಿ ದಹಸಂಯುಹ ಸಂಯುತಾನ್ ವಂದೇ ॥೧॥

ದರಭಕ್ತಿ:

† ಪಯಾರಸಂಗ ಸುದಸಾಯೆರಪಾರಗೇ ಬಾರಸಂಗಸುದಣಿಳಣೇ ॥
 ಬಾರಸನಿಹತವಣಿರದೇ ತೇರಸಕರಿಯಾದರೇ ವಂದೇ ॥೨॥
 ಇಭೂದೇಶು ದಯಾವನಣೇ ಜಲುದಸ ಜಲುದಸ ಸುಗಿಂಧಪರಿಶುದ್ದೇ ॥
 ಜಲುದಸಪ್ರವೈ ಗಣಭೀ ಜಲುದಸಮಲವಿವಚ್ಚಿದೇ ವಂದೇ ॥೩॥

ಆಚಾರಾಂಗ ಸೂತ್ರಕೃತಾಂಗ ವೋದಲಾದ ಹನ್ನೊಂದಂಗರುತವೆಂಬ
 ಸಮಾದ್ರದ ಪಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಯೋಗಿಗಳನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.
 ಆಚಾರಾಂಗ ಸೂತ್ರಕೃತಾಂಗ ವೋದಲಾದ ಹನ್ನು ರದಂಗರುತದಲ್ಲಿ ನಿಪ್ಪಣಿರೂ
 ಹನ್ನೆರಡು ಪ್ರಕಾರಪಾದ ಬಾಹ್ಯಭ್ಯಂತರತಪಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಕ್ತರೂ ಮನೋ
 ಗುಟ್ಟಿ ವೋದಲಾದ ಮೂರು ಗುಟ್ಟಿಗಳು ಕುರ್ಯಾಸೆವಿತಿ ವೋದಲಾದ ಏದು
 ಸಮಿತಿಗಳು ಅಹಿಂಸಾಪ್ರಕ ವೋದಲಾದ ಒದು ಪ್ರತೀಗಳು ಈ ಹದಿಮೂರು
 ಪ್ರಕಾರಪಾದ ಚಾರಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸಾಮಾಯಿಕ ವೋದಲಾದ ಆರು
 ಆಪಶ್ಚಕ್ರಯೆಗಳು ಪ್ರಚನವಂಸ್ಯಾರಗಳು ಅಸಹಿಕು ನಿರ್ವೇಧಿಕಾ ಈ ಹದಿ
 ಪರಮಾತ್ಮಕೆಯೆಗಳು ಪ್ರತಿಯಂಳುಪರಾದ ಯೋಗಿಗಳನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.
 ಮೂರು ಚಾರಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀತಿಯಂಳುಪರಾದ ಯೋಗಿಗಳನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.
 (ದೇವಾಲಯ ಮುನಿವಾಸ ವೋದಲಾದುವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಮಾಡುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ
 ರೂಪ ಯಾಕ್ಷಾದಿದೇವತೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ “ನಿಸಣಿ” ಎಂದೂ
 ಹೊರಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗ ಹೇಳುವ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ “ಅನಣಿ” ಎಂದೂ ಹೇಸರು) ॥೪॥

ಪರಯಾಪ್ತಸೂಕ್ಷ್ಮಕೀಂದ್ರಿಯ, ಅಪಯಾಪ್ತಸೂಕ್ಷ್ಮಕೀಂದ್ರಿಯ,
 ಪರಯಾಪ್ತಬಾದರೀಕೀಂದ್ರಿಯ, ಅಪರಾಪ್ತಬಾದರೀಕೀಂದ್ರಿಯ, ಪರಾಪ್ತ
 ಪರಯಾಪ್ತಬಾದರೀಕೀಂದ್ರಿಯ, ಅಪರಾಪ್ತಬಾದರೀಕೀಂದ್ರಿಯ, ಪರಾಪ್ತ
 ದ್ವೀಂದ್ರಿಯ, ಅಪಯಾಪ್ತದ್ವೀಂದ್ರಿಯ, ಪರಯಾಪ್ತತ್ವಿಂದ್ರಿಯ,
 ಅಪಯಾಪ್ತತ್ವಿಂದ್ರಿಯ, ಪರಯಾಪ್ತತ್ವಿಕರೀಂದ್ರಿಯ, ಅಪಯಾಪ್ತ
 ತತ್ವಿಂದ್ರಿಯ, ಪರಯಾಪ್ತಸಂಜ್ಞಪ್ರಯೋಂದ್ರಿಯ, ಅಪಯಾಪ್ತಸಂಜ್ಞ

† ವಾದಶಾಂಗತ್ಯಾಗರಪಾರಗಾನ್ ದ್ವಾದಶಾಂಗತ್ಯಾಪಿಪ್ರಾಣಾನ್ ॥
 ದ್ವಾದಶವಿಧಿಕಣ್ಣೀರಿಕಾನ್ ತ್ರಯೋದಶಕ್ರಯಾದರಾನ್ ವಂದೇ ॥೫॥
 ಇ ಭೂತೇಮ ದಯಾಪಾನಾನ್ ತತ್ತುದರ್ಶಸು ತತ್ತುದರ್ಶ ಸಂಗ್ರಂಥಪರಿಶುದ್ದಾನ್ ॥
 ತತ್ತುದರ್ಶಪ್ರಾಪ್ತಗರಾನ್ ತತ್ತುದರ್ಶಪ್ರಾಪ್ತತಾನ್ ವಂದೇ ॥೬॥

* ವಂದೇ ಜಲುತ್ಕಂಭತ್ವಾದಿಜಾವಭವ್ಯಾಸಿವಣಪದಿವನಣೇ ॥
 ವಂದೇ ಆದಾವಂತೇ ಸೂರಸ್ಯ ಯಂ ಅಹಿಮಂಹಿಂದ್ದೇ ಸೂರೀ ॥೧೦॥

ಪಂಚೀಂದ್ರಿಯಗಳಂಬೀ ಹದಿನಾಲ್ಲು ಪ್ರಕಾರಪಾದ ಜೀವಗಳಲ್ಲಿ ದಯೆಯನ್ನು
 ಹೊಂದಿರುವವರಾದ ಯೋಗಿಗಳನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. (ಶರೀರಾದಿಗಳ
 ಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರಾಣಿಗೆ ದಯಾಸ್ತಿಲ್ಲಂದೂ ಅಪ್ರಾಣಿಗೆ ಅದ್ಯಾತ್ಮ
 ಯಂತರ ಹೇಸರು) ಮುಧಾತ್ಮ, ಪ್ರರುಪಿಸೇದ (ಭಾವ), ಸ್ತ್ರೇವೇದ, ನಷ್ಟಂಸಕ
 ಪೇದ, ಹಾಸ್ಯ, ರತ್ನ, ಅರತಿ, ಶೋಕ, ಭಯ, ಜುಗುಪ್ರಾಪ್ತ, ಶೋಧ,
 ವಾನ, ವಾಯಾ, ಲೋಘಿಂಬೀ ಹದಿನಾಲ್ಲು ಅಭ್ಯಂತರಪರಿಗ್ರಹಗ
 ಇಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರಹಿತರೂ ಹದಿನಾಲ್ಲು ಪ್ರಾರ್ಥಿತಾಸ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೀಣರೂ
 ಉಗಂರು, ಕೂಡಲು, ದ್ವೀಂದ್ರಿಯ ಶ್ರೀಂದ್ರಿಯ ಜಂತು, ಎಲುಬು,
 ಹಳ್ಳಿಕಾದ ಧಾನ್ಯ, ಹಳ್ಳಿಕಾದ ಅಕ್ಕಿ, ಕೀವು, ಚಮಚ, ಪ್ರಾಂಸ, ರಕ್ತ, ಬೀಜ,
 ದೋರಗಾಯಿಂತಹದ ಫಲ, ಗಡ್ಡಗಣಿಸು, ಮೂಲಂಗಿ ಈ ಹದಿನಾಲ್ಲು
 ಮಂಲ-ದೋರಗಳಿಂದ ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟಿವರೂ ಆದ ಯೋಗಿಗಳನ್ನು ವಂದಿಸು
 ತ್ತೇನೆ (ಈ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಆಪಾರದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದರೆ ಯೋಗಿಗಳು ಅಂತಹ
 ಆಹಾರವನ್ನು ತ್ವಜಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂದೂ ತ್ವಜಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಭಾವವು) ॥೭॥

ಚತುರ್ಭಾಷ್ಫಂತ್ರ ಎಂದರೆ ಒಂದು ಉಪವಾಸ ವೋದಲಾಗೊಂಡು ಆರು
 ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಉಪವಾಸನಿಯಮನನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿರುವ ಯೋಗಿಗಳನ್ನು
 ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸೂರ್ಯೋದಯಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತವಾನಕಾಲ
 ದಲ್ಲಿಯೂ ಸಾರ್ಯಾನಿಗೆ ಇದಿರಾಗಿ ತಪತ್ವಾರಣವನ್ನು ಮಾಡಂವರಾದ
 ಯೋಗಿಗಳನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ ॥೧೦॥

* ವಂದೇ ಚತುರ್ಭಾಷ್ಫಂತ್ರಾದಿಯಾವತ್ಸ್ವಾ ಶಕ್ತಿಪ್ರಾಪ್ತಿಪನಾನ್ ॥

ವಂದೇ ಆದಾವಂತೇ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತ ಇ ಅಭ್ಯಂತಾಸ್ತಾನ್ ಸೂರೀನ್ ॥೧೦॥

ಬಹುನಿಹಸದಿಮಂಟ್ಯಾ ಈ ಹಿಷಿಜ್ಞ ವೀರಾಸಣಿಕ್ವಾಸಿಂಯೆ ॥
ಅಳಿಟ್ಯಾವಕಂಡು ನದಿನೇ ಚತ್ತದೇಹೀಯೆ ವಂದಾಮಿ ॥೧೦॥
ಕೃತಾಂತೇ ನೋಣವದಿನ ಅಚ್ಯೋವಾಸಿಂಯೆ ರುಕ್ಷಮೂಲಿಂಯೆ ॥
ಧುವಕೇಸಮಂಸುಲೋನೇ ತೀಪ್ತಿಂಯೆನ್ನ್ಯೇ ಯೆ ವಂದಾಮಿ ॥೧೧॥
ಜಲ್ಲಮಲ್ಲಲಿತ್ತಗತ್ತೀ ನಂದೇ ಕನ್ಮಾಮಲಕಲುಸರಿಸುದ್ದೀ ॥
ದೀಹಣಹಮಂಸುಲೋನೇ ತವಸಿರಿಭರಿಸಿ ಶಮಂಸಾಮಿ ॥೧೨॥

ನಾನಾಪ್ರಕಾರವಾದ ಪ್ರತಿಮೆ (ಆಸನ) ಗಳಲ್ಲಿರುವ ಯೋಗಿಗಳನ್ನು
ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿವದಾಯ (ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು), ಏರಾಸನ, ಏಕವಾಶ್ರ್ಯ
ಈ ಅಸಂಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾಯೋತ್ಸರ್ವಾವನ್ನು ವಹಾಡುವವರೂ ಉಗುಳಿದಿರುವ
ಮಂತ್ರ ಮೈಕೆರೆಯಾದಿರುವ ಪ್ರತವ್ಯಾಪರೂ ದೇಹವು ಹೇಯಮಂದು ತಿಳಿದು
ಕರೀರಮಾಕಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುವರೂ ಆದ ಯೋಗಿಗಳನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ
॥೧೩॥

ಎಂತು ಕಾಯೋತ್ಸರ್ವಾದಲ್ಲಿರುವ ಯೋಗಿಗಳನ್ನು ವರೋನವುತ್ಪತ್ತಿ
ಯೋಗಿಗಳನ್ನು ಶೀತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೈಲಿನಲ್ಲಿ ಮಲಗುವ ಯೋಗಿಗಳನ್ನು ವರ್ಷ
ತ್ಯಾಗಿನವಲ್ಲಿ ಮರದ ಬುದದಲ್ಲಿ ತಪಶ್ಚಾರಣವನ್ನು ವಹಾಡುವ ಯೋಗಿಗಳನ್ನು
ತಮ್ಮ ತಲೆಗೂಡಲುಗಳನ್ನು ಗಡೆದಿಂದೆಯನ್ನು ರೋಮವನ್ನು ಕಿತ್ತು
ಕೊಳ್ಳುವವರೂ ರೋಗಾದಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತೀಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿರುವವರೂ ಆದ
ಯೋಗಿಗಳನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ ॥೧೪॥

ಜಲ್ಲಮೆಂಬ ಸವಾರಂಗಮಲದಿಂದಲೂ ಮಲ್ಲಮೆಂಬ ಶರೀರ್ಯಕಪ್ರದೇಶ
ಮಲದಿಂದಲೂ ಲಿಪ್ತವಾದ ದೇಹವ್ಯಾಪರೂ ಕರ್ಮಂಗಳಿಂಬ ಮಲಗಳ

ಬಹುಖಾಪಕಮಾಸ್ಯಾಲಿನೋ ನಿವದಾಯೀರಾಸನ್ಯಕ್ವಾಶ್ಚಿಂಯೆ ॥
ಅನಿಷ್ಟ್ಯಾವನಾಂಡುಯಾನವರತಿನಃ ತ್ವಕ್ರದೇಹಾಂಶ್ಯ ವಂದೇ ॥೧೦॥

ಈ ಸ್ವಾನಿನೋ ಮಾನವಪ್ರತಿನಃ ಅಭುವಷಾಶಿನಃ ಮೃಕ್ಷಮೂಲಿನಕ್ಷೀ ॥
ಧುತಕೇಶಶ್ವರ್ಯಲೋನಮಾನಃ ನಿಪ್ರತಿಕಮಾರ್ಣವ್ಯ ವಂದೇ ॥೧೧॥
ಜಲ್ಲಮಲ್ಲಲಿಪ್ರಗಾತ್ವಾನೋ ವಂದೇ ಕರ್ಮಂಗಮಲಕಲುಪರಿಂದ್ರಾನೋ ॥
ದೀಘಾವನವಿಶ್ವತ್ವಲೋನ್ಯಃ ತಪಃಕ್ರಿಭೃತೋ ನಮಃಸ್ಯಾಮಿ ॥೧೨॥

ಕಾಸೋದಯೋಹಿಸಿತ್ತೀ ಸೀಲಗುಣವಿಹೂಸಿಯೇ ತವಸುಗಂಧೀ ॥
ವವಗಿಯಾರಾಯಂ ಸುದದ್ದೀ ಸಿವಗಳಿಪಹಣಾಯಂಗೇ ವಂದೇ ॥೧೩॥
*ಉಗ್ರತನೇ ದಿತ್ತತನೇ ತತ್ತತನೇ ನುಹಾತನೇ ಯೆ ಘೋರತನೇ ॥
ವಂದಾಮಿ ತವಮಹಂತೇ ತವ ಸಂಜಮ ಇಡ್ಡಿ ಶಂಜಂತ್ತೀ ॥೧೪॥

ಕಾಲುಪ್ಯದಿಂದ ರಹಿತರೂ ಉದ್ದವಾದ ಉಗುರೂ ಏಣಸೆಯೂ ರೋಮಗಳೂ
ಉಳ್ಳವರೂ ತಪಸ್ಯಿನ ಸಂಪತ್ತಿಯಿಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣರೂ ಆದ ಯೋಗಿಗಳನ್ನು
ನಮಸ್ಕಾರಿಸುತ್ತೇನೆ ॥೧೫॥

ಚಿಛಾನವೆಂಬ ನಿರಿನಿಂದ ಅಭಿಷೇಕಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಪರೂ ಹದಿನೆಂಟು
ಸಾರೀರಿಗೆಂದಲೂ ಏಬತ್ತನಾಲ್ಯಾಲಕ್ಕು ಗುಣಗಳಿಂದಲೂ ಅಲಂಕತರೂ
ತಪ್ಯಾವಾಹಾತ್ತೀದಿಂದ ಸುಗಂಧವ್ಯಾಪರೂ ರಾಗರಹಿತರೂ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ
ಪ್ರಭುಗಳೂ ವೋಕ್ಷಮಾರ್ಗಪ್ರವರ್ತಕರೂ ಆದ ಯೋಗಿಗಳನ್ನು ವಂದಿಸು
ತ್ತೇನೆ ॥೧೬॥

ತಪಸ್ಯಿನಿಂದ ಇಂದ್ರಾದಿದೇವತಗಳಿಗೆ ಪೂಜ್ಯರೂ ಹಸ್ತರಂಡು ಪ್ರಕಾರ
ವಾದ ತಪಸ್ಯಿಗಳಿಂದಲೂ ಇಂದ್ರಿಯಸಂಯಮ ಪ್ರಾಣಿಸಂಯಮಗಳಿಂದಲೂ
ಏಳು ಪುದ್ಧಿಗಳಿಂದಲೂ ಯಂಕ್ರಿರೂ ಪಂಚವಿಂ ಅಷ್ವಮೂರ್ತಿಗಳಿಂದ
ತಪಸ್ಯಿಗಳ್ಲಿ ಉಪವಾಸವನ್ನು ಮಾಡುವವರೂ ಎರಡು ಮೂರು ದಿನಗಳವರಿಗೆ
ಆಹಾರವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರೂ ಆದ ಉಗ್ರತಪಸ್ಯಿಗಳನ್ನೂ ದೇಹ
ಈಂತಿಯಿಂದ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ದೂರಮಾಡುವವರಾದ ದೀಪ್ತತಪಸ್ಯಿಗಳನ್ನೂ
ಈದ ಕಿಬಿಣಿದಲ್ಲಿ ಬಿಢ್ಣ ನಿರಿನ ಹನಿಗಳಂತೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಆಹಾರವು
ಶೋಷಣವಾಗಿ ನಿರಾರ (ಮಂಬಂಂತ್ರವಿಸಜ್ಞನ)ವಿಲ್ಲದವರಾದ ತಪಸ್ಯಿಗಳನ್ನೂ
ಪ್ರಸ್ತೀಂದಿಸಿ ಮಾನೋಪವಾಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವರಾದ

ಚಿಛಾನೋದಕಾಂಧಿಷ್ಣುನ್ ಶೀಲಗುಣವಿಭೂತಾಂಸ್ಯಪಃಸ ಗಂಧಾನ ॥
ಪ್ರಪಂಚರಾಗತ್ಯಾಧಾನ್ ಶಿವಗತಿಪಥಾಯಾರ್ಥಾನ ವಂದೇ ॥೧೭॥
* ಶಾಗ್ರತಪಸ್ಯೋ ದಿಪ್ತತಪಸ್ಯಪ್ರಪಂಚತಪಸ್ಯಾ ಮಹಾತಪಸ್ಯಾ ಘೋರತಪಸ್ಯಾ ॥
ವಂದೇ ತಪ್ಯಾಮಹತಪಸ್ಯಪಸಂಯಮದ್ವಾಸಂಯಮಕ್ಷಾನ್ ॥೧೮॥